

การตีพิมพ์ร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ: วิจารณ์ฉบับแรก
เขตอำนาจศาลภาคอำนาจ ศาลฎีกาสูงสุด

พระตำหนัก อธิปไตย (ฉบับพิเศษ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของกรมศึกษาและวัฒนธรรมศึกษาแห่งชาติ
สภาการศึกษาแห่งชาติ

สภาการศึกษาแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล

ปี พ.ศ. 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหิดล)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
สิงหาคม 2559
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

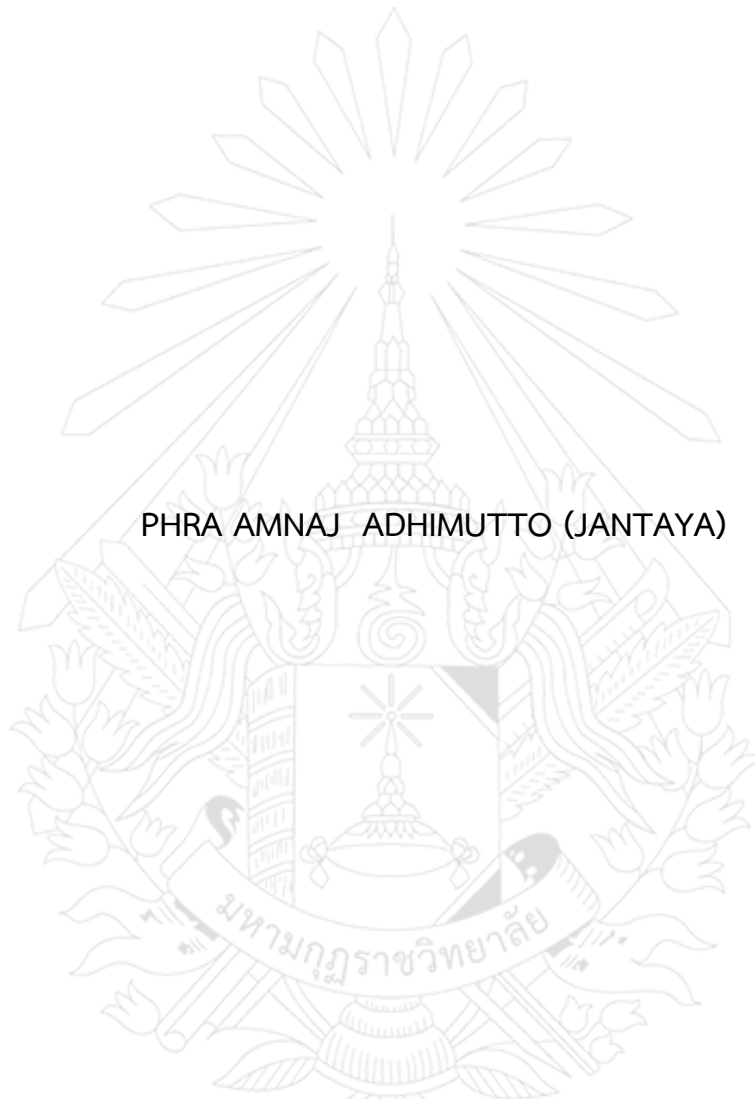
การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
สิงหาคม 2559
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB – DISTRICT,
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN AKAT AM NUAI DISTRICT, SAKON
NAKHON PROVINCE

PHRA AMNAJ ADHIMUTTO (JANTAYA)

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
AUGUST 2016
(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ ของ พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ สงบ เชื้อทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย ท้าวมิตร)

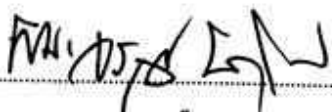
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร.สมภพ ระวังทุกข์)

..... กรรมการ
(ดร.ปัญญา คล้ายเดช)

คณะสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(พระมหาอรุณ บุญถาวรโณ)
วันที่ 14 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2559

5720150312001 : สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง : ร.ม. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น/ประชาชน/องค์การบริหารส่วนตำบล

พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) : การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB – DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN AKATAM NUAI DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ.สงบ เชื้อทอง อาจารย์ที่ปรึกษา, รองศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย ท้าวมิตร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, 187 หน้า, ปี พ.ศ. 2559

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันไป 3) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 390 คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้คือ ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ข้อเสนอแนะ, 1) ควรมีการรณรงค์ทางการเมือง โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบทางหอกระจายข่าว, 2) ควรให้หัวหน้าครอบครัว ชักชวนคนในครอบครัว ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, 3) ควรให้ประชาชนตรวจสอบการใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล, 4) ประชาชนที่มีสิทธิ ควรสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกท้องถิ่น

5720150312001 : MAJOR : GOVERNMENT: M.Pol.Sc. (Master of Political Science)

KEY WORD : LOCAL POLITICAL PARTICIPATION / PEOPLE / SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION.

PHRA AMNAJ ADHIMUTTO (JANTAYA) : LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB – DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN AKAT AM NUAI DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE : ASSOC.PROF.SANGOB CHUATHONG, ADVISOR., ASSOC.PROF. DR.SORNCHAI TAOMITR., CO-ADVISOR., 187 P.,B.E. 2559 (2016).

The objectives of this thesis were as follows: 1. To study the local political participation in subdistrict administrative organizations of people in Akat Amnuai district of Sakon Nakhon province, 2. To compare the local political participation in subdistrict administrative organizations of people in Akat Amnuai district of Sakon Nakhon province based on their gender, age, education level and occupation, and 3. To collect problems and solutions in the local political participation in subdistrict administrative organizations of people in Akat Amnuai district of Sakon Nakhon province. The data were collected from 390 samplings in Akat Amnuai district of Sakon Nakhon province obtained by Taro Yamne's formula and Convenience Sampling. The data were collected through questionnaires and analyzed by frequency, percentage, standard deviation, t-test and F-test. The significantly different results were tested by Scheffe's method.

The results of the study found that:

1. The local political participation in subdistrict administrative organizations of people in Akat Amnuai district of Sakon Nakhon province in 5 aspects was totally in the moderate level. The highest was on election, followed by convincing the others in election, political campaign, observation in duty performance of subdistrict administrative organizations, and political activities respectively.

2. The people with different gender, age, education level and occupation had different levels in local political participation in subdistrict administrative organizations of people in Akat Amnuai district of Sakon Nakhon province with the significantly statistic figure at 0.05.

3. Suggestions; 1. The political campaign should be carried on through community broadcast towers, 2. Family leaders should convince their family members in voting, 3. The budget spending of subdistrict administrative organizations should be revealed to public and be investigated by people, and 4. The eligible people should be encouraged to apply in local election.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดีเพราะความอนุเคราะห์ที่ในด้านต่าง ๆ จากบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความมีน้ำใจเอื้ออาทรเป็นอย่างยิ่ง ใคร่ขอกราบขอบพระคุณ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร พระเดชพระคุณพระราชบัณฑิต อธิการบดี, พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร. คณบดีจิตวิทยาจารย์, พระมหาอรุณ ปญญารุโณ, คณบดีคณะสังคมศาสตร์ ที่เมตตา คอยให้กำลังใจและสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณ นายทองมี เดชพันธ์ นายก อ.บ.ต.อากาศ, นายพนม บุญชาญ นายก อ.บ.ต.โพนงาม, นายไพโรจน์ ไชยวงศา นายก อ.บ.ต.นาฮี และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่ ทุก ๆ ท่านที่ ช่วยประสานงานให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวรายนาม

ขอขอบคุณ คณาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ สงบ เชื้อทอง อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.ศรชัย ท้วมมิตร อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ช่วยแก้ไขตรวจสอบปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก ประธาน กรรมการ ดร.สมภพ ระวังทุกข์, ดร.ปัญญา คล้ายเดช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ช่วยแนะนำสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก, พันตำรวจเอก ศ.ดร.นิธิ ศรีวัฒนา, ดร. ขวลิต ไหลรินทร์, ดร.กรรณ มธูลาภรังสรรค์, นายภูมินทร์ จำรักษา ที่ช่วยตรวจแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณ ดร.กาญจนา คำจตุติ ที่ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ตลอดจนเพื่อน ๆ รัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ 10 ทุกรูป/ท่านที่ช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนและการทำ วิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบคุณ คุณพ่อกุหลาบ จันทะยา คุณแม่ดาววรรณ จันทะยา และครอบครัวที่คอยเป็น กำลังใจและเป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวรายนามมา ณ โอกาสนี้

อนึ่งคุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แก่ บุพการีและผู้ มีพระคุณทุก ๆ ท่าน และหากความผิดพลาด บกพร่องถ้าจะมี ผู้วิจัยขอน้อมรับเพื่อแก้ไขต่อไป

พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา)

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 คำนินยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	18
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล	29
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	37
2.5 สภาพพื้นที่ทำวิจัย	42
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	52
3.3 เครื่องมือที่ใช้การวิจัย	54
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	54
3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.6 การวัดค่าตัวแปร	56
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	60

สารบัญญ(ต่อ)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผลและอภิปรายผล	106
5.1 สรุปผลการวิจัย	107
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	109
5.3 ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	125
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	126
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ	128
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	134
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล Try Out	147
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล	149
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล	153
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	159
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	165
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์	167
ภาคผนวก ฌ รูปการสัมภาษณ์	171
ภาคผนวก ญ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	175
ภาคผนวก ฎ ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	178
ประวัติผู้วิจัย	179

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
4.1	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ	61
4.2	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอายุ	61
4.3	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา	62
4.4	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอาชีพ	62
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน	63
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง	64
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	65
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	66
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง	67
4.10	สรุปแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	68

สารบัญตาราง(ต่อ)

4.11	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ	69
4.12	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ	69
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามเพศ	70
4.14	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทาง การเมือง จำแนกตามเพศ	70
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุนจำแนกตาม เพศ	70
4.16	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่น เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามเพศ	71
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ	71
4.18	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ	71
4.19	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามเพศ	72
4.20	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรม ทางการเมือง จำแนกตามเพศ	72
4.21	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ	73

สารบัญตาราง(ต่อ)

4.22	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ	73
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ	74
4.24	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ	75
4.25	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	75
4.26	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอายุ	76
4.27	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอายุ	76
4.28	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอายุ	77
4.29	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอายุ	77
4.30	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	78
4.31	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ	79
4.32	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ	79

สารบัญตาราง(ต่อ)

4.33	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	80
4.34	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอายุ	81
4.35	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอายุ	81
4.36	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ	82
4.37	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ	82
4.38	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	83
4.39	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	83
4.40	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	84
4.41	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา	85
4.42	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา	85

สารบัญญัตราง(ต่อ)

4.43	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	86
4.44	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามระดับการศึกษา	87
4.45	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามระดับการศึกษา	87
4.46	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	88
4.47	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา	88
4.48	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา	89
4.49	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา	89
4.50	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	90
4.51	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา	91

สารบัญตาราง(ต่อ)

4.52	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการ ตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตาม ระดับการศึกษา	91
4.53	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ	92
4.54	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ	92
4.55	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	93
4.56	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ	93
4.57	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ	94
4.58	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)	94
4.59	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตาม อาชีพ	95
4.60	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชัก จูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอาชีพ	95
4.61	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ	96

สารบัญตาราง(ต่อ)

4.62	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้ สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ	96
4.63	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	97
4.64	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ	98
4.65	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำ กิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ	98
4.66	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	99
4.67	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วม ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอาชีพ	100
4.68	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการ ตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตาม อาชีพ	100
4.69	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)	101
4.70	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร	101

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
2.1	แสดงลำดับขั้นตอนของการเกี่ยวพันทางการเมือง	12
2.2	แสดงสรุปกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองเป็นกิจกรรมอันเกิดจากพฤติกรรมและบทบาทร่วมกันของบุคคลที่เข้ามาใช้อำนาจในการปกครองสังคม ดังนั้นการใช้อำนาจทางการเมืองจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องและชอบธรรมได้จะต้องกระทำในนามของส่วนรวม และจะต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของชนส่วนใหญ่โดยไม่จำกัดเพศเชื้อชาติ ชนชั้น และฐานะทางสังคม หรืออุดมการณ์ทางการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน ซึ่งรัฐมีหน้าที่จะต้องให้การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้วิธีส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตัวเองดังกล่าว ส่วนหนึ่งกระทำด้วยการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นผู้จัดดำเนินการปกครอง โดยหลักของการกระจายอำนาจแล้วรัฐบาลจะต้องจัดให้มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีอิสระพอสมควรในการดำเนินการเกี่ยวกับท้องถิ่นตนเอง ทั้งทางด้านการเมือง (Police) การบริหาร(Administration) (แสง รัตนมงคลมาศ, 2516, หน้า 2-3)

ในระบบการปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบของการเมืองการปกครอง และเป็นระบบการเมืองที่ประชาชนในท้องถิ่นจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการปกครองท้องถิ่น เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลมาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีสิทธิมีเสียงและดำเนินการปกครองกันเองตามวิถีทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถ้าหากการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้ง ไม่ได้ได้รับความสนใจในการจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริงแล้ว การปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่อาจที่จะเป็นประโยชน์ต่อสิทธิทางการเมืองของประชาชนและไม่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทางการเมืองของประเทศได้

จากผลการศึกษาของกรมการปกครอง เรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาและข้อจำกัดของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลขาดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตำบลไม่สามารถบอกได้ว่าเป้าหมายของการพัฒนาหรือสภาพที่พึงปรารถนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตคืออะไร ขณะเดียวกันบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ ในการจัดทำแผนพัฒนา ทำให้แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาเฉพาะโครงสร้างพื้นฐาน ละเลยการพัฒนาในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านสังคมและยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนายังเป็นการระดมความคิดเห็นในวงแคบเฉพาะฝ่ายบริหารและสภาบางส่วน ไม่แสวงหาความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (กรมการปกครอง สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น, 2543, หน้า 13-14)

ประชาชนถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอำนาจอย่างแท้จริง ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามครรลองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน แต่เนื่องจากที่ผ่านมาประชาชนยังมีความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่มากนัก จึงทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่ค่อยเห็นผลเป็นรูปธรรม ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกและนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงของประชาชน ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้เป็นตัวแทนของประชาชน ในการรับฟังและแสดงความคิดเห็นจากประชาชนเป็นหลักในการที่จะนำปัญหาเหล่านั้นมาจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจะได้ให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามปัจจัยแห่งความสำเร็จในการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นนั้น มิใช่ขึ้นอยู่กับการสนับสนุนจากรัฐเพียงอย่างเดียวแต่จะต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ร่วมสนับสนุนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญและจะละเลยเสียมิได้ มิฉะนั้นแล้วการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นก็จะไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย และไม่สมประโยชน์แก่ประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่กลับจะเป็นการสร้างปัญหาความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้นในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ในกรณีที่อำนาจที่รัฐกระจายออกไปสู่ท้องถิ่นนั้นตกอยู่กับกลุ่มอิทธิพลในท้องถิ่นเป็นเสียส่วนใหญ่

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร มีลักษณะข้อเสนอนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมในทิศทางใดบ้าง ดังนั้นจากสภาพการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อให้ได้คำตอบในเรื่องนี้ เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการวิจัยไปเสนอทางองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัด สกลนคร มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 15,239 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอ อากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ใน 5 ด้าน คือ 1). ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง 2). ด้านการชักจูง ให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน 3). ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง 4). ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง 5). การ ตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ อาชีพ

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหาและแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

1.5.4 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางสำหรับในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การทำกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อการเมืองซึ่งมีผลกระทบต่อ การกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต่อกระบวนการเลือกผู้บริหาร ท้องถิ่น ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ในด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ด้านการตรวจสอบและประเมินผลทางการเมือง

การเมืองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่ส่วนราชการกระจายอำนาจให้องค์การบริหารกิจการเพื่อประชาชน และโดยประชาชนใน ท้องถิ่นนั้น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความ ต้องการของท้องถิ่น ให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรงกับความต้องการของ ประชาชน

ประชาชน หมายถึง ราษฎรที่มีภูมิลำเนา และมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รูปแบบหนึ่ง โดยปกติการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้น ๆ เลือกตั้งผู้แทน

ของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น หรือเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเพื่อเลือกผู้บริหารท้องถิ่น และตั้งอยู่ในเขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน หมายถึง กิจกรรมหรือกิจการที่ประชาชนกระทำหรือดำเนินการทางการเมือง โดยความสมัครใจหรือได้รับการจูงใจ โน้มน้าวจากภายนอก เช่น บุคคลอื่น พรรคการเมือง หรือสถานการณ์ เพื่อต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองต่อการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และต่อกระบวนการเลือกผู้บริหารท้องถิ่น ทั้งโดยตรงและทางอ้อม มีดังต่อไปนี้

1). **ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง** หมายถึง กิจกรรมที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองเช่นรณรงค์การเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และทำทุกวิถี

2). **ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน** หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ชักจูงให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน

3). **ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง** หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ใช้สิทธิเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย ในระดับท้องถิ่น ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

4). **ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง** หมายถึง การที่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเข้าไปใช้สิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การติดตามการฟังข่าวสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์และสนองต่อความต้องการของประชาชน

5). **ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาผลประโยชน์ของหมู่บ้าน และโครงการต่าง ๆ ที่ฝ่ายท้องถิ่นจัดทำขึ้น เช่น ในการเฝ้าระวัง การสังเกตการณ์ การสอดส่อง และตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

เพศ หมายถึง เพศของประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ผู้ตอบแบบสอบถามของงานวิจัย แบ่งออกเป็น 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง ช่วงอายุของประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยแบ่งออกเป็น 4 ช่วง คือ ระหว่าง 1) อายุ 18 - 27 ปี 2) อายุ 28 - 37 ปี 3) อายุ 38 - 47 ปี และ 4) อายุ 48 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดที่จบการศึกษา ของประชาชนอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ 1) ระดับประถมศึกษา 2) ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. 3) ระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. และ 4) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง ลักษณะของงานในการประกอบอาชีพของประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวยจังหวัดสกลนคร แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) เกษตรกร 2) ส่วนตัว / ค้าขาย, 3) รับจ้าง / พนักงาน, และ 4) รับราชการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเนื้อหา ลักษณะที่สำคัญ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครนั้น มีระดับของการมีส่วนร่วมนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ดังนั้นแนวคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์หมี ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- 2.5 สภาพพื้นที่ทำวิจัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

จรรยา สุภาพ (2514, หน้า 333) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองหมายถึง การมีส่วนร่วมที่ประชาชนจะพึงมีในการกำหนดนโยบาย ในการตัดสินใจและกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาล และในทางการเมืองเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐบาล เช่น การเข้าเป็นรัฐบาล การมีอิทธิพลต่อรัฐบาล การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

ทิพาพร พิมพ์สุทธ์ (2542, หน้า 133-134) ได้ให้ความหมายของการเข้าร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกระทำ (Activity) ของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลเรียกว่าAutonomous Participation และการมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจโดยทางอ้อมนอกเหนือจากแต่ละบุคคลโดยตรงแล้ว เรียกว่า Mobilized participation

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (2539, หน้า 123) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง บุคคลที่สนใจการเมือง มีความเข้าใจการเมือง เชื่อว่าตนเองมีประสิทธิภาพทางการเมือง มีความศรัทธาในกระบวนการทางการเมือง และตัวนักการเมือง และคิดว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ของตน เป็นคนที่มีความสามารถในการเข้าสังคม และเป็นคนที่มีความหวังในชีวิต

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 8) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความหมายไปถึงการให้ความร่วมมือ ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนต่อระบบการเมือง นั่นคือการมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐบาล การให้ความสนับสนุน เป็นทางหนึ่งที่จะลดปัญหา ในการปกครองและการบริหาร การให้ความร่วมมือในการเสียภาษีเป็นอีกทางหนึ่ง ซึ่งนับว่าเป็นการมีส่วนร่วมโดยอ้อม ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดปัญหาจนกลายเป็นประเด็นทางการเมืองต่อไป

พเยาว์ เนียะแก้ว (2550, หน้า 35-36) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักสากล ที่ทุกประเทศให้ความสำคัญและเป็นประเด็นหลักที่ประเทศไทย ให้ความสนใจเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครอง “เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามหลักการธรรมาภิบาล ที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงหมายถึงการปฏิบัติการโดยสมัครใจไม่ว่าจะเป็นผลสำเร็จ หรือไม่มีการจัดองค์การหรือไม่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องและจะใช้วิธีการที่ถูกต้องยอมรับตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะไปมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายสาธารณะ การบริหารนโยบายสาธารณะ และการเลือกผู้นำทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นระดับไหนของรัฐบาล

2.1.2 สาเหตุของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล พยายามที่จะทำให้เป้าหมายประสบความสำเร็จแต่การกระทำของเขาอาจไม่ใช่การกระทำทางการเมือง เพราะอาจเห็นว่าเป็นการไม่เป็นการเมือง น่าจะได้ผลดีกว่าวิธีการทางการเมืองแล้ว เขาก็จะทุ่มเทให้กับวิธีการที่ไม่เป็นการเมือง แต่เป้าหมายบางประการจำเป็นต้องใช้วิธีการทางการเมืองเท่านั้นจึงจะบรรลุผลได้ ดังนั้น เมื่อมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองขึ้น พวกนี้จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

นอกจากนี้ ในสังคมที่มีการขัดแย้งเรื่องเชื้อชาติ มีการช่วงชิงอำนาจทางการเมือง ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ปัญหาเหล่านี้จะอยู่ในรูปของการเมืองและก่อให้เกิดการปลุกกระดม อันจะนำไปสู่การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบที่รุนแรงขึ้นได้ ส่วนปัญหาอื่น ๆ ที่สังคมประสบเช่นปัญหาด้านเศรษฐกิจสินค้าราคาแพง ค่าครองชีพตกต่ำเหล่านี้ อาจนำมาซึ่งการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด ๆ ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการของรัฐบาลว่าจะมีประสิทธิภาพที่จะแก้ปัญหา และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับวิธีอื่น ๆ

สรุปได้ว่าสาเหตุที่ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง มีดังต่อไปนี้

1) กระบวนการสร้างความทันสมัย (Modernization) เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างสังคมดั้งเดิมกับสังคมทันสมัย กระบวนการนี้เป็นผลให้สังคมเดิมแปรเปลี่ยนไปมีการกลายสภาพเป็นเมืองพัฒนาอุตสาหกรรม ระดับการศึกษาของคนสูงขึ้น อันเป็นผลเนื่องมาจาก การระดมทางสังคม ในขณะเดียวกันในสังคมที่ระดับของการพัฒนาเศรษฐกิจ อยู่ในอัตราที่ต่ำกว่ากระบวนการระดมทางสังคมแล้ว ความคับข้องใจก็เกิดขึ้นถ้าไม่สามารถถูกขจัดไปได้แล้วประชาชน จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อสร้างข้อเรียกร้อง และนำเข้าสู่ระบบการเมืองมากยิ่งขึ้น

2) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างชนชั้นทางสังคม การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นผลโดยตรงจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมีส่วนเชื่อมโยงให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้นอีกด้วย

นี. พาวเวลล์ และ พรีวิต (Nie. Powell and Prewitt) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3 ตัว คือ การพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้างชนชั้น และการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองจาก 5 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมัน อิตาลี และเม็กซิโก พบว่า คนที่มีฐานะทางสังคมที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าชนชั้นอื่น ๆ อาจอธิบายได้ว่าผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจจะช่วยเพิ่มการเข้าไปมีส่วนร่วม โดยทำให้เกิดชนชั้นกลางและชนชั้นสูงมากขึ้น และคนพวกนี้มีแนวโน้มว่าเป็นสมาชิกขององค์การใด ๆ

สูงกว่าชนชั้นอื่น ๆ นอกจากนี้ทั้งสามท่านยังศึกษาพบว่า สมาชิกที่เอาใจจริงเอาใจขององค์กรมีแนวโน้มว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าพวกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรใด ๆ

ดังนั้น เมื่อโครงสร้างของคนเปลี่ยนไปจะเป็นผลให้ทัศนคติ และพฤติกรรมทางการเมืองเปลี่ยนไปด้วย คือ

- 2.1) มีความสำนึกในหน้าที่ของราษฎรมากขึ้น
- 2.2) ได้รับข่าวสารทางการเมืองมากขึ้น
- 2.3) ตระหนักในผลกระทบที่นโยบายของรัฐที่มีต่อตนเองยิ่งขึ้น
- 2.4) มีความสำนึกในฐานะนักรบการเมือง
- 2.5) ให้ความสนใจอย่างยิ่งยวดในกิจกรรมทางการเมือง

3) อิทธิพลของปัญญาชนและการสื่อสารแบบใหม่ ในสังคมที่เกิดขึ้นใหม่หลายประเทศที่ผู้มีการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

นอกจากนี้ อิทธิพลจากวิทยุ โทรทัศน์ ตลอดจนหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ยังมีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ในบางสังคมจะใช้สื่อมวลชนเพื่อการโฆษณาชวนเชื่อ ในการให้การอบรมทางการเมืองแก่สมาชิกของสังคม และที่สำคัญสื่อมวลชนจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครอง ซึ่งถ้าผู้ปกครองไร้ประสิทธิภาพไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกในสังคม ก็จะเป็นผล ทำให้ข้อเรียกร้องต่าง ๆ อันเป็นผลจากการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองจะเพิ่มขึ้นด้วย

4) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้นำทางการเมือง ก็ถือเป็นสาเหตุประกอบอันสำคัญอันจะนำไปสู่การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา การขัดแย้งมักเป็นความขัดแย้งระหว่างผู้นำที่อยู่ในอำนาจซึ่งไม่ต้องการที่จะเห็นผู้นำหัวก้าวหน้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นเหตุให้กลุ่มผู้นำใหม่จำเป็นต้องหาทางปลุกระดมประชาชน ให้เกลียดชังระบบการเมืองที่เป็นอยู่ สร้างความชอบธรรมให้กับระบบการเมืองใหม่ โดยอ้างความสามารถ ที่จะให้ความยุติธรรมและสิ่งที่ดีกว่า การขัดแย้งนี้มักจะนำไปสู่การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบรุนแรง

5) รัฐบาลเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเรื่องราวทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของสังคมมากยิ่งขึ้น นับเป็นสาเหตุที่สำคัญที่จะทำให้การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้น ในระบบสังคมเดิมนั้น เรื่องราวในสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม จะตกอยู่ในอิทธิพลของกระบวนการประเพณี ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมักจะได้รับแก้ไขกันเอง และมองรัฐบาลเป็นเรื่องของคนชั้นสูงโดยแยกตนเองออกจากการเมือง แต่ในปัจจุบันประเทศได้รับการพัฒนาขึ้น ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และติดต่อกับผู้อื่นได้สะดวกขึ้น ทำให้ประชาชนพยายามเรียกร้องหรือต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่พวกเขาต้องการมากยิ่งขึ้น

6) อิทธิพลของการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าคนที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง มีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย (นันทนา วรธนะภูติ, 2539, หน้า 26)

อัลมอนต์ และเวอร์บา (Almond and Verba) ในหนังสือ *The Civic Culture* ได้สรุปว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้ว่า

- 1) ผู้ที่มีการศึกษาดี ยิ่งตระหนักในผลกระทบที่รัฐบาลมีต่อบุคคลมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย
- 2) ผู้ที่มีการศึกษาดีจะติดตามข่าวสารทางการเมือง และให้ความสนใจต่อการรณรงค์หาเสียงมากกว่าผู้มีการศึกษาน้อย

- 3) ผู้ที่มีการศึกษาดี ยังมีข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมาก
- 4) ผู้ที่มีการศึกษาดี จะสามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องทางการเมืองได้กว้างขวาง และให้ความสนใจต่อการเมืองอย่างมีเป้าหมาย และมีประเด็นที่กว้างขวาง
- 5) ผู้ที่มีการศึกษาดี มีแนวโน้มที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการถกเถียง และพูดคุยเกี่ยวกับการเมืองมากขึ้น
- 6) ผู้ที่มีการศึกษาดี จะรู้สึกว่ามีอิสระในการสนทนาเรื่องราวทางการเมืองกับบุคคลทั่ว ๆ ไป แต่ผู้มีการศึกษาน้อยมีแนวโน้มที่จะไม่สนใจที่จะพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องทางการเมือง (นันทนา วรธนะภุติ, 2539, หน้า 29)

สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะจูงใจให้บุคคลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น ก้าวไปสู่สถานภาพทางสังคมสูงขึ้นมีโอกาสรับรู้ผลกระทบของรัฐบาล และมีโอกาสรับประโยชน์ในทางการเมือง

2.1.3 รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โดยทั่วไปแล้วรูปแบบมีส่วนร่วมทางการเมือง มักจะถูกแบ่งออกไปตามการให้คำนิยามความหมายของการเข้าร่วมทางการเมืองว่าจะมีความครอบคลุมได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งนักวิชาการได้ทำการจัดรูปแบบไว้ค่อนข้างกว้างขวางมาก โดยได้จำแนกออกเป็นมิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จรรยา สุภาพ (2514, หน้า 331 – 334) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบโบราณไว้ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมแบบกรีก (Greek System) วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี้ ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นพลเมืองของประเทศ ได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยตรง ซึ่งกำหนดให้ประชาชนทั้งนครรัฐประชุมร่วมกันเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ความต้องการและกำหนดนโยบาย รวมทั้งกำหนดตัวผู้ปกครองด้วย

2) การมีส่วนร่วมแบบโรมัน (Roman System) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี้ได้กำหนดให้มีสภาขึ้นแทนการประชุมประชาชนทั้งหมด ส่วนอำนาจหน้าที่ที่สภานั้นครอบคลุมเสมือนการปกครองโดยประชาชนโดยตรง

3) การมีส่วนร่วมแบบศักดินา (Feudal System) เป็นลักษณะของความสัมพันธ์ในระหว่างเจ้านายกับไพร่ (Vassal) ที่แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ต่อกัน เจ้านาย (Lord) มีหน้าที่ให้ความคุ้มครองและปกครองไพร่ ส่วนไพร่มีหน้าที่บริการด้านต่าง ๆ ให้เจ้านาย

4) การมีส่วนร่วมแบบสวิส (Swiss System) มีลักษณะสำคัญคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง เช่นเดียวกับระบบกรีก

5) การมีส่วนร่วมแบบนิวอิงแลนด์ (New England System) มีการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรง เช่นเดียวกับแบบสวิส

สำหรับประเทศแรกที่ยพยายามปฏิรูปการให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบนี้คือ ประเทศอังกฤษ เมื่อค.ศ. 1215 ได้มีการตกลงต่อยกกัน ระหว่างฝ่ายกษัตริย์กับขุนนาง เพื่อให้ฝ่ายกษัตริย์ทรงยินยอมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้านเมืองจนเกิดเอกสารสิทธิแมกนา คาร์ต้าขึ้น ซึ่งเป็นเอกสารที่ยินยอมให้ประชาชนมีโอกาสเข้าร่วมรัฐบาล ต่อมา โอลิเวอร์ ครอมเวลล์ ได้ดำเนินการใช้กำลังเพื่อประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศได้มีบทบาททางการเมืองจนทำให้เกิดหลักการที่ว่าประชาชนทุกคนมีสิทธิ

ในการออกเสียง และประชาชนทุกคนจะมีสิทธิมีตัวแทนในสภานิติบัญญัติ และเมื่อเกิดเหตุการณ์ปฏิวัติในฝรั่งเศส ใน ค.ศ. 1789 สิทธิของการเข้ามีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนจึงขยายออกไป จนทำให้เกิดหลักเสรีภาพ ความเสมอภาค และการนำเอาเจตนารมณ์ของปวงชนมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนั้นในสหรัฐอเมริกาที่มีการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตั้งแต่สมัยที่แซมมวล อัดัมส์ ร่วมกับประชาชนเรียกร้องสิทธิในการปกครองตนเองจากอังกฤษ และโทมัสเพน ได้มีส่วนช่วยให้ประชาชนระลึกและสำนึกถึงความสำคัญในการที่จะเข้ามาดำเนินการปกครองตนเอง โดยเริ่มจากระดับท้องถิ่นขยายไปจนระดับชาติ

เกษม อุทยานิน (2516, หน้า 120 – 121) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองทางตรงของประชาชนในปัจจุบันไว้ดังนี้

1) การแสดงประชามติ (Referendum) มีการให้ประชาชนนั้น มีส่วนร่วมในการพิจารณาและการตัดสินใจที่จะรับหรือไม่รับกฎหมาย ซึ่งจะออกผลบังคับให้แก่อนที่ผ่านการพิจารณาของสภาเป็นขั้นต้นมาแล้ว ประชาชนนี้ อาจจะมีทั้งแบบบังคับใช้ ประชาชนต้องแสดงประชามติและไม่บังคับให้ต้องแสดงประชามติก็ได้ ขึ้นอยู่ว่าความจำเป็นมากน้อยเพียงใด

2) การริเริ่มให้เสนอกฎหมาย (Initiative) ซึ่งเกิดขึ้นในสวิสเป็นเวลานานแล้วได้แก่การชุมนุมของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเหมือนกับวิธีแบบประชุมชาวเมืองในสหรัฐอเมริกา แต่เป็นการเสนอกฎหมายรูปการจะเป็นการทำการร้อง และลงมติในบัตรเลือกตั้ง จุดประสงค์ของการริเริ่มให้เสนอกฎหมายนี้ เพื่อให้ประชาชนได้ผ่านกฎหมายบางอย่าง ไม่ต้องฟังความคิดเห็นของสภา

3) การเลือกออกใหม่ (Recall) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีอำนาจในการปลดอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือรัฐบาลได้ เมื่อเห็นว่าผู้นั้นไม่ดำเนินการตามความต้องการของประชาชนหรือปฏิบัติตนไม่สมควร แต่จะต้องเป็นตำแหน่งที่มาจากการเลือกตั้ง

4) การร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ (Plebiscite) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในปัญหาที่สำคัญ เมื่อรัฐบาลไม่สามารถตัดสินใจปัญหา นั้น ๆ ได้

ว่าที่ร้อยตรี สัมพันธ์ ภูมมาลา (2549, หน้า 19 – 20) ได้รวบรวมบทความจากนักวิชาการหลายท่าน ซึ่งมีผู้ทำการศึกษาและจำแนกรูปแบบไว้หลายรูปแบบในปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับกันว่ารูปแบบการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอยู่มากมาย และแตกต่างกันไปในแต่ละระบบการเมืองดังนี้

1) กิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง (Party and Campaign Activities) กิจกรรมประเภทนี้ได้จัดรวมกันไว้และเรียกรวมกันว่า Campaign Activities กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การทำงานให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งอย่างกระตือรือร้น การให้ความสนใจเข้าร่วมประชุมทางการเมือง

2) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (Voting) ในการวิจัยเชิงวิชาการถือว่าการได้ไปลง คะแนนเสียงเลือกตั้ง นั้นเป็นรูปแบบและกิจกรรมของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองที่ชัดเจนที่สุด และสามารถวัดค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ให้ความเที่ยงมากที่สุด

3) กิจกรรมชุมชน (Community Activities) คือการสร้างกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำตนร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาบ้านเมืองและสังคม บุคคลที่จะเข้าร่วมทำตนเป็นสมาชิกที่กระตือรือร้นในกลุ่มหรือองค์กรเหล่านี้ ซึ่งเป็นองค์การที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาสาธารณะแต่ไม่ใช่องค์การของรัฐบาล

4) การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Contacting Official) หมายถึง การกระทำของบุคคลในลักษณะที่เป็น การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาหรือปกป้องผลประโยชน์บางอย่างของตนหรือของกลุ่มตน ปัญหาที่เขาสนใจและนำไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นสิ่งที่มิได้มีผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลนั้น และมักจะไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก ซึ่งเรียกว่า การมีส่วนร่วมแบบคับแคบ (Parochial Participation)

5) การชักจูง (Lobbying) เป็นความพยายามของบุคคลที่พยายามติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำทางการเมือง โดยหาทางที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายประเด็นเรื่องที่จะกระทบต่อประชาชนจำนวนมากจากตัวอย่างจริง ๆ นั้นหมายถึงกิจกรรมที่มุ่งจะก่อให้เกิดแรงสนับสนุนหรือต่อต้านพระราชบัญญัติ หรือการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร

6) การประท้วง (Protested) ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับที่ Huntington เรียกว่าการใช้ความรุนแรง (Violence) ซึ่งเป็นความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกายหรือทรัพย์สิน

สรุปได้ว่า การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทำให้ประชาชนมีอิทธิพลเหนือผู้นำในแง่ที่ว่า เป็นแรงกดดันที่ทำให้ผู้นำต้องปรับนโยบายของตน เพื่อคะแนนเสียงของตนเอง และทำให้คะแนนเสียงเป็นเสมือนอาวุธที่มีอำนาจควบคุมรัฐบาล ดังนั้นบุคคลที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นผู้ที่มีความสำคัญในหน้าที่ของพลเมือง มีความสำคัญในบรรทัดฐานของสังคม และวิถีการดำรงชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน และยังพบว่าในบางครั้งประชาชนส่วนใหญ่ที่ไปลงคะแนนเสียงนั้นอาจไม่เห็นความสำคัญของการกระทำของตนต่อผลทางการเมืองก็ได้ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองในรูปแบบอื่นใดเลย และในทางกลับกันผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นจะพบว่าจะมีอยู่น้อยหรือมากในแง่ที่ว่า เมื่อไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วก็ยุติเพียงแค่นั้น และการเลือกตั้งที่ไม่สามารถมีขึ้นได้บ่อยครั้ง ก็เท่ากับว่า เป็นเสมือนข้อจำกัดที่ทำให้บุคคลไม่อาจเข้าร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ได้บ่อยครั้งเหมือนรูปแบบอื่น (สฤติ นิยมญาติ, 2534, หน้า 23)

2.1.4 ระดับขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

มิลล์ (Mills) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง วัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมตามลำดับดังต่อไปนี้

1) การกำหนดเป้าหมาย (Goal - Making) หมายถึง การกำหนดลักษณะและรูปแบบในการมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับระบอบการปกครอง เช่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยสังคมนิยม และเผด็จการซึ่งมีลักษณะในการกำหนดเป้าหมายต้องแตกต่างกันออกไป

2) การแสวงหาวิถีทาง (Means) หนทางไปสู่เป้าหมายของการมีส่วนร่วมที่ดีที่สุด คือการประหยักระยะทางสั้นและคุ้มค่า วิถีทางแสดงถึงทิศทาง (Orientation) ซึ่งต้องมีข่าวสารในการติดต่อที่ดีแล้วพิจารณาหาหนทางที่ดีที่สุด เพื่อกำหนดระดับของการมีส่วนร่วมให้มากขึ้น

3) มีการกระทำ (Action) ความสำเร็จของการเข้าร่วมอยู่ที่การกระทำ ด้วยการประเมินจากสถานการณ์

4) มีตัวเร่ง (Catalyst) ตัวเร่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ดี คือการมีปฏิสัมพันธ์ทางการเมือง (Political Interaction) การสื่อสารทางการเมืองที่ดี และการเข้าถึงเพื่อให้อยู่ใกล้ศูนย์ กลางอำนาจ สำหรับการเจรจาต่อรอง

5) มีการระดมพลัง (Mobilization) คือการเตรียมการในเชิงหาสมัครพรรคพวก เครื่องมือช่องทางสำหรับการเข้าร่วม

6) มีการเปลี่ยนแปลง (Change) หมายถึง ผลของการกระทำที่เกิดจากการเข้าร่วม

7) มีปรากฏการณ์ทางการเมือง (Political Phenomenon) ความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเข้าร่วม ให้อุปการการณ์ทางการเมือง โดยพิจารณาความสำเร็จจากผลทางการเมือง

8) การถดถอย (Regression) จะเกิดกรณีการเข้าร่วมทางการเมืองไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ทำให้การเข้ามีส่วนร่วมขาดความชอบธรรม พลังการเข้าร่วมอาจสลายไปในขณะนี้

9) การปะทะ (Counteraction) ผลการถดถอยอาจก่อให้เกิดการปะทะจากกลุ่มอื่น ๆ ที่เหนือกว่าได้ (สวนา พรพัฒน์กุล, 2520, หน้า 30)

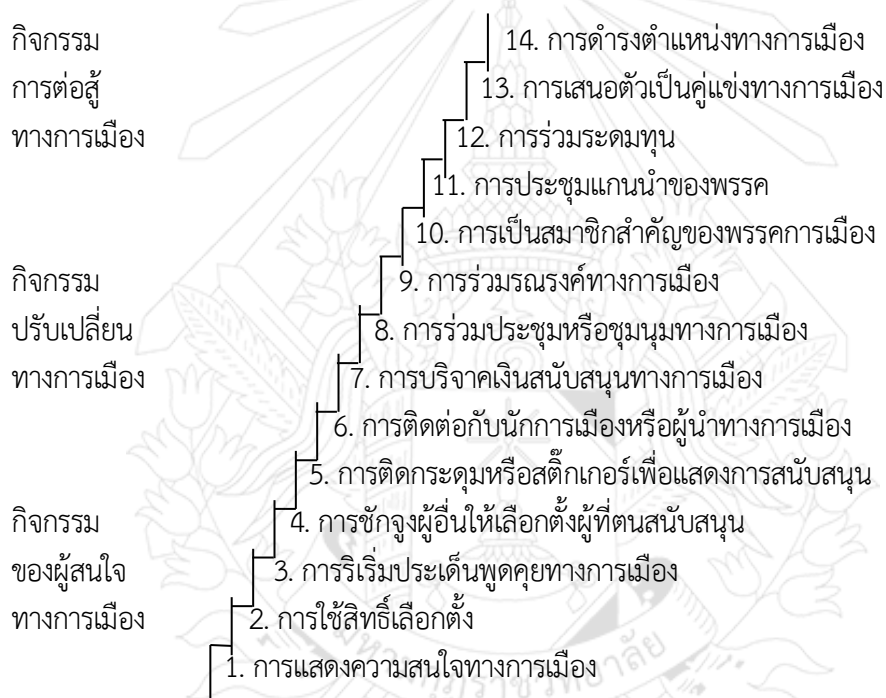
สวนา พรพัฒน์กุล (2520, หน้า 21) ได้จัดแบ่งระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง จากน้อยไปหามาก ดังนี้

- 1) รับฟังข่าวสารทางการเมือง
- 2) ออกไปใช้เสียงในการลงคะแนน
- 3) ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องการเมือง
- 4) ชักชวนให้ไปเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง
- 5) ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการติดป้ายประกาศสนับสนุน หรือประกาศสนับสนุนให้ผู้อื่นทราบโดยทั่วไป
- 6) ติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หรือนักการเมือง
- 7) สนับสนุนด้วยการบริจาคให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 8) ติดตามการหาเสียงของนักการเมือง
- 9) ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียง
- 10) เป็นสมาชิกพรรคที่ทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำ
- 11) เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของแผน
- 12) ช่วยหาเงินให้พรรคการเมือง
- 13) สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้ง
- 14) เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรค หรือได้รับเลือกตั้ง

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ (2539, หน้า 40 – 42) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยทั่วไปของสมาชิกในสังคม จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ไม่สนใจในการเมืองแต่ละอย่าง กับกลุ่มที่สนใจกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โดยกลุ่มที่สนใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจำแนกได้ดังนี้ กลุ่มผู้สนใจติดตามทางการเมือง กลุ่มผู้ที่อยู่ระหว่างกลุ่มผู้สนใจติดตามทางการเมือง และกลุ่มที่ต้องการเข้าไปมีบทบาททางการเมืองกลุ่มที่ต้องการเข้าไปต่อสู่ทางการเมืองโดยตรง ลักษณะเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ขึ้นอยู่กับปัจจัยกระตุ้นที่แต่ละบุคคลได้รับบทบาทของผู้ที่สนใจทางการเมืองจะเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยกระตุ้นจากสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปผู้ที่สนใจอาจเปลี่ยนไปเป็นผู้ที่ไม่สนใจ และผู้ที่ไม่สนใจอาจเปลี่ยนผู้ที่สนใจทางการเมืองก็ได้ หรือในกลุ่มผู้สนใจเองก็อาจเปลี่ยนแปลงจากผู้สนใจจะเข้าไปต่อสู่ทางการเมืองมาเป็นเพียงแคผู้สนใจติดตามทางการเมืองเท่านั้น แต่การเปลี่ยนแปลงจากระดับต่ำไปสู่ระดับสูงอาจต้องใช้

ปัจจัยผลักดันจากภายนอกมาก อาทิ การได้รับการสนับสนุนการเงินจากเพื่อน หรือตนเอง มีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อประเด็นทางการเมืองที่ต้องการจะผลักดัน จึงทำให้ตัดสินใจเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง และเมื่อตัดสินใจเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมืองแล้วจะทำให้บุคคลต้องขยายบทบาททางการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองของตนออกไปอย่างกว้างขวาง ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองประกอบด้วยฐานคติ สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางการเมืองอย่างใดอย่างหนึ่ง มีแนวโน้มที่จะเกี่ยวข้องกับการกระทำอื่น ๆ ทางการเมือง มีลักษณะเป็นลำดับขั้น กล่าวคือบุคคลที่อยู่ในลำดับขั้นของการเกี่ยวพันทางการเมืองเดียวกันมีแนวโน้มที่จะมีกิจกรรมทางการเมืองเหมือนกัน ผู้ที่มีลำดับขั้นของการเกี่ยวพันทางการเมืองในลำดับสูงจะครอบคลุมกิจกรรมทางการเมืองในลำดับต่ำกว่าด้วย จากฐานคติดังกล่าว ได้นำเสนอความคิดว่าด้วยลำดับขั้นตอนการเกี่ยวพันทางการเมือง ซึ่งแสดงให้เห็นพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลจะเริ่มต้นจากลำดับต่ำสุด คือการไม่สนใจทางการเมือง และในที่สุดของการสนใจทางการเมืองจะแบ่งเป็นลำดับขั้นจากต่ำสุดไปสู่สูงสุด ดังแผนภูมิที่ 2.1

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงลำดับขั้นตอนของการเกี่ยวพันทางการเมือง

กลุ่มผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง

แคมป์เบลล์ และมิลเลอร์ (Campell & Miller) ได้เสนอแบบการวัดหรือดัชนีการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Index of political participation) โดยแบ่งระดับกิจกรรมทางการเมืองออกเป็น 3 ระดับ คือ

1) ระดับสูง ได้แก่ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและทำกิจกรรมทางการเมืองในรูปแบบอื่นด้วย

2) ระดับกลาง ได้แก่ ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

3) ระดับต่ำ ได้แก่ ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ

บ้าง (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2539, หน้า 28 – 29)

พเยาว์ เนียะแก้ว (2550, หน้า 35-36) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักสากลที่ทุกประเทศให้ความสำคัญและเป็นประเด็นหลักที่ประเทศไทย ให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครอง “เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามหลักการธรรมาภิบาล ที่ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนและทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐราชการ นั่นคือ ประชาชนทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาประเทศ 5 ประการดังนี้

1) การให้ข้อมูลข่าวสาร ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐราชการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่างๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดการแถลงข่าว การติดประกาศและการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

2) การรับฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น

3) การเกี่ยวข้อง เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นสาธารณะ ประชาพิจารณ์การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นและนโยบาย เป็นต้น

4) ความร่วมมือ เป็นการให้กลุ่มประชาชนผู้แทนภาคสาธารณะ มีส่วนร่วมโดยเป็นหุ้นส่วนร่วมกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ เป็นต้น

5) การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นตอนที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงสุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด เป็นต้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการพัฒนาประเทศ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารของทางการเมืองได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนได้ตัดสินใจเพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจ หรือการแก้ปัญหาเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สร้างความมั่นใจให้ประชาชนในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

สรุปได้ว่า ระดับขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ยังไม่มีวิธีการใดที่จะบอกถึงขอบข่ายและความเข้มข้นในรูปแบบต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เป็นลำดับขั้นได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งหมด เพราะว่าการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดพยายามที่จะทำให้เป้าหมายของพวกเขาได้ประสบผลสำเร็จนั้น ถ้าพวกเขาเห็นว่าอาจจะทำได้โดยวิธีการที่ไม่เป็นวิธีทางการเมือง หรือเห็นว่าวิธีการที่ไม่เป็นการเมืองดังกล่าว สามารถที่จะได้ผลดีกว่าวิธีทางการเมืองแล้วก็อาจทุ่มเทให้กับวิธีการที่ไม่เป็นทาง

การเมืองได้ แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองบางประการจำเป็นต้องใช้วิถีทางการเมืองเท่านั้น จึงจะประสบผลสำเร็จ และยังไม่มียุทธศาสตร์ใดที่จะบอกถึงขอบข่ายและความเข้มข้นในลักษณะต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้เป็นลำดับขั้นขึ้นได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งหมด

2.1.5 ประเภทของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

เลสเตอร์ ดับบลิว มิลแบธ (Lester W. Milbrath) ได้จัดออกเป็น 14 ระดับ ได้แก่

- 1) รับฟังหรือรับทราบข่าวสารทางการเมือง (เป็นการเกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับต่ำสุดหรือน้อยที่สุดแต่มีคนเกี่ยวข้องด้วยมากที่สุด)
- 2) ไปออกเสียงลงคะแนน
- 3) ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องการบ้านการเมือง
- 4) ชักชวนให้ผู้อื่นใช้สิทธิออกเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง
- 5) ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน
- 6) ติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมือง
- 7) สนับสนุนด้วยการบริจาคเงินให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- 8) ติดตามการหาเสียงของนักการเมืองบางคน หรือหลายคน
- 9) ช่วยสมัครรับเลือกตั้งรณรงค์หาเสียง
- 10) เป็นสมาชิกพรรคโดยทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำเสมอ
- 11) เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
- 12) ช่วยหาเงินเข้าเป็นกองทุนของพรรค
- 13) สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้งเพื่อตำแหน่งทางการเมือง
- 14) เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคหรือได้รับการเลือกตั้ง (เป็นการเกี่ยวข้องกับการเมืองในระดับที่มากที่สุด แต่มีผู้เกี่ยวข้องโดยตรงน้อยที่สุด) (จิริโซค (บรรพต) วีระสัย และคณะ, 2538, หน้า 445 – 446)

ชัยวัฒน์ รัชชจร (2542, หน้า 33) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องมีลักษณะ 7 ประการ ดังนี้

- 1) การกระทำนั้นต้องหวังผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐบาล หรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือ ต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ฉะนั้นผลที่หวังจึงอยู่ที่การเลือกนโยบาย หรือเลือกตัวบุคคล หรือเลือกทั้งนโยบายและตัวบุคคล
- 2) ผลที่หวังจากการกระทำทั้งในเรื่องนโยบาย หรือตัวบุคคลนี้จะเป็นเรื่องการเมืองระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติก็ได้
- 3) การกระทำใด ๆ ก็ตาม เกิดขึ้นโดยความสมัครใจ และ ถือว่าความสมัครใจนี้เป็นเงื่อนไขที่สำคัญ นั่นคือการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีใช้การกระทำที่เกิดจากการถูกบังคับ
- 4) การกระทำที่เกิดขึ้นนั้น ไม่นับผลลัพธ์ว่า ต้องประสบความสำเร็จเสมอไป
- 5) การกระทำจะจัดองค์กรขึ้นอย่างเป็นระบบ หรือไม่เป็นระบบก็ได้
- 6) การกระทำดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราว หรือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องก็ได้
- 7) การกระทำนี้ใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องก็ได้

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ผ่านมามากเป็นแบบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน คือ การเลือกผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตน (representative democracy) และต่อมาเริ่มมีความนิยมประชาธิปไตยแบบมี

ส่วนร่วม (participatory democracy) ซึ่งมีลักษณะสำคัญตรงที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นในการให้ความคิดเห็นกันต่าง ๆ นานา และมีแนวโน้มว่าการจะตัดสินใจใด ๆ มักมีลักษณะฉันทานุมัติที่คนเกือบทั้งหมดเห็นพ้องต้องกัน มากกว่าการลงคะแนนเสียงชี้ขาด

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นการกระทำกิจกรรมของประชาชนในสังคมที่ได้มีส่วนร่วมกระทำร่วมกันทางการเมือง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยสมัครใจ และถูกต้องตามกฎหมายของสมาชิกในสังคมถึงการให้ความสนใจในทางการเมือง และแสดงบทบาทในฐานะที่เป็นผู้ร่วมอยู่ในกลไกทางการเมืองของสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลและไม่จำเป็นจะต้องมีจุดประสงค์ที่ไปไกลถึงขนาดมุ่งที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล เพียงแต่โดยการแสดงบทบาทง่าย ๆ เช่น การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง ฟังการอภิปรายทางการเมืองและการหาเสียง เข้าร่วมการณรงค์ต่าง ๆ ทางการเมือง ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ให้การสนับสนุนการเมืองและพรรคการเมือง ลงสมัครเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร เป็นต้น

2.1.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้วางหลักให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นตามความที่บัญญัติไว้ในหลายมาตรา โดยเฉพาะในหมวดที่ 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และหมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพอสรุปได้โดยสังเขป ดังนี้

- 1) สิทธิในการรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ
- 2) สิทธิในการได้รับข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผลก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนสำคัญใดในชุมชนหรือท้องถิ่น
- 3) สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และการฟ้องร้องหน่วยงานเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง
- 4) สิทธิในการอนุรักษ์ฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีและมีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
- 5) สิทธิในการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้พ้นจากตำแหน่ง
- 6) สิทธิในการร้องขอให้พิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการต่าง ๆ (ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2547, หน้า 153 – 154)

โกวิท พวงงาม และปรีดี โชติช่วง (2544, หน้า 31-39) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลว่าสามารถกระทำได้ดังนี้

- 1) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) ให้ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ หรือแจ้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนแก่องค์การบริหารส่วนตำบล
- 4) เสียสละแรงงาน ทรัพย์สิน ร่วมในโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล

- 5) ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำแนะนำโดยชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 6) เสียภาษีให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับกำหนด
- 7) ร่วมกิจกรรมทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยเฉพาะการพัฒนาชนบทและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
- 8) ร่วมมือกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน ในการพัฒนาชนบทตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 9) ร้องขอให้ออกข้อบังคับตำบล โดยราษฎรไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น
 - 10) ตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 10.1) ตรวจสอบพฤติกรรมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ
 - 10.2) เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ
 - 10.3) ขอรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบล หากเห็นว่าการทำงานไม่โปร่งใส
 - 10.4) ตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล หากเห็นว่าไม่โปร่งใส
 - 10.5) ตรวจสอบการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีการใช้จ่ายงบประมาณไปทำอะไรบ้าง ตรงตามแผนพัฒนาประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่
 - 10.6) ตรวจสอบ ติดตามการก่อสร้างโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์หรือไม่
 - 10.7) ติดตามข้อมูลข่าวสาร และประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 10.8) คัดค้านข้อบังคับหรือมติขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน
 - 10.9) การดำเนินงานเพื่อให้การตรวจสอบ ควบคุมองค์การบริหารส่วนตำบลบรรลุผล เช่น แจ้งประธานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีเพิกเฉยต่อการคัดค้านของประชาชนให้ร้องเรียนไปยังนายอำเภอทันที กรณีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประชาชนเสียหายสามารถฟ้องศาลได้ สามารถถอดถอนคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนดเข้าชื่อร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด 3 ใน 4 ของผู้มาลงคะแนนเสียงมีมติให้ถอดถอน
 - 11) เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการซื้อการจ้าง โดยวิธีการสอบราคา ประกวตราคา และวิธีพิเศษขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อยคณะละ 2 คน
 - 12) เจตนารมณ์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงื่อนไขสำคัญในการรวมองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 13) เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อเป็นฐานกำลังในการพัฒนาท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 14) ได้รับการบริหารสาธารณะ และบำบัดทุกข์บำรุงสุขจากองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นลักษณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการตัดสินใจ การค้นหาสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุผลพื้นฐาน และดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเข้าร่วมในลักษณะของการรับผลประโยชน์ตอบแทนในด้านต่าง ๆ ของชุมชนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่า ประชาชนในสังคมมีอิสระที่จะร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายบริหารและการปกครองประเทศ

2.1.7 ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โดยทั่วไปแล้วกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนต่อเนื่องซึ่งก่อให้เกิดต้นทุนในการดำเนินการมากพอสมควร อย่างไรก็ตามข้อดีของการมีส่วนร่วมคือ ก่อให้เกิดการผลิตนโยบายและบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสาธารณชนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสรรทรัพยากรของสาธารณะให้สูงขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ ดังนี้

1) เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ กระบวนการปรึกษาหารือกับสาธารณชนช่วยให้เกิดความกระจ่างในวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการหรือนโยบายนั้น ๆ ได้อยู่เสมอ สาธารณชนสามารถที่จะผลักดันให้เกิดการทบทวนข้อสันนิษฐานที่ปิดบังอยู่ ซึ่งอาจจะปิดบังไม่ให้เห็นทางออกที่มีประสิทธิภาพที่สุด

2) ลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา โดยทั่วไปกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มรูปแบบมักจะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลา แต่ในทางปฏิบัติแล้วการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตั้งแต่ต้น สามารถที่จะลดความล่าช้าและลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งของประชาชนได้ การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเกิดผลในการยอมรับอย่างสูงต่อการตัดสินใจโดยกลุ่มซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้น ๆ วิธีการนี้จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่ายซึ่งโดยทั่วไปมักจะแพงกว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจัดทำหรือดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระยะต้น

3) การสร้างฉันทามติ โครงการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาวและการยอมรับระหว่างกลุ่มซึ่งก่อนหน้านี้อาจจะมีความเห็นขัดแย้งกันคนละทาง ก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างคู่กรณี ลดความขัดแย้งทางการเมืองและก่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ

4) ความสำเร็จและผลในการปฏิบัติของโครงการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้คนเรามีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น ตลอดจนรู้สึกกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าหรือหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่รุนแรง ความขัดแย้งในโครงการอาจนำไปสู่การเป็นปฏิปักษ์อันยากที่จะแก้ไข กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดโอกาสที่คู่กรณีจะแสดงความต้องการของกลุ่มเขา และความห่วงกังวลที่ปราศจากความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์การมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงที่อาจจะเป็นไปได้ อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ใช่ยาวิเศษมันไม่อาจที่จะลดหรือกำจัดความขัดแย้งในทุก ๆ กรณีได้ (นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ, 2545, หน้า 380 – 381)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กล่าวไว้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาและการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น สามารถนำมาซึ่งประโยชน์สุขคืนสู่ประชาชน ได้แก่

1) ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร ความเคลื่อนไหวการดำเนินงานทั้งด้านบุคคล แผนงาน โครงการ ด้านการเงินและระเบียบ กฎหมาย

2) ทำให้การพัฒนา การแก้ไขปัญหา และการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลสอดคล้องตามความต้องการของประชาชน เป็นไปตามความจำเป็นเร่งด่วน

3) เป็นการควบคุมการปฏิบัติงาน การใช้อำนาจของคณะผู้บริหาร ข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้ เป็นไปด้วยความถูกต้อง

4) การใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย (ภิวัตน์ พวงงาม และปรีดี โชติช่วง, 2544, หน้า 18 – 19)

สรุปได้ว่า การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหลักการที่ขาดเสียมิได้ของระบบประชาธิปไตย และเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น ซึ่งผู้ปกครองต้องได้รับการยอมรับจากประชาชน การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น ได้สำคัญยิ่งเพราะประชาธิปไตยจะอยู่ไม่ได้ ถ้าประชาชนไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2.1 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) ไว้ดังนี้

ชูศักดิ์ เทียงตรง (2518, หน้า 11) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการสาธารณะบางประการเพื่อชุมชนของตน การที่ท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานมากน้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับระบบการปกครองท้องถิ่นของแต่ละประเทศยึดถือ

อุทัย หิรัญโต (2523, หน้า 4) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้หน่วยการปกครองระดับรองของรัฐหรือกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินการบางอย่าง เพื่อผลประโยชน์ของรัฐและผลประโยชน์ท้องถิ่นโดยตรงการบริหารงานท้องถิ่นจะมีองค์การที่ปกครองที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งมาทั้งหมดหรือบางส่วนทั้งนี้ มีความอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมโดยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2526, หน้า 8) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง ระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและโดยนัยนี้จะมีองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึงการที่ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างอิสระในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยทั้งรูปแบบ

โครงสร้าง กระบวนการบริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่ และกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลกลาง

2.2.2 องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2531, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง จัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการเอง เพื่อนำมาบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่น มีการจัดเป็นองค์กร มีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งเข้ามาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่ต้องควบคุมด้วยวิธีต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ปราศจากการควบคุมของรัฐหากมิได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น และแบ่งองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 8 ประการ ดังนี้

1) สถานภาพตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศนั้น การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2) พื้นที่และระดับของตนเอง (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติโดยองค์การอาหารและเกษตร องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม องค์การอนามัยโลก และสำนักกิจการสังคมได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริหารและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ควรมีประชากรประมาณ 50.000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหาร รายได้ และบุคลากร

3) การกระจายอำนาจและหน้าที่ของรัฐบาลกลาง การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4) มีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลของกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลาง มีขอบเขตปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5) การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหาร จะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6) มีอิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเอง ในการปฏิบัติภายในขอบเขตกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

7) มีงบประมาณเป็นของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษี เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้ก้าวหน้า

8) มีการควบคุมดูแลจากรัฐบาลกลาง เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของประชาชนโดยส่วนรวมโดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วย

การปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเมื่อเสร็จอย่างเต็มที่ คงมีเฉพาะอิสระในการดำเนินงานเท่านั้น เพราะฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแล

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539, หน้า 8) กล่าวว่า คณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารงานการปกครองท้องถิ่น ได้ศึกษากระบวนการบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทยที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันในทุกรูปแบบ หาแนวทางข้อเสนอในการปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การคลัง และงบประมาณ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล หน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค กับหน่วยการปกครองท้องถิ่น ได้ข้อสรุปถึงองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

1) เป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
2) มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง ตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ

- 3) มีอิสระในการปกครองตนเอง
- 4) มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
- 5) มีงบประมาณรายได้ของตนเองอย่างเพียงพอ
- 6) มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานของตนเอง
- 7) มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการบริหาร
- 8) มีอำนาจออกข้อบังคับเป็นกฎหมายของท้องถิ่น ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
- 9) มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองของรัฐ

พรชัย รัตมีแพทย์ (2541, หน้า 43 – 45) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบขององค์กรปกครองท้องถิ่นไว้ ดังนี้

1) กำหนดเขตแดนและจำนวนประชากร การปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องของการให้บริการที่จำเป็นกับชีวิตประจำวันของราษฎร เป็นกิจการที่ต้องควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดจึงจะสามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ท้องถิ่นจะสามารถจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องมีพื้นที่และจำนวนราษฎรอยู่กันอย่างหนาแน่นพอสมควร

2) การกำหนดกิจการให้ดำเนินการ กิจการที่มอบให้ท้องถิ่นดำเนินการโดยทั่วไปเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของราษฎร ซึ่งเป็นผลประโยชน์โดยตรงของราษฎรในท้องถิ่น

3) ความเป็นอิสระ (Autonomy) ราชการส่วนท้องถิ่นเกิดจากกฎหมายที่บัญญัติขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจ ท้องถิ่นจึงไม่อาจตัดสินใจกระทำใด ๆ ได้เกินขอบเขตที่กฎหมายกำหนด ความเป็นอิสระของท้องถิ่นจึงหมายถึงความเป็นอิสระภายใต้มาตรการ 5 ประการ ซึ่งสัมพันธ์กัน คือ

- 3.1) มีบุคลากรเป็นของตนเอง
- 3.2) มีรายได้เป็นของตนเอง
- 3.3) มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- 3.4) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง
- 3.5) มีการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการกำกับดูแล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศนั้น ๆ แต่หลักพื้นฐานที่สำคัญ

คือความเป็นอิสระในการปกครองตนเองของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเป็นหลักการร่วมกัน ที่สำคัญเป็นนิติบุคคลและประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.2.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประหยัด หงส์ทองคำ (2523, หน้า 13 – 17) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการปกครองท้องถิ่นโดยสากล มีสาระสำคัญที่คล้ายคลึงกันซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1) เพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ การปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง หรือมีส่วนร่วมเข้ามาดำเนินกิจการของท้องถิ่นด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง

2) เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง หลักการอันถือได้ว่าเป็นหัวใจที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย ก็คือ การปกครองที่ประชาชนปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่ง คำบังคับบัญชาจากเบื้องบน

3) เพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่นสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4) เพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่นแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นดำเนินบริการสาธารณะต่าง ๆ สสนองความต้องการของประชาชนอันเป็นการแบ่งเบาภาระจากรัฐบาลกลาง

อุทัย หิรัญโต (2531, หน้า 28) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการปกครองท้องถิ่น มีสาระสำคัญที่ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1) ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศจำเป็นต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก ดังนั้นการจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีรายได้อิงงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาอันเป็นการแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2) เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้าง ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐอย่างเดียวย่อมไม่ตรงความต้องการอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้นจึงจะสนองตอบความต้องการนั้นได้

3) เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างกัน ด้วยการจัดตั้งองค์กรท้องถิ่นขึ้นจึงจำเป็น โดยให้อำนาจองค์กรท้องถิ่นจัดเก็บภาษี เป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลกลาง ที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลกลางไปอยู่บ้าง แต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

4) เพื่อให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการศึกษาการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติ

บัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ

ดร.โกวิทย์ พวงงาม (2548, หน้า 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น โดยมีสาระสำคัญพอสรุปได้ ดังนี้

1) การปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

2) การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3) การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเองเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาลงท้องถิ่นของตน

4) การปกครองท้องถิ่นสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ

5) การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต

6) การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงสู่ส่วนอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน กำหนดความต้องการ ร่วมมือกันโดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนา และในการดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ของรัฐ และผลประโยชน์ของท้องถิ่นตนเอง โดยส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการดำเนินการ ทั้งนี้จะคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ รวมทั้งมุ่งแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการในกิจกรรมการปกครองตัวเอง โดยมีการจัดตั้งองค์การขึ้นทำหน้าที่ปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

2.2.4 ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบทั่วไป มี 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ มี 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

ตามบทบัญญัติในหมวด 9 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 285-288 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่กล่าวถึงที่มาขององค์กรปกครองท้องถิ่นโดยสรุปไว้ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรง

ตำแหน่งคราวละ 4 ปี คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น จะเป็นข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเงินประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นมิได้ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่นคณะผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่มีการยุบสภาท้องถิ่น หรือในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและต้องมีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นชั่วคราวมิให้นำบทบัญญัติตามวรรคสอง วรรคสาม และวรรคหก มาบังคับใช้ทั้งนี้ตามกฎหมายกำหนด (สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2540, หน้า 144 – 188)

สรุปได้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถเข้าใจปัญหาในท้องถิ่นเองโดยการกำหนด และหาวิธีแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดกับความต้องการของคนในพื้นที่ และที่ขาดไม่ได้คือเป็นการแบ่งเอาภาระของรัฐบาลกลาง เพื่อที่จะสามารถส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

2.2.5 ความรู้เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ปัจจุบันมีการแก้ไขถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตตามกฎหมายกำหนด มีรายได้ มีทรัพย์สินเป็นของตนเอง ตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้จนถึงปัจจุบันได้มีการประกาศจัดตั้ง อบต. ไปแล้ว 5 ครั้ง ครั้งแรก เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2538 ข้อมูลวันที่ 30 สิงหาคม 2545 อบต. มีจำนวน 6.744 แห่ง

รูปแบบการปกครอง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝ่ายการเมือง และฝ่ายประจำ

1.) ฝ่ายการเมือง ประกอบด้วย สภา อบต. ประกอบด้วยสมาชิกสภา อบต. เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในหมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน โดยที่ประชุมจะเลือกตั้งให้เป็นตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1) ประธานสภา 1 คน
- 1.2) รองประธานสภา 1 คน
- 1.3) เลขานุการ 1 คน

วาระการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี โดยสภา อบต. มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1.1.1) ให้ความเห็นชอบในแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานของ อบต.

1.1.2) พิจารณา และ ให้ความเห็นชอบ ร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

1.1.3) ควบคุมการปฏิบัติงานของ นายก อบต. และรองนายก อบต. ให้เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาตำบล กฎระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

1.1.4) คณะกรรมการบริหาร สภา อบต. เป็นผู้เลือกคณะผู้บริหาร อบต. คณะผู้บริหาร อบต. ประกอบด้วย นายก อบต. 1 คน และรองนายก 2 คน โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารกิจการ ดังนี้

1.1.4.1) บริหารจัดการกิจการของ อบต. ให้เป็นไปตาม มติ ช้องบั้งค้ำ และ แผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการของ อบต. ต่อสภาอบต.

1.1.4.2) จัดทำแผนพัฒนาตำบล และแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อ เสนอให้ อบต.ได้พิจารณาเห็นชอบ

1.1.4.3) รายงานผลการทำงานและการใช้จ่ายให้สภา อบต.ทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.1.4.4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ ทางราชการมอบหมาย

2.) ฝ่ายประจำ ประกอบด้วย

2.1) สำนักปลัด อบต.ทำหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งาน สวัสดิการ งานประชุม งานเกี่ยวกับตราข้อบังคับตำบล งานนิติกร งานพาณิชย์ งานรัฐพิธี งาน ประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับ งบประมาณประจำปี งานขออนุมัติ ดำเนินการตามข้อบังคับ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2.2) ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักเงินภาษีเงินได้และการนำส่งภาษี การตัดโอนเงินเดือน การรายงานเงินคงเหลือ การ จัดทำงบ จัดทำบัญชีทุกประเภท งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

2.3) ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบงานประมาณค่าใช้จ่าย ตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุง งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

2.4) ส่วนสาธารณสุข ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสุขภาพิบาลงานควบคุม โดยติดต่อกับงานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจให้ ประชาชนในตำบลเข้ามาแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของตนเอง วิธีการบริหารกิจการขององค์การ บริหารส่วนตำบลก็คือการเลือกตัวแทนของประชาชนในตำบลเข้าไปเป็นผู้ดำเนินการบริหารกิจการ ซึ่งถือ ว่าเป็นวิธีการที่ประชาชนทุกคนในตำบลได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการ ของตนเอง (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2545, หน้า 1-3)

ก. โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 มีโครงสร้างการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มา จากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน หมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมี สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 6 คน และถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภา องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมี หน้าที่ คือ

1.1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

1.3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนพัฒนาตำบลกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

1.4) ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร

1.5) ถอดถอนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประพฤติตนโดยมิชอบ

1.6) เข้าร่วมประชุมสภาตามสมัยประชุม

2) คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ 4 ประการ ดังนี้

2.1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบล และรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2.2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.3) รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2.4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

3) โครงสร้างองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างองค์กร ดังนี้

3.1) สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารทั่วไปงานธุรการ งานพิมพ์ดีด งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบัญญัติตำบล งานนิติการ งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบัญญัติ งบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบัญญัติ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3.2) ส่วนการคลัง ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีรายได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือนงานรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานขออนุมัติเบิกตัดปีและขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการเงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภทงานทะเบียนคุมเงินรายได้รายจ่าย งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3.3) ส่วนโยธา ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานประมาณการราคาค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง และงานซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย (บุญธรรม นวชนพงศ์, 2537, หน้า 25 – 28)

4) บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

4.1) บุคลากรฝ่ายองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจำนวน 6 คน และถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน อยู่ในวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้งสำหรับประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยมีนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง ส่วนเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 1 คน เลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล บุคลากรฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คนและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

4.2) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

4.2.1) พนักงานส่วนตำบล ซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลตั้ง

4.2.2) ลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2.3) ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่องค์การบริหารส่วนตำบลร้องขอให้ไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว (ดร.โกวิท พวงงาม, 2548, หน้า 245)

ข. ภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายโดยบัญญัติหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีภารกิจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

ภารกิจ และหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจ และหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมโดยภารกิจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมี 2 ประเภท ดังนี้

1) ภารกิจและหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่

- 1.1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก
- 1.2) ความสะอาดของถนน ทางน้ำทางที่สาธารณะ และสิ่งปฏิกูล
- 1.3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 1.4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1.7) คຸ້ມครอง ดุแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
 1.8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 (หน้าที่เพิ่มเติมเข้ามาใหม่)

1.9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

2) ภารกิจและหน้าที่ที่อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

2.1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
 2.2) ให้มี และบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 2.3) ให้มี และบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 2.4) ให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

2.5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

2.6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

2.7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

2.8) การคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

2.9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

2.11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

2.12) การท่องเที่ยว

2.13) การผังเมือง (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2545, หน้า 5- 6)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ยังบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีภารกิจ และหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอีก 31 ประการได้แก่

1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ

3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

4) การสาธารณูปโภค และการก่อสร้างอื่น ๆ

5) การสาธารณูปการ

6) การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ

7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน

8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

9) การจัดการศึกษา

10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

13) การจัดให้มี และบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- 14) การส่งเสริมกีฬา
- 15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- 16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 17) การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
- 19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 20) การจัดให้มีและการควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- 21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- 23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
- 24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- 25) การผังเมือง
- 26) การขนส่งและวิศวกรรมจราจร
- 27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 28) การควบคุมอาคาร
- 29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริม และสนับสนุนการป้องกัน และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 31) กิจการอื่นที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542) (กรมการปกครอง สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น, 2543, หน้า 89)

ค. การงบประมาณและการคลัง

องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้และรายจ่าย ดังต่อไปนี้

1) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบัญญัติไว้ในมาตรา 23 แห่งกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนในกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้บัญญัติถึงรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ในมาตรา 74 ถึงมาตรา 84 อันได้แก่

- 1.1) ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- 1.2) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา และเล่นการพนัน
- 1.3) ภาษีบำรุงท้องถิ่น
- 1.4) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 1.5) ภาษีป้าย
- 1.6) อากกรการฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียม
- 1.7) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ และล้อเลื่อน

- 1.8) ค่าภาคหลวงแร่
- 1.9) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 1.10) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.11) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.12) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

2) รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลบัญญัติไว้ในมาตรา 85 แห่งกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล อันได้แก่

- 2.1) เงินเดือน
- 2.2) ค่าจ้าง
- 2.3) ค่าตอบแทน
- 2.4) ค่าใช้สอย และวัสดุ
- 2.5) ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง
- 2.6) ทรัพย์สินอื่น ๆ
- 2.7) ค่าสาธารณูปโภค (ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2547, หน้า 155)

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาล มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตตามกฎหมายกำหนด มีรายได้ มีทรัพย์สินเป็นของตนเอง และหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งใน ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม มีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมายโดยบัญญัติหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีภารกิจ และหน้าที่ในการจัดระบบบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.1 ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติแห่งกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น เขตขององค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่เขตตำบล รับผิดชอบดูแลงานด้านบริการสาธารณะ หรืองานต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

2.3.2 ลักษณะขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปัจจุบันจึงมีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น 6.616 แห่ง และมีการเปลี่ยนแปลงการแบ่งระดับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น 3 ขนาด คือ

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ (ส่วนใหญ่จะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 เดิม)
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง (ส่วนใหญ่จะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 2 และ องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 เดิม)
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก (ส่วนใหญ่จะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 และ องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 เดิม) (กรมการส่งเสริมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 2547. หน้า 12)

หลักเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการแบ่งขนาดองค์กรบริหารส่วนตำบล

- 1) เกณฑ์ระดับรายได้
 - 1.1) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท เป็น องค์กรบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่
 - 1.2) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6 - 20 ล้านบาท เป็น องค์กรบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง
 - 1.3) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท เป็น องค์กรบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก
- 2) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านค่าใช้จ่ายบุคลากร
- 3) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - 3.1) จำนวนพื้นที่
 - 3.2) จำนวนประชากร
 - 3.3) จำนวนโครงสร้างพื้นฐาน
 - 3.4) จำนวนโรงฆ่าสัตว์
 - 3.5) จำนวนตลาดสด
 - 3.6) จำนวนโรงงานนิคมอุตสาหกรรม
 - 3.7) จำนวนโรงเรียน
 - 3.8) จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
 - 3.9) จำนวนโรงแรม
 - 3.10) จำนวนศาสนสถาน
 - 3.11) จำนวนสถานพยาบาล
 - 3.12) จำนวนศูนย์การค้า
 - 3.13) การประกาศให้ องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นเขตควบคุมอาคาร
 - 3.14) การประกาศให้ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
 - 3.15) จำนวนวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 3.16) จำนวนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือด้านกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล
 - 3.17) จำนวนโครงสร้างส่วนราชการ
 - 3.18) จำนวนหน่วยกิจการพาณิชย์
- 4) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
 - 4.1) ประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บรายได้
 - 4.2) ประสิทธิภาพด้านการบริหารแผนงานและงบประมาณ
 - 4.3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านงานบุคคล
 - 4.4) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการบริการ
- 5) เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านธรรมาภิบาล
 - 5.1) หลักนิติธรรม
 - 5.2) หลักคุณธรรม
 - 5.3) หลักความโปร่งใส
 - 5.4) การมีส่วนร่วมของประชาชน

5.5) หลักความรับผิดชอบ

5.6) ความคุ้มค่า(รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทช์ พวงงาม, 2550, หน้า 155 - 156)

2.3.3 องค์ประกอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้าง องค์การบริหารส่วนตำบล ใหม่เกิดขึ้นจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงไป

1) สภาองค์การบริหารส่วนตำบล (สภา อบต.) เป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน เขตเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ เขตหมู่บ้าน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยที่ประธานและรองประธานสภาดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง และสมาชิกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

(1) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(2) ตาย

(3) ลาออก

(4) เป็นผู้ได้เสียในทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตนดำรงตำแหน่ง หรือในกิจการที่กระทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล

(5) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

(6) ไม่ได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ตนได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกิน 6 เดือน

(7) ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกัน 3 ครั้ง โดยไม่มีเหตุผลที่สมควร

(8) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากมีพฤติกรรมที่เสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อมเสีย

(9) ราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่ง (รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิทช์ พวงงาม, 2550, หน้า 156 – 158)

ก. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

4) เลือกระธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภา องค์การบริหารส่วนตำบล

5) รับทราบนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกปี

6) ในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิ์ตั้งกระทู้ถามต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

7) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเสนอข้อบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติได้

8) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจในการเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลคนใดคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการประชุมและดำเนินกิจการอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ช่วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติการตามหน้าที่ และกระทำการตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายในกรณีที่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ ให้รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่แทน ในการดำเนินการประชุมให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้เรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม หากว่าไม่มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เรียกประชุมให้นายอำเภอเป็นผู้เรียกประชุมพร้อมทั้งเป็นผู้เปิดหรือปิดการประชุม

เมื่อตำแหน่งประธานสภาและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากครบวาระ ให้มีการเลือกประธานสภาหรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแทนตำแหน่งที่ว่างภายใน 15 วันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่า วาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการและจัดการประชุมและงานอื่นใดตามที่ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความรู้ความสามารถอันจะเป็นประโยชน์ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

สมัยประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายอำเภอต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรกภายใน 15 วันนับแต่วันประกาศผลการ

เลือกตั้ง และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน ซึ่งประธานสภาและรองประธานสภานี้จะดำรงตำแหน่งจนครบวาระ

ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ภายใน 15 วัน ดังกล่าวหรือมีการประชุมแต่ไม่สามารถเลือกประธานสภาได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัยหรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกิน 4 สมัย สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

นอกจากประชุมสามัญสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญถ้าเห็นสมควรให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้ สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ (รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท พวงงาม, 2550, หน้า 159 – 160)

ข. นายกององค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.)

เป็นองค์กรฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น นายกององค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมิใช่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกิน 2 คน และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมีได้เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ จะดำรงตำแหน่งได้อีกครั้งเมื่อพ้นระยะเวลา 4 ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง แม้ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลา 4 ปีก็ให้นับเป็น 1 วาระ

ผู้ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกององค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- 1) มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- 2) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น นักบริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
- 3) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง (รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท พวงงาม, 2550, หน้า 160 - 161)

ค. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลต้องแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคน และจัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

2) อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 35/5 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ดังนี้

2.1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2.2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

2.4) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2.5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

2.6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

3) ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

4) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนเองต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

5) กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลถูกยุบตามมาตรา 53หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อผลประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลจำต้องดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้

ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้แทนขององค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้นรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบลตามลำดับที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน นอกจากนี้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสามารถมอบอำนาจในการสั่ง อนุญาต อนุมัติ ให้นรองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือหัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติราชการแทนได้ (รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท ี พวงงาม, 2550, หน้า 161 – 162)

ง. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

1) ถึงคราวออกตามวาระ

2) ตาย

3) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด
 5) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 คือ

5.1) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

5.2) รับเงินหรือประโยชน์ใด เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลธุรกิจการงานตามปกติ

5.3) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นกระทำ บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัดบำเหน็จ บำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันและมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่ง กรรมการิการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

6) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรคห้า หรือ มาตรา 92

6.1) การพ้นตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรค 5 คือ การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ยอมนำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมซึ่งปรับปรุงแก้ไขโดยคณะกรรมการซึ่งตั้งโดยนายอำเภอเพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งจากกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่รับหลักการหรือไม่เห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่เสนอโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในครั้งแรก เสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาใหม่ภายใน 7 วันนับแต่ได้รับร่างข้อบัญญัติจากนายอำเภอ กรณีนี้ให้นายอำเภอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง

6.2) การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 92 คือ นายอำเภอสอบสวนแล้วปรากฏว่ากระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ กรณีนี้นายอำเภอสามารถเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง

7) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

8) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท พวงงาม, 2550, หน้า 162 – 163)

จ. พนักงานส่วนตำบลมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบังคับตำบล งานนิติกร งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับงบประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2) ส่วนการคลัง มีบทบาทเกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีเงินได้ และการนำส่งภาษี การตัดโอนเงินเดือน การรายงานเงินคงเหลือ การจัดทำงบทำบัญชีทุกประเภท งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3) ส่วนโยธา มีบทบาทเกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบงานประมาณการ ค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานการก่อสร้าง งานซ่อมบำรุง งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

4) ส่วนสาธารณสุข (มีเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลชั้นหนึ่ง) มีบทบาทเกี่ยวกับงานสุขภาพ งานควบคุมโรคติดต่อ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2.3.4 หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

1.1) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)

1.2) มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ (มาตรา 67)

- (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

1.3) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้ (มาตรา 68)

- (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

- (8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (9) haulผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (12) การท่องเที่ยว
- (13) การผังเมือง

1.4) หน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใดๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลต้องแจ้งให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ทราบล่วงหน้าตามสมควร หาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าว ให้นำความเห็นของ องค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย (มาตรา 69)

1.5) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลการ จัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 69/1)

1.6) มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล (มาตรา 70)

1.7) ออกข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บ และกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1.000 บาท (มาตรา 71)

1.8) ขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขัดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา 72)

1.9) ทำกิจการนอกเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทํากิจการร่วมกันได้ (มาตรา 73) (รองศาสตราจารย์ ดร. โกวิท วัฒนกุล, 2550, หน้า 178 – 181)

สรุปองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งมีระเบียบและข้อบังคับเป็นของตนเองมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชากำกับดูแลการทำงานของพนักงานส่วนตำบล

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.4.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

นักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งไว้ดังนี้

พิมลจารย์ นามวัฒน์ และคณะ (2534, หน้า 716) ให้ความหมายการเลือกตั้งไว้ว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่า จะเลือกผู้ใดเป็นผู้แทนตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่จะได้รับการเลือกตั้งนั้น จะเป็นผู้สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก และผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการ

ยอมรับว่า เป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมด มีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคล ดำเนินการบริหารและปกครอง

วิสุทธิ โปธิแท่น (2524, หน้า 63) ให้ความหมายการเลือกตั้งว่า การที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลจำนวนหนึ่งจากหลายๆคน หรือเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลายๆบัญชี เพื่อให้ไปกระทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน

วิชา ไชยสาร (2541, หน้า 8) ให้ความหมายการเลือกตั้งว่า เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง หรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตน ด้วยความคาดหวังว่า ผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์และนโยบายไปเป็นแนวทางในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน การเลือกตั้ง จึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการปกครองของประชาชนนั่นเอง

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็น การร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนจะต้องตัดสินใจเลือกบุคคลที่จะเป็นตัวแทน โดยการเลือกตั้ง คะแนนเสียงส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกที่ได้รับ การยอมรับจากเสียงของประชาชน การเลือกตั้งคือ การเลือกสรรบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนที่เป็นผู้เลือก แนวคิดในการปกครองแบบประชาธิปไตยของประชาชนที่จะเห็นเป็นรูปธรรมได้จากการที่ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนผ่านทางกระบวนการเลือกตั้ง ฉะนั้นสิทธิในการเลือกตั้ง จึงเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนต้องมี เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน

2.4.2 ความสำคัญของการเลือกตั้ง

ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย โดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตัวเอง ให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม เพื่อลดภาวะตึงเครียด ขจัดความขัดแย้ง หรือการสืบทอดอำนาจและเป็นกลไกที่ควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้ง ตระหนักอยู่เสมอว่า ต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชน เพราะประชาชนเป็นผู้กำหนดอนาคตทางการเมืองของตนด้วยการเลือกหรือไม่เลือกตนกลับมาทำหน้าที่ผู้แทนอีกครั้ง

ดังนั้นการเลือกตั้งจึงมีผลต่อการพัฒนาบ้านเมือง ซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทน เลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบและวิธีดำเนินการปกครอง เลือกนโยบายสาธารณะ เลือกระบบเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจัยต่างๆเหล่านี้ จะเอื้อต่อการดำรงไว้และบูรณาการทางการเมืองที่พึงปรารถนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนและบรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละประเทศ จึงต้องพัฒนาปรับปรุงหรือปฏิรูประบบและกระบวนการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดยสรุป การเลือกตั้งมีความสำคัญต่อไปนี้

- 1) เป็นการเลือกตั้งผู้ปกครองหรือรัฐบาลที่จะมาทำการปกครอง
- 2) เป็นกลไกเชื่อมโยงความต้องการของประชาชนเข้ากับนโยบายสาธารณะ
- 3) สร้างความชอบธรรมทางการเมือง
- 4) ลดความตึงเครียดและความขัดแย้งทางการเมืองและสังคม

5) ทำให้เกิดบูรณาการทางการเมือง

6) ทำให้เกิดการระดมมวลชนเข้าสู่กระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในลักษณะของความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองที่ดี (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ, 2521, หน้า 203)

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการพัฒนาประเทศชาติให้ก้าวไกล นั้นหมายถึงความรับผิดชอบต่อประเทศ ผู้ทำหน้าที่จะมีคุณธรรมในการบริหารประเทศ หรือได้พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ให้ดีขึ้นและเป็นไปตามวัตถุประสงค์และตามเจตนารมณ์ของประชาชน สร้างความชอบธรรมทางการเมือง และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

2.4.3 หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่่าเป็นที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครอง นั้นต้องมีหลักเกณฑ์สำคัญ ๆ ที่ยอมรับเป็นสากลดังนี้

1) หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง กล่าวคือ การออกเสียงเลือกตั้งจะต้องเป็นไปโดยอิสระปราศจากการบังคับหรือการกระทำใด ๆ ที่เป็นเหตุให้การเลือกตั้งถูกบิดเบือนจากเจตจำนงที่แท้จริงของผู้ออกเสียงเลือกตั้ง

2) หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา โดยต้องมีการกำหนดเวลาการเลือกตั้งที่แน่นอน เช่น กำหนดให้มีการเลือกตั้งโดยปกติทุก 4 ปี หรือ 5 ปี เป็นต้น

3) หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง หรือการเลือกตั้งที่ยุติธรรม กล่าวคือ รัฐบาลมีหน้าที่สำคัญว่าจะต้องดำเนินการให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยบริสุทธิ์ตามตัวบทกฎหมาย และจัดให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดำเนินการเลือกตั้งของตนเองให้ได้มากที่สุด รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านการเลือกตั้งได้ หากการเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยบริสุทธิ์อย่างแท้จริง

4) หลักการออกเสียงทั่วไป เป็นการเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงเลือกตั้งอย่างทั่วถึง เว้นแต่มีข้อจำกัดอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป เช่น ไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่เด็ก และบุคคลที่มีจิตบกพร่อง เป็นต้น

5) หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค หมายความว่า บุคคลที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง มีสิทธิคนละหนึ่ง และคะแนนเสียงทุกคนมีน้ำหนักเท่ากัน (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ, 2521, หน้า 204)

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง ต้องเป็นไปอย่างเที่ยงตรง บริสุทธิ์ ยุติธรรม ตามหลักเกณฑ์และตรงไปตรงมา ประชาชนได้รู้หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้ง และเลือกผู้ที่พัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญรุ่งเรือง ประชาชนยังจะได้ทราบตัวบทกฎหมายในการออกเสียงเลือกตั้ง ในแต่ละครั้งตามระบอบประชาธิปไตย

2.4.4 วิธีการเลือกตั้ง

วิธีการเลือกตั้งมี 2 วิธี คือ

1) การเลือกตั้งโดยตรง (Direct Election) หมายถึง การเลือกตั้งที่ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ได้ใช้วิจารณญาณของตนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละตำแหน่งโดยตรง คะแนนเสียงที่ได้รับจากการเลือกตั้งจะเป็นเครื่องวัดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่งจะชนะการเลือกตั้งในครั้งนั้นๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรของประเทศไทยเป็นการเลือกตั้งโดยตรง

2) การเลือกตั้งโดยอ้อม (Indirect Election) หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คณะบุคคลคณะหนึ่งเข้าไปทำหน้าที่เลือกตั้งแทนตน (Electoral College) เป็นการมอบหมายสิทธิในการเลือกตั้งให้แก่คณะบุคคลที่เข้าไปทำการเลือกตั้งโดยเด็ดขาด การเลือกตั้งวิธีนี้ใช้กรณีให้เห็นบุคคลที่เข้าไป

ทำการเลือกตั้งนั้น จะมีสติปัญญา ความรู้ ความสามารถในการใช้วิจารณญาณได้ดีกว่า ซึ่งเป็นหลักประกันได้ว่า ประชาชนจะได้ผู้แทนที่ดี มีความสามารถอย่างแน่นอน ประเทศไทยเคยมีการเลือกตั้งโดยอ้อมเพียงครั้งเดียว คือการเลือกตั้งครั้งแรกในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2476 (พิมลจารย์ นามวัฒน์ และคณะ, 2534, หน้า 726)

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็นการแสดงออกโดยใช้หลักประชาธิปไตย และตามหลักผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามกฎหมาย มีความสำคัญ โดยอิสระไม่มีการบังคับ หรือการซื้อเสียง และเป็นหน้าที่ของประชาชนโดยการเลือกตั้งมีทั้งทางตรงและทางอ้อม เน้นให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำหน้าที่ของตน เพราะการเลือกตั้งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงถือได้ว่าการเลือกตั้งเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ดีที่สุดของการเลือกตั้ง

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2548, หน้า 217 - 220) ให้ความหมายการใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นสิทธิที่รัฐให้แก่บุคคลตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สิทธิมีส่วนร่วมเลือกบุคคลหรือตัดสินใจปัญหาที่มอบให้ กระบวนการยอมรับสิทธิเลือกตั้งเรียกว่า **การใช้สิทธิเลือกตั้ง** ส่วนกระบวนการไม่ใช้สิทธิเลือกตั้งเรียกว่า การตัดสินใจเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งแยกพิจารณาได้ 4 ประเด็น คือ

1) ทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ทฤษฎีที่สำคัญที่มีบทบาทกำหนดกฎหมายการใช้สิทธิเลือกตั้งที่ปรากฏในประวัติศาสตร์โลกมีดังนี้

(1) ทฤษฎีที่ถือว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นคุณสมบัติของการเป็นพลเมืองซึ่งเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นผลโดยธรรมชาติจากการเป็นสมาชิกของเมือง หรือ เผ่า ทฤษฎีนี้เป็นการพื้นฐานทางการเมืองของสังคมการเมืองกรีก โรมันและชาวเยอรมันในสมัยโบราณ

(2) ในยุคศักดินา การใช้สิทธิเลือกตั้งถือเป็นอภิสิทธิ์ที่สัมพันธ์กับสถานภาพทางสังคม การใช้สิทธิเลือกตั้งกำหนดตามการถือครองที่ดินและรวมถึงตำแหน่งในสมาคมการค้าสมัยโบราณ หรือถ้า มองย้อนขึ้นไปอีกก็จะเห็นว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งตามทรัพย์สินนี้เป็นคุณสมบัติที่มีมาตั้งแต่สมัยกลางแล้ว

(3) ทฤษฎีการใช้สิทธิตามธรรมชาติ ถือว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นไปตามหลักความเสมอภาคตามธรรมชาติและความเสมอภาคของผลประโยชน์ของประชาชนในกิจการสาธารณะ

(4) ทฤษฎีจริยธรรม ถือว่าการมีส่วนร่วมในการปกครองเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาปัจเจกชนให้เป็นตนโดยสมบูรณ์

(5) ทฤษฎีกฎหมาย ซึ่งเป็นพื้นฐานของการกระทำของรัฐบาลในปัจจุบัน กล่าวไว้ว่าการใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมืองที่กฎหมายมอบให้และการเลือกตั้งก็เป็นกลไกการปกครองที่กำหนดโดยกฎหมายของรัฐ

2) การขยายสิทธิในการเลือกตั้ง

การกำหนดการใช้สิทธิเลือกตั้งตามคุณสมบัติทางทรัพย์สินมีผลอยู่เป็นเวลานานหลายปีหลังการปฏิวัติอเมริกันและฝรั่งเศส หลักการสำคัญ คือการเป็นเจ้าของทรัพย์สินเป็นตัวกำหนดการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของสังคมและเป็นความรับผิดชอบที่เหมาะสมกับการมีสิทธิ ทฤษฎีที่ต่อต้านหลักการอันนี้ได้แก่ ทฤษฎีตามธรรมชาติ และทฤษฎีจริยธรรม ทฤษฎีทั้งสองโต้แย้งว่าคนที่เสียภาษี หรือเป็นทหารก็มีส่วนร่วมทางการเมืองเท่ากับคนที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินยิ่งกว่านั้น การใช้สิทธิเลือกตั้งยังเป็นเรื่องของความไว้วางใจของส่วนรวมและการศึกษามากกว่าคุณสมบัติของทรัพย์สิน การกำหนดการใช้สิทธิเลือกตั้งตามทรัพย์สินก็สร้างความไม่พอใจให้กับคนจำนวนมากในขณะนั้น ในฝรั่งเศส การกำหนดการใช้สิทธิเลือกตั้งตามคุณสมบัติทาง

ทรัพย์สินเปลี่ยนมาจากการจ่ายภาษีในปี ค.ศ. 1814 และต่อมาก็เปลี่ยนเป็นการให้ใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ผู้ชายในปี ค.ศ. 1848 ส่วนสหรัฐอเมริกา การใช้สิทธิเลือกตั้งถูกกำหนดโดยรัฐแต่ละรัฐและต่อมาก็เปลี่ยนตามแบบฝรั่งเศส สำหรับในอังกฤษ การกำหนดการใช้สิทธิเลือกตั้งตามทรัพย์สินค่อย ๆ ลดลงตามกฎหมายปฏิรูปในปี ค.ศ. 1867 และ 1884 ในที่สุดก็หายไปในปี ค.ศ. 1918 ส่วนที่ยุโรป เมื่อมีการใช้สิทธิเลือกตั้งกฎหมายก็ยังคงกำหนดตามทรัพย์สินหรือการให้เลือกตั้งได้หลายเสียงหรือให้เลือกตั้งตัวแทนตามการมีทรัพย์สินจนถึงสิ้นสุดศตวรรษที่ 19 ผู้ชายจึงมีสิทธิเลือกตั้งดังที่ปรากฏในหลายประเทศในยุโรปตะวันตก ส่วนผู้หญิงยังไม่ปรากฏว่าประเทศใดให้สิทธิเลือกตั้งจนถึงศตวรรษที่ 20 เหตุผลที่อ้างได้แก่ การใช้สิทธิของผู้หญิงจะทำลายความเป็นภรรยาและมารดา ผู้หญิงออกเสียงตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล ผู้หญิงไม่ค่อยสนใจกิจการสาธารณะและไม่ทันสมัยหรือถ้าหากให้ผู้หญิงเลือกตั้งผู้หญิงก็จะเลือกสามีหรือบิดาของตัวเอง แต่ข้อโต้แย้งนี้ก็ไม้อาจฝืนความจริงได้ เพราะผู้หญิงมีการศึกษาทำงานหาเงินและช่วยเหลือให้บริการต่าง ๆ ในช่วงสงคราม ปี ค.ศ. 1918 อังกฤษจึงเริ่มให้สิทธิเลือกตั้งแก่ผู้หญิงที่อายุเกิน 30 ปี และอีกสิบปีต่อมาก็ให้สิทธิแก่ผู้หญิงที่อายุ 20 ปี ส่วนสหรัฐอเมริกามีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในปี ค.ศ. 1920 ห้ามกีดกันการเลือกตั้งโดยยกข้ออ้างเรื่อง เพศ ส่วนสหภาพโซเวียตให้สิทธิเลือกตั้งแก่ผู้หญิงที่ใช้แรงงานเมื่อต้นทศวรรษ 1930 ต่อมา ค.ศ. 1936 ก็ให้สิทธิแก่ผู้หญิงทุกคน หลังโกลด์สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง ฝรั่งเศส อิตาลี และประเทศอื่นในยุโรปเกือบทั้งหมดก็ให้สิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป

3) คุณสมบัติในการใช้สิทธิเลือกตั้ง

คุณสมบัติของการใช้สิทธิเลือกตั้งกำหนดตามเกณฑ์ต่าง ๆ หลายเกณฑ์ที่สำคัญได้แก่

(1) อายุ มีการกำหนดอายุขั้นต่ำไว้สำหรับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามปกติ คือ อายุ 20 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุตามเกณฑ์ทั่วไปของกฎหมาย แต่บางประเทศกำหนดไว้ต่ำกว่าเกณฑ์ เช่น สหภาพโซเวียต 18 ปี สหรัฐอเมริกาบางรัฐ 18-19 ปี และไทย 18 ปี

(2) ความเป็นพลเมือง ประเทศต่าง ๆ จำกัดสิทธิเลือกตั้งไว้ให้พลเมือง วัตถุประสงค์ในอดีตก็เพื่อจูงใจให้ตั้งหลักแหล่งเร็วขึ้น หลายรัฐในสหรัฐอเมริกาให้สิทธิแก่คนต่างด้าวที่ประกาศว่าเป็นพลเมือง แต่ความเป็นพลเมืองไม่ทำให้ได้สิทธิเลือกตั้งเสมอไปต้องคำนึงถึงการมีสิทธิตามหลักเกณฑ์อื่นด้วย พลเมืองหลายคนไม่มีสิทธิเลือกตั้งเพราะขัดกับเกณฑ์อื่น

(3) ที่อยู่อาศัย เกือบทุกรัฐในสหรัฐอเมริกาคำหนดว่าผู้เลือกตั้งจะต้องอยู่อาศัยในสถานที่กำหนดในระยะเวลาตามเงื่อนไขและอาจเลือกตั้งได้เฉพาะเขตที่อยู่อาศัยตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้เพื่อเตรียมการลงทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและตรวจสอบระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการโกงการเลือกตั้ง

(4) การรู้หนังสือ การทดสอบการรู้หนังสือมาจากพื้นฐานความคิดว่าคนที่อ่านหนังสือไม่ออกไม่สามารถรับข่าวสารเกี่ยวกับสาธารณะหรือกาบัตรเลือกตั้งไม่เป็น ทำหน้าที่เป็นกรรมการเพื่อตัดสิทธิเลือกตั้งผู้อื่นไม่ได้ จึงต้องใช้คนที่มีการศึกษามากกว่าให้ดุลพินิจแทน

(5) คุณสมบัติอย่างอื่น เป็นคุณสมบัติทางสมองและ ศีลธรรม เช่น ห้ามคนวิกลจริต คนปัญญาอ่อน คนเป็นอาชญากรและละเมิดกฎหมายเลือกตั้งใช้สิทธิ โดยเฉพาะการติดสินบน เป็นต้น

4) อิสรภาพในการใช้สิทธิเลือกตั้ง

ในขบวนการการต่อสู้เพื่อสิทธิเลือกตั้งนั้น มุ่งไปที่ความเสมอภาคในการเลือกตั้งแต่สนใจเสรีภาพในการเลือกตั้งค่อนข้างน้อย อันที่จริงระบอบประชาธิปไตยต้องอาศัยทั้งเสรีภาพทางการเมืองและความเสมอภาค พูด่งๆ ว่าต้องให้ความสำคัญกับเสรีภาพที่เท่าเทียมกันในการเลือกตั้ง เพื่อเลือกคนไปเป็น

รัฐบาล และช่วงที่เว้นว่างไม่มีรัฐบาลก็ต้องหาคนมาแทน ถ้าการเลือกตั้งไม่มีอิสระหรือคนที่ได้เลือกนั้นไม่ได้ควบคุมรัฐบาล เสรีภาพในการเลือกตั้งก็เป็นเรื่องหลอกลวง หากมีการบีบบังคับหรือโกง ความเสมอภาคและเสรีภาพก็ไม่มีด้วยกัน ปัจจุบันการเลือกตั้งมีอยู่ทั่วโลก แต่จะเป็นประชาธิปไตยหรือเผด็จการอยู่ที่ว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นเป็นอิสระหรือไม่ระบอบเผด็จการมีคนใช้สิทธิมากไม่แพ้ระบอบประชาธิปไตย แต่เป็นการออกเสียงเพื่อยืนยันความศรัทธาที่มีต่อรัฐบาลเท่านั้น

2.5 สภาพพื้นที่ทำวิจัย

2.5.1 ประวัติความเป็นมาของอำเภออากาศอำนวย

ความเป็นมาของอำเภออากาศอำนวย (เริ่มปรากฏหลักฐาน ในสมัยรัชกาลที่ 4) พ.ศ. 2396 สารตราเจ้าพระยาจักรี มาถึงอุปฮาด ราชวงศ์ ราชบุตร ท้าวเพี้ย เมืองนครพนม พระแก้วโกมลธรรณคร พระอุทัยประเทศเจ้าเมืองรามราช หลวงเอกอาษาเจ้าเมืองอาทมาต ความว่า เนื่องจากพระยาสุนทรราชวงศาเจ้าเมืองยศสุนทร เมืองนครพนม ได้พาท้าวศรีสุราช ท้าวจันทนาม ท้าวนามโคตร ครอบครั้วท้าวติวชอยบ้านหอมท้าวลงไปกรุงเทพฯรับน้ำพิพัฒน์สัจจาและ เนื่องจากท้าวศรีสุราช ท้าวติวชอย ตั้งอยู่แขวงเมืองสกลนครไม่สมัครอยู่กับพระยาประเทศธานีเมืองสกลนคร ขอสมัครขึ้นต่อเมืองนครพนม พระสุนทรราชวงศา จึงให้ครอบครั้วไปตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านม่วงลำน้ำยามซึ่งตั้งอยู่ระหว่างเขตแดนเมืองไชยบุรี สกลนคร นครพนม มีจำนวนพระสงฆ์ สามเณร คนชรา 109 คน ท้าวเพี้ย 109 คน ฉกรรจ์ 246 คน รวม 464 คน รวมชายหญิงใหญ่น้อย เป็นคน 2,339 คน พระสุนทรราชวงศา จึงขอยกบ้านม่วงเป็นเมืองอากาศอำนวย ขอท้าวศรีสุราชเป็นเจ้าเมือง ท้าวชาบัณฑิตเป็นอัครฮาด ท้าวจันทนามเป็นอัครวงศ์ ท้าวนามโคตรเป็นวรบุตร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกบ้านม่วงเป็นเมืองอากาศอำนวย และพระราชทานให้ท้าวศรีสุราชเป็นหลวงพลาณกุล ท้าวจันทนามเป็นราชวงศ์ ท้าวนามโคตรเป็นวรบุตร พร้อมทั้งเครื่องยศตามตำแหน่ง โปรดเกล้าฯให้มีสารถึงเมืองหนองหาร เมืองสกลนคร เมืองไชยบุรี ให้แบ่งเขตแดนให้เมืองอากาศอำนวย แล้วให้มีใบบอกรายงานไปยังกรุงเทพฯ (สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2506 ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง 200.000 บาท)

พ.ศ.2400 พวกไทยโย้ย กรมการเมืองสกลนคร ได้แตกแยกออกเป็นสองพวก พวกหนึ่งไปร้องสมัครขอเป็นเมืองขึ้นเมืองโยธธา มีนายจรงค์เป็นหัวหน้า อีกพวกหนึ่งขอเป็นเมืองขึ้นกับเมืองนครพนมมีเพี้ยติวชอยเป็นหัวหน้า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 4) โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายจรงค์เป็นหลวงประจักษ์รักษา เพี้ยติวชอยเป็นหลวงพลาณกุล ยกบ้านม่วงน้ำยามเป็นเมืองอากาศอำนวยขึ้นกับเมืองนครพนม หลวงพลาณกุลเป็นเจ้าเมือง

พ.ศ.2400 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 4) โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งท้าวศรีสุราชเป็นเจ้าเมืองอากาศอำนวย พ.ศ.2404 ทางเมืองนครพนม ได้มีใบบอกไปยังกรุงเทพฯว่า หลวงพลาณกุลเจ้าเมืองอากาศอำนวย ได้ถึงแก่กรรม ณ วันเดือน 6 แรม 13 ค่ำ ปีระกา ตรีศก (7 พฤษภาคม 2404) ได้ให้อัครฮาด ท้าวเพี้ย เมืองอากาศอำนวย เอาศพหลวงพลาณกุล ใส่หีบแล้วทำบุญให้ทานเป็นการกุศลทุกเพล จนถึงวันเผาศพ ณ วันเดือน 7 ขึ้น 10 ค่ำ ปีระกา ตรีศก พ.ศ.2406 โปรดเกล้าฯแต่งตั้งอัครฮาดเป็นหลวงพลาณกุล เจ้าเมืองอากาศอำนวย ท้าวศรีสุราชเป็นอัครฮาดเมืองอากาศอำนวยแทนตำแหน่งที่ว่าง

พ.ศ.2457 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ยุบอำเภออากาศอำนวยและวาริชภูมิ แล้วโปรดเกล้าฯ ยก 7 ตำบลมี นาหว้า บ้านข่า บ้านเสียว สามผง บ้านแวง นาทม บ้านแพงเป็นกิ่งอำเภอ

อากาศอำนวย พ.ศ. 2459 ทางราชการได้เปลี่ยนคำว่า " เมือง " มาเป็นคำว่า " จังหวัด " ทั่วมณฑลในประเทศไทย คือเมืองสกลนคร ให้เรียกว่า "จังหวัดสกลนคร " เรียกรวมทั้งแขวงว่า จังหวัด

พ.ศ.2476 มีการแบ่งเขตการปกครองจังหวัดสกลนคร เป็น 4 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ

1. อำเภอธาตุเชิงชุม (กุสุมาลย์. กุดบาก. เต่างอย. โคกศรีสุพรรณ)
2. อำเภอพรรณานิคม (พังโคน. นิคมน้ำอุ่น)
3. อำเภอวานรนิวาส (คำตากล้า. อากาศอำนวย)
4. อำเภอสว่างแดนดิน (ส่องดาว. บ้านม่วง. เจริญศิลป์)
5. กิ่งอำเภวาริชภูมิ

ในรัชการที่ 9 ปัจจุบัน พ.ศ. 2506 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี มาตรวจราชการที่ภาคอีสาน และมาตรวจเยี่ยมที่ตำบลอากาศด้วย ได้พิจารณาเห็นว่า ตำบลอากาศ ตำบลวาใหญ่ ตำบลโพงาม และตำบลโพนแพง รวม 4 ตำบล มีราษฎรตั้งอยู่หนาแน่นพอที่จะตั้งเป็นกิ่งอำเภอได้ จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็นกิ่งอำเภอขึ้นกับอำเภอวานรนิวาส

15 พฤษภาคม 2506 เนื่องจากสาเหตุที่ได้มีการจับกุมผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ จำนวน 21 คน ในท้องที่ตำบลอากาศ ฉะนั้น จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จึงสั่งให้ตั้งเป็นกิ่งอำเภอเป็นกรณีพิเศษ โดยมีนายสุพจน์ ไชยเชษฐ์ เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอคนแรก โดยยกฐานะตำบลอากาศ ตำบลวาใหญ่ ตำบลโพงามและตำบลโพนแพง รวม 4 ตำบล เป็นกิ่งอำเภออากาศอำนวย ขึ้นกับอำเภอวานรนิวาส

2 กรกฎาคม 2508 กระทรวงมหาดไทย ประกาศยกฐานะกิ่งอำเภออากาศอำนวย ขึ้นเป็นอำเภออากาศอำนวย ตามพระราชกฤษฎีกา

กรมการปกครองได้จัดสรรงบประมาณ 7.872.000 บาท เพื่อก่อสร้างที่ว่าการอำเภอหลังใหม่ เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2543

2.5.2 สภาพทั่วไปของอำเภออากาศอำนวย

ก. อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอศรีสงคราม อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอวานรนิวาส อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร

ข. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไปของอำเภอ เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสำคัญ 2 สายไหลผ่าน คือ

1. ลำน้ำยาม เป็นลำน้ำขนาดเล็ก ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาภูพานในเขตอำเภวาริชภูมิ

ไหลผ่านอำเภอส่องดาว อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอเจริญศิลป์ อำเภอวานรนิวาส อำเภอพรรณานิคม และอำเภออากาศอำนวย แล้วไหลไปบรรจบลำน้ำสงคราม ไหลผ่านพื้นที่อำเภออากาศอำนวย ประมาณ 52 กิโลเมตร

2. ลำน้ำสงคราม เป็นลำน้ำค่อนข้างใหญ่ มีปริมาณน้ำมาก ต้นกำเนิดจากสันภูผาเหล็ก

ในเขตอำเภอส่องดาว ไหลผ่านสว่างแดนดิน อำเภออากาศอำนวย ไปบรรจบลำน้ำโขงที่อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ไหลผ่านพื้นที่อำเภออากาศอำนวย ประมาณ 45 กิโลเมตร

ค. ประชากร (ข้อมูล เดือน กันยายน 2555)

มีประชากรรวมทั้งสิ้น 69.635 คน แยกเป็น ชาย 34.941 คน หญิง 34.694 คน โดยชนเผ่าดั้งเดิมซึ่งเป็นชาวพื้นเมือง มี 4 เผ่า ได้แก่ ไทโย้ย . ลาว. ญ้อ. ภูไทการประกอบ

ง. อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร ปลูกข้าวในฤดูฝน และมีการทำนาปรังในบางพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการทำสวนยางพารา และปลูกมันสำปะหลัง

จ. การปกครอง แบ่งการปกครองออกเป็น 8 ตำบล 94 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลอากาศ	19 หมู่บ้าน	5. ตำบลสามัคคีพัฒนา	10 หมู่บ้าน
2. ตำบลลาใหญ่	14 หมู่บ้าน	6. ตำบลชะหว้า	9 หมู่บ้าน
3. ตำบลโพนแพง	12 หมู่บ้าน	7. ตำบลท่าก้อน	8 หมู่บ้าน
4. ตำบลโพนงาม	13 หมู่บ้าน	8. ตำบลนาฮี	9 หมู่บ้าน

ฉ. เทศบาลตำบล 6 แห่ง

1). เทศบาลตำบลอากาศอำนวย	เฉพาะเขตเทศบาล 7 หมู่บ้าน
2). เทศบาลตำบลสามัคคีพัฒนา	ครอบคลุมทั้งตำบล 10 หมู่บ้าน
3). เทศบาลตำบลชะหว้า	ครอบคลุมทั้งตำบล 9 หมู่บ้าน
4). เทศบาลตำบลโพนแพง	ครอบคลุมทั้งตำบล 12 หมู่บ้าน
5). เทศบาลตำบลลาใหญ่	ครอบคลุมทั้งตำบล 14 หมู่บ้าน
6). เทศบาลตำบลท่าก้อน	ครอบคลุมทั้งตำบล 8 หมู่บ้าน

ค. องค์การบริหารส่วนตำบล 3 แห่ง

1). องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ	เฉพาะนอกเขตเทศบาล 12 หมู่บ้าน
2). องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม	ครอบคลุมทั้งตำบล 13 หมู่บ้าน
3). องค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี	ครอบคลุมทั้งตำบล 9 หมู่บ้าน

ข. การศึกษา ประกอบด้วย

โรงเรียนมัธยมศึกษา	3 แห่ง
โรงเรียนประถมศึกษา	42 แห่ง
การศึกษานอกโรงเรียน	1 แห่ง
โรงเรียนปริยัติธรรม	1 แห่ง
โรงเรียนอาชีวศึกษา (เอกชน)	1 แห่ง

ง. โรงพยาบาลอากาศอำนวย เป็นโรงพยาบาลขนาด 90 เตียง

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน	11 แห่ง
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	1 แห่ง

จ. มีสถานีตำรวจภูธร จำนวน 3 แห่ง

1. สถานีตำรวจภูธรอากาศอำนวย
2. สถานีตำรวจภูธรโพนงาม
3. สถานีตำรวจภูธรโพนแพง

กองร้อยอาสารักษาดินแดน อำเภออากาศอำนวย	กำลังพล	8 นาย
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ	จำนวน	22 นาย
ที่ทำการไปรษณีย์	1 แห่ง	
องค์การโทรศัพท์	1 แห่ง	
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	1 แห่ง	
การประปาส่วนภูมิภาค	1 แห่ง	
สถานีวิทยุชุมชน	2 แห่ง	
มีธนาคาร 2 แห่ง คือ 1 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) 2 ธนาคารเพื่อการเกษตรและ		

ฎ. สหกรณ์การเกษตร

สหกรณ์การเกษตร	1 แห่ง
กองทุนหมู่บ้าน	94 กองทุน
กข.คจ.	43 หมู่บ้าน
ราษฎรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ	
วัด จำนวน	60 แห่ง
สำนักสงฆ์ จำนวน	28 แห่ง
โบสถ์คริสต์ จำนวน	3 แห่ง

ฐ. สถานที่ตั้ง อำเภออากาศอำนวย เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ทาง ทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด ห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ 57 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 730 กิโลเมตร

การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย
 การสาธารณสุข ประกอบด้วย
 ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 การสื่อสารและสาธารณสุขภาค
 สถาบันการเงิน และศาสนา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วน ตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเชิงสำรวจหรือ งานวิจัยภาคสนาม (Survey Research or Field Research) ดังต่อไปนี้

พระนิกุล ปชโชโต (โพธิจิตร์)(2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด”

ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสามด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมา คือ ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการตรวจสอบและประเมินผลทางการเมือง

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการประกอบอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเรียงลำดับจากหากไปหาน้อย สามลำดับแรก คือการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารทางการเมืองท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการกระตุ้น รณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาทางการเมืองท้องถิ่น

ดวงนภัทร ศรีทอง (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด”

ผลการวิจัยพบว่า 1) สตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง และด้านบทบาททางการเมืองของสตรี

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สตรี ที่มีอายุ อาชีพ โดยรวมต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน สตรีที่มีระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3) สตรีมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ลำดับตามความถี่มีไปหาน้อย สามลำดับแรก คือ ควรมีนักการเมืองที่ดีมีคุณธรรมลงสมัครรับเลือกตั้ง ควรได้รับความปลอดภัยจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในทุกกิจกรรม ควรได้รับการยอมรับจากสังคมในเรื่องความรู้และความสามารถของสตรีในการช่วยพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญรุ่งเรืองได้

พระมหาฉลอง กลยาณเมธี (เพียรหมอ) (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช”

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านการรณรงค์หาเสียงและการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก จำแนกตามเกรดเฉลี่ย ระดับชั้นปี อาชีพ ผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช เกรดเฉลี่ย ระดับชั้นปี อาชีพ ผู้ปกครอง และรายได้ผู้ปกครอง ต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช ปัญหา คือ เสี่ยงตามสายของเทศบาลไม่ชัดเจน ไม่สนใจข่าวสารทางการเมืองด้วยเบื่อ บางคนไม่ค่อยได้เข้าร่วมประชุม อบรมอภิปรายกิจกรรมทางการเมือง ร่วมติดแผ่นป้ายโฆษณาติดสติ๊กเกอร์หรือร่วมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ

เลือกตั้ง แนวทางการแก้ไข คือ หน่วยราชการควรผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่นักศึกษา เทศบาลควรปรับปรุงเสียงตามสายให้ใช้งาน และรับฟังได้ดี ควรให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตของวิทยาลัย ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ควรปรับทัศนคติของนักศึกษาเรื่องการชุมนุมทางการเมืองที่ถูกต้อง ควรปรับทัศนคติของนักศึกษาเรื่องการพูดคุยเกี่ยวกับการเมืองที่ถูกต้อง

อัจฉรา จันทร์วิเศษ (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หน้า ตามแนวคิดมาตรา 291”

ผลวิจัยพบว่า ประชาชนอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา 291 ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการพิจารณาเป็นรายด้านไม่ว่าจะเป็น ด้านความสนใจทางการเมือง และด้านการรณรงค์กิจกรรมทางการเมือง ด้านการศึกษาหรือทางการเมือง และด้านการชุมนุมทางการเมือง และในภาพรวม โดยที่ประชาชนที่มีประเด็น เพศ รายได้ การศึกษา แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา 291 ที่แตกต่างกัน และการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ทั้งด้านสื่อมวลชน (วิทยุ, โทรทัศน์, หนังสือพิมพ์, นิตยสาร/หนังสือรายสัปดาห์, สื่อพิมพ์ต่าง ๆ และ Internet) และสื่อบุคคล (ญาติพี่น้อง, มิตรสหาย, คนรู้จักที่มีความรู้ความสนใจ, สมาชิก สสร., การอภิปรายในสภา) ไม่ส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา 291 ของประชาชนแตกต่างกัน

พงศกวี คนไว (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร”

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และพิจารณารายด้านทั้ง 13 ด้าน มีดังนี้ (1) ด้านการแสดงความสนใจต่อ กิจกรรมทางการเมือง อยู่ในระดับมาก (2) ด้านการใช้สิทธิ์เลือกตั้ง อยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านการเริ่มประเด็นพูดคุยทางการเมือง อยู่ในระดับมาก (4) ด้านการ ชักจูงให้ผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน อยู่ในระดับมาก (5) ด้านการติดต่อขอความช่วยเหลือ เพื่อแสดงการสนับสนุน (6) ด้านการติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง อยู่ในระดับมาก (7) ด้านการบริจาคเงินสนับสนุนทางการเมืองและการร่วม ระดมทุน อยู่ในระดับมาก (8) ด้านการร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง อยู่ในระดับ มาก (9) ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (10) ด้านการเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง อยู่ในระดับมาก (11) ด้านการร่วมประชุมแกนนำพรรคการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง (12) ด้านการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขัน ทางเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด (13) ด้านการดำรงตำแหน่งทางการเมือง อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

2) แนวทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มี 4 ประการ ดังนี้

2.1 การสนับสนุนการศึกษาให้กับประชาชน ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอก ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งเน้นให้ทุกสถาบันการศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจ และจัด กิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยมากขึ้น

2.2 การรณรงค์เพื่อให้ข้อมูลความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ สร้างวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วม ให้กับประชาชน โดยการนำเอาหลักการสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการ หรือ IMC (Integrated Marketing

Communication) ใช้สื่อโฆษณา ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ อื่น ๆ ที่เข้าถึง ประชาชนได้ เพิ่มเนื้อหาวิชาการโดยตรงอาจเป็นสื่อที่ไม่เป็นทางการ เช่น นวนิยาย หรือการ์ตูน จัด กิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ อาทิ การจัด Road Show ให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตย โดยใช้บุคคล ที่เป็นที่สนใจของสังคม เช่น นักร้อง นักแสดง เป็นผู้ช่วยนำความรู้ความเข้าใจไปให้กับประชาชน

2.3 การสนับสนุนองค์การภาคประชาสังคม โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ปัจจุบันผมมองว่าภาคประชาสังคมยังมีสิ่งที่ขาดอยู่ 3 อย่าง ได้แก่ กำลังคน กำลังทรัพย์ และทักษะในการบริหารจัดการ ให้ความรู้และทักษะในการบริหารจัดการให้กับอาสาสมัครและผู้บริหารของ องค์การภาคประชาสังคม ในส่วนของกำลังทรัพย์ สนับสนุนโดยการจัดสรรงบประมาณ รัฐควร สนับสนุนโดยการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจให้ประชาชนหรือเอกชนที่บริจาคเงินเพื่อสนับสนุน องค์การภาคประชาสังคมสามารถนำมาลดหย่อนภาษีได้

2.4 การเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น หน่วยงานราชการจะต้องมีเว็บไซต์ที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนในการเข้ามาแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล จัดทีมผู้ดูแลระบบตรวจสอบ ตอบคำถาม ชี้แจงประเด็นต่าง ๆ ให้ ชัดเจนและเข้าใจ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาองค์การได้ (12) ด้านการเสนอตัวเป็นผู้แข่งขัน ทางการเมือง อยู่ในระดับน้อยที่สุด (13) ด้านการดำรงตำแหน่งทางการเมือง อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

สงวน ศรีใส (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร”

ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง

2) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พนักงานบริษัท เอช. บี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนพนักงานบริษัท ที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตย โดยรวม แตกต่างกัน

3) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร มีดังนี้ 3.1 ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ได้แก่ นักการเมืองหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศควรนำเสนอเนโยบายการทำงานมากกว่าการโจมตีฝ่ายตรงข้ามหรือคู่แข่งทางการเมือง ภาครัฐควรให้อิสระกับสื่อสาธารณะประเภทโทรทัศน์และวิทยุในการนำเสนอข่าวสารทางการเมืองแก่ประชาชน และบริษัทควรจัดมุมการเรียนรู้ และเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองการปกครองแก่พนักงาน 3.2 ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ บริษัทควรเป็นศูนย์กลางในการรณรงค์ให้พนักงานเห็นคุณค่า และความสำคัญของการเลือกตั้ง และควรร่วมมือกันรณรงค์ต่อต้าน สอดส่อง และแจ้งเบาะแสพฤติกรรมการซื้อสิทธิ์ขายเสียงทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับประเทศแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และ 3.3 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ได้แก่

บริษัทควรกำหนดมาตรการลงโทษทางวินัยที่เด็ดขาดแก่พนักงานที่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่ขัดต่อ
กฎหมายของบ้านเมือง

ณัฐชญา ทองดี (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในการปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ”

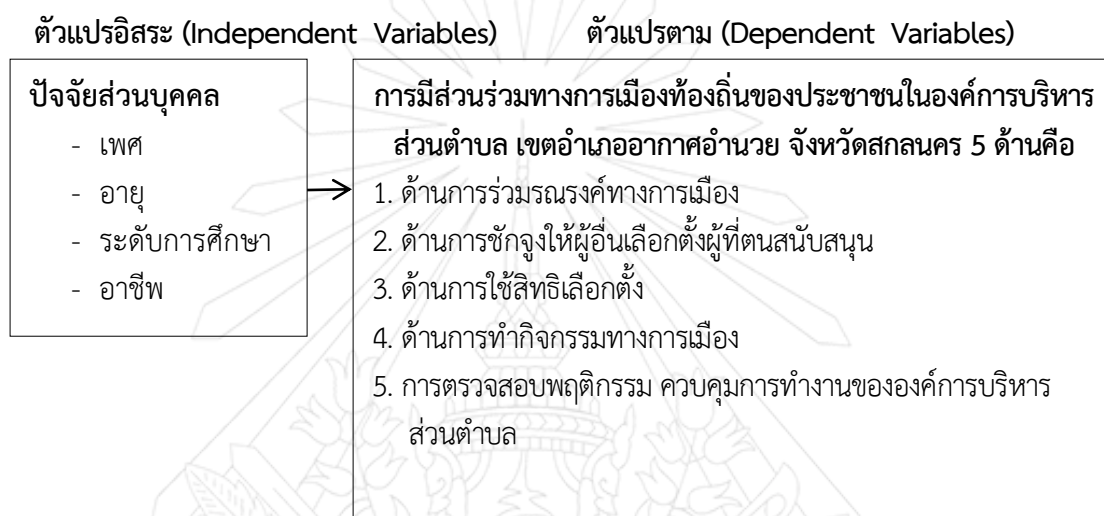
ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนหมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษมีส่วน
ร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับบางครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.73 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า (1) ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายก
องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.60 (2) ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทาง
การเมืองท้องถิ่น อยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 2.16 และ (3) ด้านการตรวจสอบพฤติกรรมควบคุมการ
ทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับไม่เคย มีค่าเฉลี่ย 1.43

2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนหมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรี
สะเกษ ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน
แต่ที่มีอายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 3
ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ประชาชน หมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับ
ปัญหาและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (1)
ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สถานที่ทำ
การเลือกตั้งควรมีอุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนน้อย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ประจำหน่วย
การเลือกตั้ง ควรจัดหาอุปกรณ์เพิ่ม เพื่อความสะดวกให้กับประชาชนที่มาใช้สิทธิเลือก (2) ด้านการมีส่วน
ร่วมในกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่น ประชาชนอยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมอย่างอื่นขึ้นใน
ชุมชน เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้ เช่น
จัดกิจกรรมในวันสำคัญ เช่น วันแม่ วันพ่อ หรือวันเข้าพรรษา ฯลฯ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้มาก
ขึ้น และ (3) ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนไม่
กล้าที่จะทำการตรวจสอบโครงการต่าง ๆ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น ประชาชนจึงควรกล้าที่
จะตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลนำมาพัฒนาในชุมชน ว่ามีความโปร่งใสมาก
น้อยแค่ไหน เพื่อผลประโยชน์ของชุมชน และประชาชนโดยตรง

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง. ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง ของ สมบัติ อึ้งวงษ์, การตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ของ โกวิท พวงงาม และปรีดิย์ โชติช่วง สามารถสรุปกรอบแนวคิด และตัวแปรในการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” นี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้การวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวัดค่าตัวแปร
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การศึกษานี้ได้แก่ ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ 12 หมู่บ้าน ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,545 คน
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งาม 13 หมู่บ้าน ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,972 คน
- 3) องค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี 9 หมู่บ้าน ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,722 คน

รวม 34 หมู่บ้าน ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 15,239 คน (นางวิสุตา คงฤทธิ์ องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ, 2555, จ.ส.ต.มานพ สมบูรณ์พร้อม องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์งาม, 2555, นายเดชา อุปรี องค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี, 2557)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 390 คน

การคำนวณขนาดของตัวอย่าง (Sample size) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำจำนวนประชากรมาหาขนาดตัวอย่าง จึงใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้ (ยูทพงษ์ กัยวรรณ, 2543, หน้า 79)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 e = ความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{15.239}{1 + 15.239 \times (0.05)^2} \\ &= 390 \end{aligned}$$

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่าง 390 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนประชากรได้อย่างสมบูรณ์ จึงใช้การสุ่มตัวอย่างดังนี้

3.2.1 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง การห้อตราส่วน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 390 คน นำกลุ่มตัวอย่างมาห้อตราส่วนของประชากรแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล (Proportional Size) ตามสูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548, หน้า 19)

$$n_1 = \frac{N_i}{N} \times n$$

n_1 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

N_i = จำนวนประชากรแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทุกองค์การบริหารส่วนตำบล

N = จำนวนประชากรทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n_1 &= \frac{5.545 \times 390}{15.239} \\ &= 142 \end{aligned}$$

จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแต่ละอบต. ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละ อบ.ต.
1.) องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ	5.545	142
2.) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม	5.972	153
3.) องค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี	3.722	95
รวม	15.239	390

3.2.2 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว นำมาแบ่งกลุ่มตามสัดส่วนแต่ละหมู่บ้านโดยวิธีการดังนี้

- องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ 142 คน มี 12 หมู่บ้าน จะได้ตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 5 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 6 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 7 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 8 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 10 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 11 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 12 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 13 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 17 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 18 ตัวอย่าง 11 คน	หมู่ที่ 19 ตัวอย่าง 11 คน
- องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม 153 คน 13 หมู่บ้าน จะได้ตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 2 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 3 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 4 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 5 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 6 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 7 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 8 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 9 ตัวอย่าง 12 คน	หมู่ที่ 10 ตัวอย่าง 12 คน
หมู่ที่ 11 ตัวอย่าง 11 คน	หมู่ที่ 12 ตัวอย่าง 11 คน
หมู่ที่ 13 ตัวอย่าง 11 คน	
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี 95 คน 9 หมู่บ้าน จะได้ตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่ 1 ตัวอย่าง 11 คน	หมู่ที่ 2 ตัวอย่าง 11 คน
หมู่ที่ 3 ตัวอย่าง 11 คน	หมู่ที่ 4 ตัวอย่าง 11 คน
หมู่ที่ 5 ตัวอย่าง 11 คน	หมู่ที่ 6 ตัวอย่าง 10 คน
หมู่ที่ 7 ตัวอย่าง 10 คน	หมู่ที่ 8 ตัวอย่าง 10 คน
หมู่ที่ 9 ตัวอย่าง 10 คน	

3.2.3 หลังจากแบ่งกลุ่มตามสัดส่วนแต่ละหมู่บ้านแล้ว เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแยกแต่ละหมู่บ้านจำนวน 390 คนแล้ว ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยไม่ได้จำเพาะเจาะจงว่าเป็นใคร

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบสอบถาม 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ใน 5 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ รวมเป็น 25 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 5 ข้อ
5. ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

มากที่สุดมีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ 4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
น้อย	มีค่าเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1

แบบสัมภาษณ์ (Interview) คือ เครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นคำถามโดยรวมให้ผู้ตอบ ๆ ตามความเป็นจริงหรือตรงกับความคิดเห็นของตนเองให้มากที่สุด 5 ด้าน จำนวน 5 ข้อ โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ประชาชนที่อาศัยในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 5 คน

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษา วิจัยโดยใช้คำถาม 1 ประเภท คือแบบปลายปิด

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.4.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม

3.4.5 นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ตามสูตรดังนี้(ธีระศักดิ์ อุณารมณเลิศ, 2549, หน้า 65)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ

IOC	แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
$\sum X$	แทนผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ
N	แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่คะแนน	+ 1	แน่ใจว่าสอดคล้อง
คะแนน	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
คะแนน	- 1	แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 25 ข้อ ซึ่งใช้ได้ทั้งหมด ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.80 - 1.00

3.4.6 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.4.7 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.4.8 เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือประชาชนที่มีชื่ออยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ อำเภอลำปาง จังหวัดสกลนคร จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (กัลยา วานิชปัญญา, 2548, หน้า 35)

$$\text{สูตร} \quad r_{tt} = \frac{k}{K-1} \left(1 - \frac{s_1^2}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ k = จำนวนข้อสอบทั้งหมด

s_1^2 = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ผลจากการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.86

3.4.9 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึง นายกองคํการ บริหารส่วนตำบล ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่เพื่อการวิจัยและ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัด สกลนคร

3.5.2 ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

3.5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

3.5.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน 390 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 และตรวจสอบ ความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

3.5.5 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ และประมวลผลต่อไป

3.6 การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยใช้เกณฑ์ตามสูตรดังนี้ (รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร, 2548, หน้า 43)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} = \frac{5 - 1}{5} = \frac{4}{5} = 0.80$$

ระดับคะแนน	ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลผล
5	4.21 - 5.00	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด
4	3.41 - 4.20	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาก
3	2.61 - 3.40	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองปานกลาง
2	1.81 - 2.60	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย
1	1.00 - 1.80	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยที่สุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.7.1 ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.7.2 ศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขต อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)

3.7.3 ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้าน อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

3.7.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

3.8.1 สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

3.8.2 สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1) การหาค่าร้อยละ (Percentage)(นิภา เมธาวีชัย, 2543, หน้า 128)

$$p = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

2) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) (สงศรี ชมพูนงค์, 2547, หน้า 55)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2540, หน้า 53)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fX$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

4) การทดสอบสมมติฐาน (t-test) (นิภา เมธาวีชัย, 2543, หน้า 238)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที - เทสต์ (t- test)

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

N_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

5) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test) (นิภา เมธาวีชัย, 2543, หน้า 110)

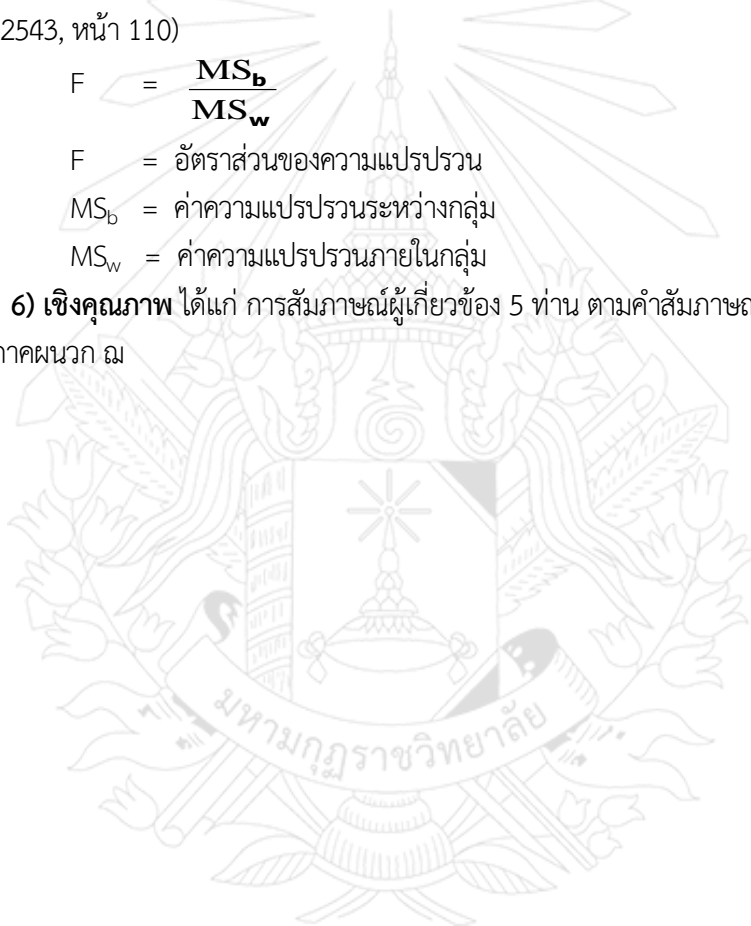
$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

6) เชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง 5 ท่าน ตามคำสัมภาษณ์ท้ายบทที่ 4 และรูปสัมภาษณ์ ภาคผนวก ฉ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 390 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F – distribution)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์หาความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีคุณลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	187	47.9
หญิง	203	52.1
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 และเพศชาย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 27 ปี	101	25.9
28 - 37 ปี	69	17.7
38 - 47 ปี	83	21.3
48 ปีขึ้นไป	137	35.1
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอายุ 48 ปีขึ้นไป จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมา มีอายุ 18 - 27 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และน้อยที่สุดมีอายุ 28 - 37 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	231	59.2
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	28.5
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	6.2
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	6.2
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	259	66.4
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	15.9
รับจ้าง / พนักงาน	48	12.3
รับราชการ	21	5.4
รวม	390	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมา มีอาชีพส่วนตัว / ค้าขาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 และน้อยที่สุดมีอาชีพรับราชการ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

การศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง	2.65	1.03	ปานกลาง
2. ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	2.74	1.00	ปานกลาง
3. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.41	1.11	มาก
4. ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง	2.45	1.11	น้อย
5. ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.53	1.01	น้อย
รวม	2.76	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร สรุปโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าสูงสุดคือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมาคือ ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และต่ำที่สุดคือ ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง

	ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงในการดำเนินงานของ นักการเมืองท้องถิ่น	2.77	0.99	ปานกลาง
2	ท่านได้ร่วมรณรงค์ทางการเมืองโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ตามสายของชุมชน รถประชาสัมพันธ์หา เสียง	2.59	1.05	น้อย
3	ท่านได้ร่วมรณรงค์แสดงความคิดเห็นกับเรื่องที่ไม่ได้รับ ความเป็นธรรม	2.70	1.02	ปานกลาง
4	ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงทางการเมืองในเวทีสาธารณะ	2.40	1.06	น้อย
5	ท่านเคยเสนอแนะหรือรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น ในชุมชนให้นักการเมืองท้องถิ่นทราบ	2.77	1.05	ปานกลาง
	รวม	2.65	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมืองโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สูงที่สุด คือ ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงในการดำเนินงานของนักการเมืองท้องถิ่น รองลงมาคือ ท่านเคยเสนอแนะหรือรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้นักการเมืองท้องถิ่นทราบ และต่ำที่สุด คือ ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงทางการเมืองในเวทีสาธารณะ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน

ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ท่านชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นักการเมืองระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน	3.09	0.96	ปานกลาง
2 ท่านได้ให้ความรู้/ข้อมูลเกี่ยวกับนักการเมืองระดับ ท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน	2.78	0.96	ปานกลาง
3 ท่านชักชวนสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านหาเสียง ให้ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน	2.84	1.02	ปานกลาง
4 ท่านช่วยหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่นที่ ตนสนับสนุน	2.58	1.02	น้อย
5 ท่านช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน โดยการแจกแผ่นพับหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์	2.40	1.03	น้อย
รวม	2.74	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สูงที่สุด คือ ท่านชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นักการเมืองระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน รองลงมาคือ ท่านชักชวนสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านหาเสียงให้ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน และต่ำที่สุด คือ ท่านช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน โดยการแจกแผ่นพับหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมือง เมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัด สกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง

ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ท่านไปตรวจดูบัญชีผู้มีสิทธิออก เสียงลงคะแนน ก่อน ลงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.45	1.10	มาก
2 ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.57	1.11	มาก
3 ท่านมีความกระตือรือร้นในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.46	1.09	มาก
4 ท่านชักชวนเพื่อนบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.29	1.10	ปานกลาง
5 ท่านติดตามผลคะแนน การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ผ่านมา	3.29	1.14	ปานกลาง
รวม	3.41	1.11	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สูงที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมา คือ ท่านมีความกระตือรือร้นในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และต่ำที่สุด คือ ท่านติดตามผลคะแนน การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ผ่านมา

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง

	ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ท่านเคยสมัครเข้ารับการเลือกตั้งสมาชิก การเมืองท้องถิ่น	2.31	1.12	น้อย
2	ท่านร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในพื้นที่ของตน	2.58	1.20	น้อย
3	ท่านเคยติดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อแสดงการสนับสนุนบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่น	2.17	1.04	น้อย
4	ท่านเข้าร่วมเสนอแนะเพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น	2.56	1.04	น้อย
5	ท่านได้มีส่วนร่วมแข่งขันกีฬาเพื่อร่วมรณรงค์ในการต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง กับชุมชน	2.65	1.13	ปานกลาง
	รวม	2.45	1.11	น้อย

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สูงที่สุด คือ ท่านได้มีส่วนร่วมแข่งขันกีฬาเพื่อร่วมรณรงค์ในการต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง กับชุมชน รองลงมาคือ ท่านร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในพื้นที่ของตน และต่ำที่สุด คือ ท่านเคยติดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อแสดงการสนับสนุนบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่น

ตารางที่ 4.10 สรุปแสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1 ท่านได้สอดส่องและเฝ้าระวังพฤติกรรมของสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ	2.74	1.01	ปานกลาง
2 ท่านเคยขอรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหาร ส่วนตำบล ที่เห็นว่าการทำงานไม่โปร่งใส	2.59	1.07	น้อย
3 ท่านคิดว่าข้อบังคับหรือมติขององค์การบริหารส่วน ตำบล สร้างปัญหาให้ประชาชนจนได้รับความเดือดร้อน	2.44	1.08	น้อย
4 ท่านเคยตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วน ตำบล	2.43	1.14	น้อย
6 ท่านตรวจสอบ ติดตามโครงการและการใช้จ่าย งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่าถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์	2.46	1.19	น้อย
รวม	2.53	1.01	น้อย

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สูงที่สุด คือ ท่านได้สอดส่องและเฝ้าระวังพฤติกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ท่านเคยขอรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เห็นว่าการทำงานไม่โปร่งใส และต่ำที่สุด คือ ท่านเคยตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ในเรื่องเพศ และ F-test (One-Way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบโดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยใช้สถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ในเรื่องเพศ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	187	2.88	0.68	ปานกลาง
หญิง	203	2.64	0.65	ปานกลาง
รวม	390	2.76	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	187	2.88	0.68	3.55	0.00*
หญิง	203	2.64	0.65		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	187	2.73	0.89	ปานกลาง
หญิง	203	2.57	0.81	น้อย
รวม	390	2.65	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	187	2.73	0.89	1.908	0.06
หญิง	203	2.57	0.81		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	187	2.84	0.78	ปานกลาง
หญิง	203	2.65	0.76	ปานกลาง
รวม	390	2.75	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	187	2.84	0.78	2.53	0.01*
หญิง	203	2.65	0.76		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุนจำแนกตามเพศ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	187	3.59	0.92	มาก
หญิง	203	3.25	0.94	ปานกลาง
รวม	390	3.42	0.93	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เพศหญิง

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	187	3.59	0.92	3.68	0.00*
หญิง	203	3.25	0.94		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	187	2.58	0.78	น้อย
หญิง	203	2.34	0.76	น้อย
รวม	390	2.46	0.77	น้อย

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	187	2.58	0.78	3.07	.00*
หญิง	203	2.34	0.76		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	187	2.66	0.89	ปานกลาง
หญิง	203	2.41	0.91	น้อย
รวม	390	2.53	0.91	น้อย

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เพศชาย

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ชาย	187	2.66	0.89	2.75	0.01*
หญิง	203	2.41	0.91		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2 ใช้สถิติ F-test (One way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 - 27 ปี	101	2.53	0.58	น้อย
28 - 37 ปี	69	2.75	0.65	ปานกลาง
38 - 47 ปี	83	2.93	0.75	ปานกลาง
48 ปีขึ้นไป	137	2.82	0.66	ปานกลาง
รวม	390	2.76	0.66	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตามอายุ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อายุ 38 - 47 ปี รองลงมา ได้แก่ อายุ 48 ปี ขึ้นไปและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อายุ 18 - 27 ปี

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	8.46	3	2.82	6.43	0.00*
ภายในกลุ่ม	169.84	386	0.44		
รวม	178.30	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe) ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe)

อายุ	18 - 27 ปี (\bar{X} =2.53)	28 - 37 ปี (\bar{X} =2.75)	38 - 47 ปี (\bar{X} = 2.93)	48 ปีขึ้นไป (\bar{X} =2.82)
18 - 27 ปี (\bar{X} = 2.53)	-	0.22	0.40 (0.001*)	0.29 (0.001*)
28 - 37 ปี (\bar{X} =2.75)		-	0.18	0.07
38 - 47 ปี (\bar{X} =2.93)			-	-0.11
48 ปีขึ้นไป (\bar{X} =2.82)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18-27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกันกับประชาชนที่มีอายุ 38 - 47 ปี และ 48 ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 - 27 ปี	101	2.59	0.69	น้อย
28 - 37 ปี	69	2.62	0.80	ปานกลาง
38 - 47 ปี	83	2.73	0.96	ปานกลาง
48 ปีขึ้นไป	137	2.66	0.91	ปานกลาง
รวม	390	2.65	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อายุ 38 - 47 ปี รองลงมา ได้แก่ อายุ 48 ปี ขึ้นไปและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อายุ 18 - 27 ปี

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.93	3	0.31	0.42	0.74
ภายในกลุ่ม	281.78	386	0.73		
รวม	282.71	389			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 - 27 ปี	101	2.48	0.64	น้อย
28 - 37 ปี	69	2.75	0.75	ปานกลาง
38 - 47 ปี	83	2.92	0.87	ปานกลาง
48 ปีขึ้นไป	137	2.82	0.78	ปานกลาง
รวม	390	2.74	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.28 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อายุ 38 - 47 ปี รองลงมา ได้แก่ อายุ 48 ปี ขึ้นไปและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อายุ 18 - 27 ปี

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	10.56	3	3.52	6.07	0.00*
ภายในกลุ่ม	223.88	386	0.58		
รวม	234.44	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุ	18 - 27 ปี ($\bar{X} = 2.48$)	28 - 37 ปี ($\bar{X} = 2.75$)	38 - 47 ปี ($\bar{X} = 2.92$)	48 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.82$)
18 - 27 ปี ($\bar{X} = 2.48$)	-	0.27	0.44 (0.001*)	0.34 (0.001*)
28 - 37 ปี ($\bar{X} = 2.75$)		-	0.17	0.07
38 - 47 ปี ($\bar{X} = 2.92$)			-	-0.10
48 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.82$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18-27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอายุ 38 - 47 ปี 48 ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 - 27 ปี	101	2.84	0.80	ปานกลาง
28 - 37 ปี	69	3.38	0.86	มาก
38 - 47 ปี	83	3.77	0.88	มาก
48 ปีขึ้นไป	137	3.64	0.92	มาก
รวม	390	3.41	0.94	มาก

จากตารางที่ 4.31 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อายุ 28 - 37 ปี รองลงมาได้แก่ 38 - 47 ปีและค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อายุ 18 - 27 ปี

ตารางที่ 4.32 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	50.76	3	16.92	22.26	0.00*
ภายในกลุ่ม	293.36	386	0.76		
รวม	344.12	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุ	18 - 27 ปี ($\bar{X} = 2.84$)	28 - 37 ปี ($\bar{X} = 3.38$)	38 - 47 ปี ($\bar{X} = 3.77$)	48 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.82$)
18 - 27 ปี ($\bar{X} = 2.84$)	-	0.54 (0.001*)	0.93 (0.001*)	0.98 (0.001*)
28 - 37 ปี ($\bar{X} = 3.38$)		-	0.39	0.44
38 - 47 ปี ($\bar{X} = 3.77$)			-	0.05
48 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.82$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18-27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอายุ 28 - 37 ปี 38 - 47 ปี และ 48 ปีขึ้นไป นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 - 27 ปี	101	2.34	0.63	น้อย
28 - 37 ปี	69	2.47	0.74	น้อย
38 - 47 ปี	83	2.55	0.87	น้อย
48 ปีขึ้นไป	137	2.47	0.85	น้อย
รวม	390	2.46	0.77	น้อย

จากตารางที่ 4.34 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อายุ 38 - 47 ปี รองลงมา ได้แก่ 28 - 37 ปี และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อายุ 18 - 27 ปี

ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.16	3	0.72	1.18	0.32
ภายในกลุ่ม	235.46	386	0.61		
รวม	237.62	389			

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
18 - 27 ปี	101	2.39	0.74	น้อย
28 - 37 ปี	69	2.55	0.85	น้อย
38 - 47 ปี	83	2.69	1.01	ปานกลาง
48 ปีขึ้นไป	137	2.53	0.97	น้อย
รวม	390	2.54	0.89	น้อย

จากตารางที่ 4.36 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ อายุ 38 - 47 ปี รองลงมา ได้แก่ 28 - 37 ปี และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อายุ 18 - 27 ปี

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.05	3	1.35	1.65	0.18
ภายในกลุ่ม	316.52	386	0.82		
รวม	320.57	389			

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 3 ใช้สถิติ F-test (One way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	231	2.68	0.68	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	2.83	0.64	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	2.88	0.68	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	3.02	0.75	ปานกลาง
รวม	390	2.85	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.38 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป รองลงมา ได้แก่ ระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.90	3	1.30	2.89	0.04*
ภายในกลุ่ม	173.32	386	0.45		
รวม	177.22	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.40

ตารางที่ 4.40 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.68$)	มัธยมศึกษา/ปวช. ($\bar{X} = 2.83$)	อนุปริญญา/ ปวส./ปวท. ($\bar{X} = 2.88$)	ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.02$)
ประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.68$)	-	0.15	0.20	0.34
มัธยมศึกษา/ปวช. ($\bar{X} = 2.83$)		-	0.05	0.19
อนุปริญญา/ ปวส./ปวท. ($\bar{X} = 2.88$)			-	0.14
ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.02$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	231	2.53	0.85	น้อย
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	2.80	0.81	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	2.74	0.84	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	3.00	0.88	ปานกลาง
รวม	390	2.77	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.41 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ปริญญาตรีขึ้นไป รองลงมา ได้แก่ มัธยมศึกษา/ปวช. และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	9.24	3	3.08	4.34	0.00*
ภายในกลุ่ม	274.06	386	0.71		
รวม	283.30	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.53$)	มัธยมศึกษา/ปวช. ($\bar{X} = 2.80$)	อนุปริญญา/ ปวส./ปวท. ($\bar{X} = 2.74$)	ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.00$)
ประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.53$)	-	0.27 (0.001*)	0.21	0.47
มัธยมศึกษา/ปวช. ($\bar{X} = 2.80$)		-	-0.06	0.20
อนุปริญญา/ ปวส./ปวท. ($\bar{X} = 2.74$)			-	0.26
ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 3.00$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมืองแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกับ ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	231	2.69	0.79	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	2.78	0.71	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	2.78	0.75	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	3.03	0.91	ปานกลาง
รวม	390	2.82	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.44 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.45 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.94	3	0.98	1.63	0.18
ภายในกลุ่ม	231.16	386	0.60		
รวม	234.10	389			

จากตารางที่ 4.45 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	231	3.37	0.98	ปานกลาง
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	3.46	0.90	มาก
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	3.42	0.72	มาก
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	3.58	0.91	มาก
รวม	390	3.46	0.94	มาก

จากตารางที่ 4.46 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป รองลงมา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.47 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.35	3	0.45	0.51	0.68
ภายในกลุ่ม	343.54	386	0.89		
รวม	344.89	389			

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	231	2.36	0.76	น้อย
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	2.50	0.76	น้อย
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	2.77	0.83	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	2.75	0.92	ปานกลาง
รวม	390	2.60	0.82	น้อย

จากตารางที่ 4.48 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. รองลงมา ได้แก่ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.49 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	6.63	3	2.21	3.68	0.01*
ภายในกลุ่ม	231.60	386	0.60		
รวม	238.23	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.50 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.36$)	มัธยมศึกษา/ปวช. ($\bar{X} = 2.50$)	อนุปริญญา/ ปวส./ปวท. ($\bar{X} = 2.77$)	ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.75$)
ประถมศึกษา ($\bar{X} = 2.36$)	-	0.14	0.41	0.39
มัธยมศึกษา/ปวช. ($\bar{X} = 2.50$)		-	0.27	0.25
อนุปริญญา/ ปวส./ปวท. ($\bar{X} = 2.77$)			-	-0.02
ปริญญาตรีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.75$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา	231	2.46	0.86	น้อย
มัธยมศึกษา/ปวช.	111	2.62	0.93	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	24	2.67	0.98	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	24	2.71	1.07	ปานกลาง
รวม	390	2.62	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.51 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป รองลงมา ได้แก่ ระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ระดับประถมศึกษา

ตารางที่ 4.52 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.27	3	1.09	1.33	0.26
ภายในกลุ่ม	316.52	386	0.82		
รวม	318.79	389			

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

การวิเคราะห์สมมติฐานที่ 4 ใช้สถิติ F-test (One way ANOVA) ในการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น ถ้าเป็นไปตามสมมติฐานต่อเมื่อค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จะเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffé) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	259	2.66	0.63	ปานกลาง
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	2.80	0.70	ปานกลาง
รับจ้าง/พนักงาน	48	3.02	0.72	ปานกลาง
รับราชการ	21	3.19	0.71	ปานกลาง
รวม	390	2.92	0.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.53 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับจ้าง/พนักงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.54 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	9.66	3	3.22	7.49	0.00*
ภายในกลุ่ม	165.98	386	0.43		
รวม	175.64	389			

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05**

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.54

ตารางที่ 4.55 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 2.66$)	ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.80$)	รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 3.02$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.19$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 2.66$)	-	0.14	0.36 (0.001*)	0.53 (0.001*)
ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.80$)		-	0.22	0.39
รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 3.02$)			-	0.17
รับราชการ ($\bar{X} = 3.19$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวม แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกับ ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.56 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	259	2.51	0.81	น้อย
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	2.77	0.85	ปานกลาง
รับจ้าง/พนักงาน	48	3.04	0.85	ปานกลาง
รับราชการ	21	3.08	0.89	ปานกลาง
รวม	390	2.85	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.56 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับจ้าง/พนักงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.57 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	17.07	3	5.69	8.25	0.00*
ภายในกลุ่ม	266.34	386	0.69		
รวม	283.41	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.57

ตารางที่ 4.58 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 2.51$)	ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.77$)	รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 3.04$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.08$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 2.51$)	-	0.26	0.53 (0.001*)	0.51 (0.001*)
ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.77$)		-	0.27	0.31
รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 3.04$)			-	0.04
รับราชการ ($\bar{X} = 3.08$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.58 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.59 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	259	2.68	0.76	ปานกลาง
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	2.82	0.69	ปานกลาง
รับจ้าง/พนักงาน	48	2.86	0.81	ปานกลาง
รับราชการ	21	3.04	0.99	ปานกลาง
รวม	390	2.85	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.59 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับจ้าง/พนักงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.60 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.96	3	1.32	2.20	0.09
ภายในกลุ่ม	231.60	386	0.60		
รวม	235.56	389			

จากตารางที่ 4.60 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.61 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	259	3.33	0.94	ปานกลาง
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	3.34	0.99	ปานกลาง
รับจ้าง/พนักงาน	48	3.72	0.84	มาก
รับราชการ	21	3.97	0.72	มาก
รวม	390	3.59	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.61 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับจ้าง/พนักงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.62 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	13.23	3	4.41	5.13	0.00*
ภายในกลุ่ม	331.96	386	0.86		
รวม	345.19	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.62 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.62

ตารางที่ 4.63 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 3.33$)	ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 3.34$)	รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 3.72$)	รับราชการ ($\bar{X} = 3.97$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 3.33$)	-	0.01	0.39	0.64 (0.001*)
ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 3.34$)		-	0.38	0.63
รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 3.72$)			-	0.25
รับราชการ ($\bar{X} = 3.97$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.63 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.64 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	259	2.35	0.73	น้อย
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	2.48	0.83	น้อย
รับจ้าง/พนักงาน	48	2.73	0.82	ปานกลาง
รับราชการ	21	2.92	0.92	ปานกลาง
รวม	390	2.62	0.83	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.64 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับจ้าง/พนักงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.65 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	11.01	3	3.67	6.22	0.00*
ภายในกลุ่ม	227.74	386	0.59		
รวม	238.75	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.65 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.65

ตารางที่ 4.66 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 2.35$)	ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.48$)	รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 2.73$)	รับราชการ ($\bar{X} = 2.92$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 2.35$)	-	0.13	0.38 (0.001*)	0.57 (0.001*)
ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.48$)		-	0.25	0.44
รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 2.73$)			-	0.19
รับราชการ ($\bar{X} = 2.92$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.66 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น แตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.67 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผล การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
เกษตรกร	259	2.45	0.86	น้อย
ส่วนตัว / ค้าขาย	62	2.56	0.98	น้อย
รับจ้าง/พนักงาน	48	2.77	0.96	ปานกลาง
รับราชการ	21	2.93	1.02	ปานกลาง
รวม	390	2.68	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.67 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามอาชีพ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ อาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ อาชีพรับจ้าง/พนักงาน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ อาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 4.68 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	7.92	3	2.64	3.26	0.02*
ภายในกลุ่ม	312.66	386	0.81		
รวม	320.58	389			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.68 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางที่ 4.68

ตารางที่ 4.69 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อาชีพ	เกษตรกร ($\bar{X} = 2.45$)	ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.56$)	รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 2.77$)	รับราชการ ($\bar{X} = 2.93$)
เกษตรกร ($\bar{X} = 2.45$)	-	0.11	0.32	0.48
ส่วนตัว / ค้าขาย ($\bar{X} = 2.56$)		-	0.21	0.37
รับจ้าง/พนักงาน ($\bar{X} = 2.77$)			-	0.16
รับราชการ ($\bar{X} = 2.93$)				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.69 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.70 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

สมมติฐาน	สถิติ	โดยรวม	ด้านที่ 1	ด้านที่ 2	ด้านที่ 3	ด้านที่ 4	ด้านที่ 5
1. เพศ	T - test	0.00*	0.06	0.01*	0.00*	0.00*	0.01*
2. อายุ	F - test	0.00*	0.74	0.00*	0.00*	0.32	0.18
3. ระดับการศึกษา	F - test	0.04*	0.00*	0.18	0.68	0.01*	0.26
4. อาชีพ	F - test	0.00*	0.00*	0.09	0.00*	0.00*	0.02*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.70 สรุปได้ว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ ประชาชน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ดุลยพินิจในการตอบตามความพึงพอใจของตน โดยผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เริ่มต้นด้วยปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และคำถามอันเป็นโครงสร้างโดยรวม ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) คือ ประชาชน จำนวน 5 คน

คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 5 ข้อ ดังนี้

- 1). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง
- 2). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน
- 3). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 4). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง
- 5). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1. ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง

ท่านที่ 1. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้รณรงค์ทางการเมืองโดยการประชาสัมพันธ์ ทางหอกระจายข่าวให้ประชาชนทราบ และได้ออกพื้นที่ประชุมสรรจรเขตตำบล ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

ท่านที่ 2. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้ร่วมรณรงค์ทางการเมืองโดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของชุมชน ในการหาเสียงเลือกตั้งแต่ละครั้ง และได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้กับนักการเมืองท้องถิ่นทราบ ในคราววาระประชุมที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ท่านที่ 3. ได้ให้ความคิดเห็นว่า การร่วมรณรงค์ทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการหาเสียงโครงการต่าง ๆ ก็ดี ส่วนมากแล้วทำไปตามธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติมา

ท่านที่ 4. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ไม่ค่อยมีการร่วมรณรงค์ทางการเมืองให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ท่านที่ 5. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ประชาชนไม่ค่อยได้ร่วมรณรงค์หาเสียง และร่วมถึงเรื่องต่าง ๆ ผมเป็นผู้ใหญ่บ้านก็ยินดีที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ แต่การเลือกตั้งนาน ๆ ครั้งถึงจะมีมาส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็ไม่ค่อยมีเช่นกัน

2. ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน

ท่านที่ 1. ได้ให้ความคิดเห็นว่า เคยได้ให้ความรู้และข้อมูลของผู้ที่ลงสมัครเป็นนักการเมืองในท้องถิ่น กับสมาชิกในครอบครัว และทำมากกว่านี้ไม่ได้อาจจะทำให้อีกฝ่ายที่เราไม่สนับสนุนทราบ ไม่พอใจเราได้

ท่านที่ 2. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้ชักชวนให้คนในครอบครัว และญาติพี่น้องให้เลือกนักการเมืองท้องถิ่นที่ตนเองได้สนับสนุน รวมถึงการติดป้ายประชาสัมพันธ์ด้วย

ท่านที่ 3. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้เชิญนักการเมืองท้องถิ่นที่ตนสนับสนุนมาพบปะทานข้าวกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อสร้างความสัมพันธ์และช่วยหาเสียงทางการเมือง

ท่านที่ 4. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้เชิญให้ผู้ลงสมัครมาเสนอนโยบายการทำงาน และเสนอผลงานที่ผ่านมาของตนเอง เป็นการชักชวนให้ประชาชนสนับสนุน และเป็นสิ่งจูงใจให้เลือกตัวเองเป็นตัวแทนของประชาชน

ท่านที่ 5. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้ชักชวนคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้านไปเลือกตั้ง แต่ในบางครั้งก็ชวนให้เขาเลือกนักการเมืองที่เราสนับสนุน แต่ก็ได้บังคับใคร

3. ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง

ท่านที่ 1. ได้ให้ความคิดเห็นว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นเรื่องที่สำคัญเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อจะได้เลือกคนที่เราสนับสนุน คนที่เราคิดว่าเขาเป็นคนดี เข้าไปบริหารงานงบประมาณท้องถิ่นได้ตามกฎระเบียบข้อบังคับของท้องถิ่น

ท่านที่ 2. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ทุก ๆ ครั้งที่มีการเลือกตั้งก็ได้ไปตรวจดูบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่น

ท่านที่ 3. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนส่วนมากได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เมื่อมีการเลือกตั้งทุกครั้งก็จะรีบไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่เช้า

ท่านที่ 4. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่ละครั้งประมาณ 70% และเมื่อเลือกตั้งเสร็จก็มีการติดตามผลคะแนนการเลือกตั้ง

ท่านที่ 5. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ในฐานะที่ผมเป็นผู้ใหญ่บ้าน ต้องไปตรวจดูทั้งสถานที่และตรวจดูรายชื่อของลูกบ้านทุก ๆ ครั้งแล้วประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในรายละเอียดต่าง ๆ

4. ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง

ท่านที่ 1. ได้ให้ความคิดเห็นว่า เคยคิดที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น และผู้นำได้ชวนประชาชนประชุมประชาคม เรื่องการดำเนินการเลือกตั้ง จัดทำแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ครบทุก ๆ ด้านและประเพณีงานบุญต่าง ๆ

ท่านที่ 2. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในพื้นที่ของตนเอง และได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ท่านที่ 3. ได้ให้ความคิดเห็นว่า กิจกรรมทางการเมือง ค่อนข้างจะมีน้อยมาก ในแต่ละปีก็จะมีแต่กิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล เท่านั้น

ท่านที่ 4. ได้ให้ความคิดเห็นว่า มีกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดี ถึงแม้กิจกรรมค่อนข้างจะมีน้อย

ท่านที่ 5. ได้ให้ความคิดเห็นว่า กิจกรรมทางการเมืองมีน้อยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางด้านกีฬากองการบริหารส่วนตำบล แต่ก็นาน ๆ ครั้งและกิจกรรมตามฤดูกาลประเพณี ศิลปวัฒนธรรม

5. ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ท่านที่ 1. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้เข้าร่วมประชุมกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ทุกครั้งที่มีหนังสือเชิญประชุม เช่น ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบร่างแผนพัฒนาการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณทุก ๆ ปีเสนอยุทธศาสตร์ในทุก ๆ ด้าน

ท่านที่ 2. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้ตรวจสอบสอดส่องดูแล และติดตามโครงการที่ทางท้องถิ่นได้จัดทำขึ้น เช่น การก่อสร้างถนนของชุมชน เป็นต้น ในฐานะเป็นคนในท้องถิ่นครับ

ท่านที่ 3. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ประชาชนในเขตชนบท หรือหมู่บ้านแทบจะไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร โดยเฉพาะด้านข้อมูลข่าวสาร หรืองบประมาณท้องถิ่นที่จะนำมาขอแต่ละปี ซึ่งส่วนมากแล้วก็ไม่รู้ถึงระบบของราชการองค์การบริหารส่วนตำบล หรืออะไรมาเลย รู้แค่ปีนี้ได้ไฟฟ้าและอื่น ๆ ก็เท่านั้น

ท่านที่ 4. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ประชาชนไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อการตรวจสอบการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากมีรู้เรื่องทางราชการน้อย

ท่านที่ 5. ได้ให้ความคิดเห็นว่า ไม่เคยตรวจสอบ ติดตามโครงการและการใช้จ่ายต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะประชาชนมีความรู้ทางราชการน้อย ว่าเป็นอย่างไร ส่วนใหญ่จะทราบในภายหลังจากที่มีโครงการแจ้งมาถึงหมู่บ้าน เช่น ถนน ไฟฟ้า ฯ แต่ละปีไม่ทราบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะให้อะไรมาครับ

สรุปการให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 คน ได้ให้ข้อมูลพอสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง

ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้รณรงค์ทางการเมืองโดยการประชาสัมพันธ์ ทางหอกระจายข่าวให้ประชาชนทราบ และได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้กับนักการเมืองท้องถิ่นทราบ ในคราววาระประชุมที่องค์การบริหารส่วนตำบล

2) ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน

ได้ให้ความคิดเห็นว่า ได้ชักชวนให้คนในครอบครัว และญาติพี่น้องให้เลือกนักการเมืองท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน ทั้งให้ความรู้และข้อมูลของผู้ที่ลงสมัครเป็นนักการเมืองในท้องถิ่น และได้เชิญให้ผู้ที่ลงสมัครมาเสนอนโยบายการทำงาน และเสนอผลงานที่ผ่านมาของตนเอง เป็นการชักชวนให้ประชาชนสนับสนุน และเป็นสิ่งจูงใจให้เลือกตัวเองเป็นตัวแทนของประชาชน

3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง

ได้ให้ความคิดเห็นว่า การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นเรื่องที่สำคัญเป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อจะได้เลือกคนที่เราสนับสนุน เป็นตัวแทนเข้าไปบริหารงานงบประมาณท้องถิ่นได้ตามกฎระเบียบข้อบังคับของท้องถิ่น และทุก ๆ ครั้งที่มีการเลือกตั้งได้ไปตรวจดูบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ก่อนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่น ประชาชนส่วนมากได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เมื่อเลือกตั้งเสร็จก็มีการติดตามผลคะแนนการเลือกตั้ง

4) ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง

ได้ให้ความคิดเห็นว่า เคยคิดที่จะสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกการเมืองท้องถิ่น และได้ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในพื้นที่ของตนเอง และได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาขององค์การบริหารส่วน

ตำบล กิจกรรมทางการเมืองมีน้อยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางด้านกีฬาองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ก็กินาน ๆ ครั้งและกิจกรรมตามฤดูกาลประเพณีวัฒนธรรม

5) ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ได้ให้ความคิดเห็นว่า ในการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเรื่องที่ประชาชนทำได้ยากเป็นอย่างยิ่ง เพราะบางเรื่องประชาชนไม่ทราบถึงข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้ไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อการตรวจสอบ ติดตามโครงการและการใช้จ่ายต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพราะประชาชนมีความรู้ทางราชการน้อย ส่วนใหญ่จะทราบในภายหลังจากที่มีโครงการแจ้งมาถึงหมู่บ้าน เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปาฯ แต่ละปีไม่ทราบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล จะให้โครงการใด ๆ มา

บทที่ 5

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด ในการศึกษาขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย รวมถึงการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
- 3) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการปรับปรุงการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 390 คน โดยวิธีการใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) และใช้การสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย ตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ที่ตอบแบบสอบถามเป็น เพศชาย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 และเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 48 ปีขึ้นไป จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาคืออายุ 18 - 27 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และน้อยที่สุดมีอายุ 28 - 37 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 และน้อยที่สุดมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. และปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาคืออาชีพส่วนตัว / ค้าขาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 และน้อยที่สุดมีอาชีพรับราชการ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4

5.1.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และจำแนกในแต่ละด้าน มีผลดังนี้

- 1) **ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2) **ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 3) **ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับ มาก
- 4) **ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับ น้อย
- 5) **ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับ น้อย

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละด้าน มีผลปรากฏดังนี้

- 1) **ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง** พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า

ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการร่วมมรดงค์ ทางการเมือง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการร่วมมรดงค์ทางการเมือง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

2) ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การ บริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า

ประชาชนที่เป็นเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตน สนับสนุน แตกต่างกัน ประชาชนที่เป็นเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีอายุ 18 – 27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ ตนสนับสนุน แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอายุ 38 - 47 ปี และอายุ 48 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนใน องค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า

ประชาชนที่เป็นเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกัน ประชาชนที่เป็นเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีอายุ 18 – 27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่าง กัน กับประชาชนที่มีอายุ 28 - 37 ปี อายุ 38 - 47 ปี และอายุ 48 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่าง กัน กับประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง เป็นรายคู่

4) **ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง** พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า

ประชาชนที่เป็นเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการทำกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน ประชาชนที่เป็นเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการทำกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

5) **ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล** พบว่า ประชาชนที่มีอายุ และการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีเพศ และอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า

ประชาชนที่เป็นเพศชาย มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการทำกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน ประชาชนที่เป็นเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการทำกิจกรรมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน การใช้สิทธิเลือกตั้ง การทำกิจกรรมทางการเมือง และในด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์กวี คนไว ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

จังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สงวน ศรีใส** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตตั้ง จำกัด อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตตั้ง จำกัด อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐชญา ทองดี** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนหมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับบางครั้ง(ปานกลาง)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง 2) ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน 3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง 4) ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง และ 5) ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การร่วมรณรงค์ทางการเมืองถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการขยายความสนับสนุนจากประชาชน และการร่วมรณรงค์ทางการเมืองเป็นการแสดงออกซึ่งภารกิจร่วมกันของผู้สนใจทางการเมือง ต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จในการต่อสู้ทางการเมืองด้วย ซึ่งการร่วมรณรงค์ทางการเมืองอาจทำได้หลายกรณี เช่น ประชาสัมพันธ์ตามสายของชุมชน รถประชาสัมพันธ์หาเสียง ในเวทีสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พงศ์กวี คนไว** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงในการดำเนินงานของนักการเมืองท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การรณรงค์หาเสียงในการดำเนินงานของนักการเมืองท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของนักการเมืองและเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมตัดสินใจว่าใครจะมาเป็นผู้ปกครองของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด **โกวิท งาม และปรีดี โชติช่วง** กล่าวโดยสรุปว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นลักษณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการตัดสินใจ การค้นหาสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุผลพื้นฐาน และดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเข้าร่วมในลักษณะของการรับผลประโยชน์ตอบแทนในด้านต่าง ๆ ของชุมชนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่า ประชาชนในสังคมมีอิสระที่จะร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายบริหารและการปกครองประเทศ และสอดคล้องการสัมภาษณ์ **นายปรีชา บงบุตร** ได้กล่าวว่า ได้ร่วมรณรงค์ทางการเมืองโดยการประชาสัมพันธ์เสียงตามสายของชุมชน ในการหาเสียงเลือกตั้งแต่ละครั้ง และได้เสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้กับนักการเมืองท้องถิ่นทราบ ในคราววาระประชุมที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงทางการเมืองในเวทีสาธารณะอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนอยากร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอยู่ แต่เวทีที่จะแสดงความคิดเห็นนั้นมีน้อย จึงทำให้ประชาชนไม่มีเวทีแสดงความคิดเห็นเท่าที่ควร มีแต่นักการเมืองบางท่าน

กล่าวอ้างถึง ว่าประชาชนมีความต้องการอย่างนั้นอย่างนี้ อันที่จริงแล้วประชาชนไม่ต้องการที่จะเห็น นักการเมืองทะเลาะกัน เกียกัน แต่อยากเห็นความสมัคสมานสามัคคีป้องกันมากกว่า โดยไม่มีการ แบ่งสีแบ่งข้างเหมือนในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **พเยาว์ เนียะแก้ว** ได้กล่าวถึงหลักการสร้าง การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนและทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามา มีส่วนร่วมกับภาคราชการนั้นคือประชาชนทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาประเทศ คือ การรับ ฟังความคิดเห็น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความ คิดเห็นเพื่อประกอบ การตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การ สสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะ การแสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ เป็นการเปิดโอกาสให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจ ให้ประชาชนว่าข้อมูลความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการ บริหารของภาครัฐ การเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นขั้นตอนที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุดโดยให้ ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ

2) **ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน** พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุนถือเป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนอย่าง กว้างขวาง และการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุนเป็นการแสดงออกพร้อมกันของผู้ที่สนใจนักการเมือง และจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความมั่นใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อนักการเมืองและคู่แข่งชั้นของนักการเมือง ต้องการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จในการต่อสู้ทางการเมือง ด้วยการชักจูงให้ผู้อื่น เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน ซึ่งอาจทำได้หลายกรณี เช่น ชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับนักการเมืองระดับท้องถิ่นผู้ที่ตนสนับสนุน ช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ที่ตน สนับสนุน โดยการแจกแผ่นพับหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พงศ์กวี คนไว** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการชัก จูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นักการเมืองระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การชักชวนให้สมาชิกใน ครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นักการเมืองระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน ยิ่งบุคคลได้รับข้อมูลข่าวสารทาง การเมืองมากเท่าใด เขายังมีแนวโน้มว่าจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง และจะเข้าร่วมในลักษณะที่ลึกมากขึ้น เท่านั้น และบุคคลที่เข้ามีส่วนร่วม ในการพูดคุยเกี่ยวกับการเมืองอย่างไม่เป็นทางการ จะมีแนวโน้มว่าจะไป ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่น ๆ มากกว่าพวกที่ไม่มีการพูดคุยเรื่อง การเมือง รวมไปถึงการชักจูงให้ผู้อื่นให้เลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด **สมบัติ อารัง ธัญวงศ์** กล่าวโดยสรุปว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยทั่วไปของสมาชิกในสังคม จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่สนใจในการเมืองแต่อย่างใด กับกลุ่มที่สนใจกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ระดับขั้นตอนของ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ยังไม่มีวิธีการใดที่จะบอกถึงขอบข่ายและความเข้มข้นในรูปแบบต่าง ๆ ของการ มีส่วนร่วมทางการเมืองให้เป็นลำดับขั้นได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งหมด เพราะว่าการที่บุคคลหรือกลุ่ม

บุคคลใดพยายามที่จะทำให้เป้าหมายของพวกเขาได้ประสบผลสำเร็จนั้น ถ้าพวกเขาเห็นว่าอาจจะทำโดยวิธีการที่ไม่เป็นวิธีทางการเมือง หรือเห็นว่าวิธีการที่ไม่เป็นการเมืองดังกล่าว สามารถที่จะได้ผลดีกว่าที่วิธีทางการเมืองแล้วก็อาจทุ่มเทให้กับวิธีการที่ไม่เป็นทางการเมืองได้ แต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองบางประการจำเป็นต้องใช้วิธีทางการเมืองเท่านั้น จึงจะประสบผลสำเร็จ และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จะบอกถึงขอบข่ายและความเข้มข้นในลักษณะต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้เป็นลำดับขั้นขึ้นได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งหมดและสอดคล้องการสัมภาษณ์ นายประเพียร บุตรสุวรรณ ได้กล่าวว่า ได้ชักชวนคนในครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนบ้านไปเลือกตั้ง แต่ในบางครั้งก็ชวนให้เขาเลือกนักการเมืองที่เราสนับสนุน แต่ก็ไม่ได้บังคับใคร

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน โดยการแจกแผ่นพับหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก การช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน โดยการแจกแผ่นพับหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์นั้นเป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนได้สนับสนุนนักการเมืองแบบเจาะจง ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อหน้าที่การงานในภายหลังเมื่อนักการเมืองที่ตนสนับสนุนไม่ได้รับเลือกเป็นตัวแทน และอีกฝ่ายที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนที่มีอิทธิพลมากกว่า แท้จริงแล้วการช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุนถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญระหว่างนักการเมืองกับผู้สนใจทางการเมือง และจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความมั่นใจและมีความรู้สึกที่ดีต่อนักการเมือง แสดงให้เห็นว่าตนเองมีส่วนร่วมในความสำเร็จในการต่อสู้ทางการเมืองด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาดลอง กลุณณเมธิ (เพียรหมอ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องการสัมภาษณ์ นายขมพุก เขยไชย ได้กล่าวว่า เคยได้ให้ความรู้และข้อมูลของผู้ที่ลงสมัครเป็นนักการเมืองในท้องถิ่น กับสมาชิกในครอบครัว และทำมากไปกว่านี้ไม่ได้อาจจะทำให้อีกฝ่ายที่เราไม่สนับสนุนทราบ ไม่พอใจเราได้

3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนยังให้ความสำคัญกับประชาธิปไตยในแบบตัวแทน โดยเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ตัดสินใจและแก้ปัญหาแทนตน และประชาชนยังให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีการรณรงค์ทางการเมือง ซึ่งส่งผลให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์กวี คนไว ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัย พระนิกุล ปชโชโต (โพธิจิตร์) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 2 ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยการออก

เสียงลงคะแนนตามความคิดเห็นของตนเองโดยอิสระ โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตน เพื่อที่จะนำอุดมการณ์และนโยบายไปเป็นแนวทางในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **วัชรวิชัย** ได้กล่าวถึง การเลือกตั้งว่าเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในการเมืองหรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตน ด้วยความคาดหวังว่า ผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์และนโยบายไปเป็นแนวทางในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน การเลือกตั้ง จึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการปกครองของประชาชนนั่นเอง และสอดคล้องการสัมภาษณ์ **นายมนชิต จังมีโคตร** ได้กล่าวว่า ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนส่วนมากได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เมื่อมีการเลือกตั้งทุกครั้งก็จะรีบไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่เช้า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านติดตามผลคะแนน การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ผ่านมา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การติดตามผลคะแนน การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ผ่านมาประชาชนบางส่วนเห็นว่าจากการที่ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งตัวแทนที่ผ่าน ๆ มา ก็ได้ผู้สมัครรายเดิมเป็นตัวแทนของประชาชน ฉะนั้นจึงทำให้คาดเดาล่วงหน้าได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวความคิด **พิมลจารย์ นามวัฒน์ และคณะ** ได้กล่าวถึงการเลือกตั้งไว้ว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยการออกเสียงลงคะแนนตามความเห็นของตนเองโดยอิสระว่า จะเลือกผู้ใดเป็นผู้แทนตน เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยบริหารกิจการของประเทศ ผู้ที่จะได้รับการเลือกตั้งนั้น จะเป็นผู้สมัครใจเสนอตัวเข้ามาให้ประชาชนเลือก และผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่า เป็นผู้แทนของประชาชนทั้งหมด มีสิทธิตามที่ได้รับมอบหมายจากประชาชนให้เข้าร่วมเป็นคณะบุคคล ดำเนินการบริหารและปกครอง และสอดคล้องการสัมภาษณ์ **นายโฮม จิวไชยราช** ได้กล่าวว่า ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่ละครั้งประมาณ 70% และเมื่อเลือกตั้งเสร็จก็มีการติดตามผลคะแนนการเลือกตั้ง

4) ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก การทำกิจกรรมทางการเมืองเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ไม่ว่าจะไปในทางตรงหรือทางอ้อม แต่กิจกรรมทางการเมืองนั้นมีน้อย บางกิจกรรมต้องรอถึงฤดูกาลประเพณี และประชาชนยังให้ความสำคัญร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สงวน ศรีใส** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. บี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกระทุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการเข้าร่วมทำกิจกรรมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านได้มีส่วนร่วมแข่งขันกีฬาเพื่อร่วมรณรงค์ในการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนให้ความสนใจในกิจกรรมต่าง

ๆ ที่ทางสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดี มีประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอีกรูปแบบหนึ่ง ยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนในชุมชนได้เห็น และยังเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ **ว่าที่ร้อยตรีสัมพันธ์ ภูมมาลา** ที่ได้รวบรวมบทความจากนักวิชาการเป็นที่ยอมรับในแบบการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และแตกต่างกันไปในแต่ละระบอบการเมือง คือ 1) กิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง กิจกรรมประเภทนี้ได้จัดรวมกันไว้และเรียกรวมกันว่า Campaign Activities กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การทำงานให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งอย่างกระตือรือร้น การให้ความสนใจเข้าร่วมประชุมทางการเมือง 2) การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในการวิจัยเชิงวิชาการถือว่าการได้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นั้นเป็นรูปแบบและกิจกรรมของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองที่ชัดเจนที่สุด และสามารถวัดค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ให้ความเที่ยงมากที่สุด 3) กิจกรรมชุมชน คือการสร้างกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาสังคม การทำตนร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาบ้านเมืองและสังคม บุคคลที่จะเข้าร่วมทำตนเป็นสมาชิกที่กระตือรือร้นในกลุ่มหรือองค์กรเหล่านี้ ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาสาธารณะแต่ไม่ใช่องค์กรของรัฐบาล 4) การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การกระทำของบุคคลในลักษณะที่เป็นการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาหรือปกป้องผลประโยชน์บางอย่างของตนหรือของกลุ่มตน ปัญหาที่เขาสนใจและนำไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นสิ่งที่มิมีผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลนั้น และมักจะไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก ซึ่งเรียกว่าการมีส่วนร่วมแบบคับแคบ 5) การชักจูง เป็นความพยายามของบุคคลที่พยายามติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำทางการเมือง โดยหาทางที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจประเด็นเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อประชาชนจำนวนมากจากตัวอย่างจริง ๆ นั้นหมายถึงกิจกรรมที่มุ่งจะก่อให้เกิดแรงสนับสนุนหรือต่อต้านพระราชบัญญัติ หรือการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร และ 6) การประท้วง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับที่ Huntington เรียกว่าการใช้ความรุนแรง ซึ่งเป็นความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกายหรือทรัพย์สิน และสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ **นายปรีชา บงบุตร** ได้กล่าวว่า ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในพื้นที่ของตนเอง และได้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านเคยติดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อแสดงการสนับสนุนบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก การติดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อแสดงการสนับสนุนบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่นนั้นเป็นการแสดงออกเพื่อเลือกฝ่ายที่ตนเองสนับสนุน ซึ่งจะมีผลกระทบตามมาในภายหลังหรืออาจโดนกลั่นแกล้งทางการเมือง จึงทำให้ประชาชนติดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อแสดงการสนับสนุนบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่นอยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดวงฉัตร ศรีทอง** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า สตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5) **ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล** พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก โดยทั่วไปแล้วการกำกับ

ดูแลหรือตรวจสอบการบริหารงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมักจะพบในสองลักษณะ ลักษณะแรกเป็นการควบคุมหรือตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐด้วยตนเอง ส่วนลักษณะที่สองเป็นการตรวจสอบโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือพลเมือง ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ อาจทั้งโดยลักษณะปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่มีไชรัฐ รูปแบบที่ปรากฏในลักษณะแรกนั้นเป็นรูปแบบที่ค่อนข้างจะคุ้นเคยหรือเป็นที่รับรู้กันมานาน อาจแยกได้เป็นสองรูปแบบ 1) การตรวจสอบโดยสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งเช่นเดียวกับ ฝ่ายบริหาร โดยหลักการแล้ว บุคคลผู้มีสถานะดังกล่าวจะทำหน้าที่แทนประชาชนผู้เลือกตนเข้าไปในการควบคุมดูแลฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของท้องถิ่น รวมทั้งการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีความโปร่งใสในการทำงาน โดยกฎหมายได้ให้สิทธิและอำนาจแก่ฝ่ายสภาท้องถิ่นไว้ในการเสนอแนะ การซักถาม การอภิปราย การลงมติไม่ไว้วางใจ การถอดถอน และอื่น ๆ เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล แต่กลไกการควบคุมและตรวจสอบการบริหารงานในลักษณะเช่นนี้ของประชาชนไปโดยแบบตัวแทน บ่อยครั้งถูกตั้งข้อสงสัยว่าไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ไม่เอาจริงเอาจังกับปัญหาที่เกิดขึ้น จนกระทั่งการสมยอม หรือแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ส่วนตัวกับฝ่ายบริหาร จึงทำให้มีการรับรองหรือส่งเสริมบทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมการตรวจสอบและควบคุมโดยตรงอีกทางหนึ่ง ที่เรียกกันว่า ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม 2) การควบคุมและตรวจสอบโดยหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นตัวแทนรัฐบาลกลาง ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ซึ่งในลักษณะเช่นนี้ทำให้กระบวนการตรวจสอบฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างจากการตรวจสอบ ฝ่ายบริหารของการเมืองหรือการปกครองระดับชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐชญา ทองดี** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนหมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับบางครั้ง(ปานกลาง) ด้านการตรวจสอบพฤติกรรมควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่เคย(น้อยที่สุด)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 1 ท่านได้สอดส่องและเฝ้าระวังพฤติกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก การสอดส่องและเฝ้าระวังพฤติกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่ประชาชนกระทำได้โดยการแจ้งไปยังองค์กรส่วนภูมิภาค หรือแจ้งประธานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางท่านที่เราไว้วางใจ ซึ่งสอดคล้องกับการแนวคิดของ **โกวิท พวงงาม และปรีดีย์ โชติช่วง** ได้กล่าวถึง การตรวจสอบพฤติกรรมควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ประชาชนสามารถกระทำได้ คือ 1) การดำเนินงานเพื่อให้การตรวจสอบ ควบคุมองค์การบริหารส่วนตำบลให้บรรลุผล เช่น แจ้งประธานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีเพิกถอนต่อการคัดค้านของประชาชนให้ร้องเรียนไปยังนายอำเภอทันที กรณีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประชาชนเสียหายสามารถฟ้องศาลได้ สามารถถอดถอนคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนดเข้าชื่อร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด 3 ใน 4 ของผู้มาลงคะแนนเสียงมีมติให้ถอดถอน 2) เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการซื้อการจ้าง โดยวิธีการสอบราคา ประกวตรา และวิธีพิเศษขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อยคณะละ 2 คน 3) เจตนารมณ์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงื่อนไขสำคัญในการรวมองค์การบริหารส่วนตำบล 4) การเข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อเป็นฐานกำลังในการพัฒนาท้องถิ่นกับ

องค์การบริหารส่วนตำบล และ 5) ได้รับการบริหารสาธารณะ และบำบัดทุกข์บำรุงสุขจากองค์การบริหารส่วนตำบล และสอดคล้องการสัมภาษณ์ นาย**ปรีชา บงบุตร** ได้กล่าวว่า ได้ตรวจสอบสอดคล้องดูแล และติดตามโครงการที่ทางท้องถิ่นได้จัดทำขึ้น เช่น การก่อสร้างถนนของชุมชน เป็นต้น ในฐานะเป็นคนในท้องถิ่นครับ

ข้อที่มี**ค่าเฉลี่ย**น้อยที่สุด คือ ข้อที่ 5 ท่านเคยตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก การตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประชาชนไม่กล้าข้อตรวจสอบและเนื่องจากมีความรู้ไม่เข้าใจในเรื่องของราชการ อาจทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชั่นในโครงการต่าง ๆ ได้ ก่อนที่จะนำมาพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่าง ๆ ทำให้ชุมชนต้องสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้โดยผ่านงบประมาณต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐให้งบประมาณมาอุดหนุนในองค์การบริหารส่วนตำบลนำมาพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **โกวิท พวงงาม และปรีดี โชติช่วง** กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลว่าสามารถกระทำได้ดังนี้ 1) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 2) เลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ให้ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ หรือแจ้งปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนแก่องค์การบริหารส่วนตำบล 4) เสียสละแรงงาน ทรัพย์สิน ร่วมในโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล 5) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำแนะนำโดยชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล 6) เสียภาษีให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับกำหนด 7) ร่วมกิจกรรมทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะการพัฒนาชนบทและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 8) ร่วมมือกับหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน ในการพัฒนาชนบทตามแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล 9) ร้องขอให้ออกข้อบังคับตำบล โดยราษฎรไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น 10) ตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล 10.1) ตรวจสอบพฤติกรรมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ 10.2) เข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอ 10.3) ขอรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบล หากเห็นว่าการทำงานไม่โปร่งใส 10.4) ตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล หากเห็นว่าไม่โปร่งใส 10.5) ตรวจสอบการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีการใช้จ่ายงบประมาณไปทำอะไรบ้าง ตรงตามแผนพัฒนาประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ 10.6) ตรวจสอบ ติดตามการก่อสร้างโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าถูกต้อง โปร่งใสและเกิดประโยชน์หรือไม่ 10.7) ติดตามข้อมูลข่าวสาร และประกาศขององค์การบริหารส่วนตำบล 10.8) คัดค้านข้อบังคับหรือมติขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ทำให้ประชาชนเดือดร้อน 10.9) การดำเนินงานเพื่อให้การตรวจสอบ ควบคุมองค์การบริหารส่วนตำบลบรรลุผล เช่น แจ้งประธานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกรณีเพิกเฉยต่อการคัดค้านของประชาชนให้ร้องเรียนไปยังนายอำเภอทันที กรณีคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทำให้ประชาชนเสียหายสามารถฟ้องศาลได้ สามารถถอดถอนคณะกรรมการบริหาร หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามเกณฑ์ที่กำหนดเข้าชื่อร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด 3 ใน 4 ของผู้มาลงคะแนนเสียงมีมติให้ถอดถอน 11) เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการซื้อการจ้าง โดยวิธีการสอบราคา ประกวตราค่า และวิธีพิเศษขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อยคณะละ 2 คน 12) เจตนารมณ์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงื่อนไขสำคัญในการรวมองค์การ

บริหารส่วนตำบล 13) เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้าน ตำบล เพื่อเป็นฐานกำลังในการพัฒนาท้องถิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบล 14) ได้รับการบริหารสาธารณะ และบำบัดทุกข์บำรุงสุขจากองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นลักษณะที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการตัดสินใจ การค้นหาสาเหตุอันเนื่องมาจากเหตุผลพื้นฐาน และดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ตลอดจนการเข้าร่วมในลักษณะของการรับผลประโยชน์ตอบแทนในด้านต่าง ๆ ของชุมชนการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่า ประชาชนในสังคมมีอิสระที่จะร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยเฉพาะการกำหนดนโยบายบริหารและการปกครองประเทศ

5.2.2 การศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก โดยพื้นฐานทางพฤติกรรมศาสตร์อธิบายว่า ชายและหญิงจะมีความ คิดเห็น มีมุมมอง ทศนคติ และวิสัยทัศน์ในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกัน เช่น เพศหญิงมีนิสัยไม่ชอบความรุนแรง ในขณะที่เพศชายชอบการผจญภัย และมีอีกหลายทฤษฎีที่ยอมรับความแตกต่างนี้ จึงส่งผลให้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย **สงวน ศรีใส** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช. พี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ผลการวิจัย พบว่า พนักงานบริษัท เอช.พี. นิตติ้ง จำกัด อำเภอกระทุมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตย โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ 18 – 27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอายุ 38 - 47 ปี และอายุ 48 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีอายุ 18 – 27 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอายุ 28 - 37 ปี อายุ 38 - 47 ปี และอายุ 48 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ทั้งนี้เนื่องจาก คนที่มีอายุต่างกัน ย่อมมีความคิด จิตนาการ ประสบการณ์ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ก็ย่อมมีผลต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดวงฉัตร ศรี**

ทอง ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด” ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ในการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ทั้งนี้เนื่องจาก ระดับการศึกษาอาจเป็นตัวตัดสินความคิดของประชาชน การศึกษาย่อมมีผลในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ตามระดับสติปัญญาและการศึกษาที่ได้เรียนรู้กันมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาฉลอง กลยาณเมธี (เพียรหมอ)** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช” นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4) จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนครโดยรวมทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการร่วมรณรงค์ทางการเมือง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นราย

ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ในการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกัน กับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง/พนักงาน และประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ทั้งนี้เนื่องจาก อาชีพของแต่ละบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจดำเนินงานต่าง ๆ อาจเป็นไปตามกลุ่มองค์กร หรือสิ่งแวดล้อมในองค์กร ให้มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย **พระนิกุล ปชโชโต (โพธิจิตร์)** ได้ทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปผลเป็นข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 1 คือ ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ควรปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จัดให้มีการสำรวจและวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และพัฒนาในส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นให้อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดต่อไป

2) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 2 คือ ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ควรปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จัดให้มีการสำรวจและวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และพัฒนาในส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นให้อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดต่อไป

3) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 3 คือ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ควรรักษา และยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน จัดให้มีการสำรวจและวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และพัฒนาในส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

4) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 4 คือ ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง พบว่า อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ควรปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนาโดยปรับปรุง ในส่วนที่ยังบกพร่องให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นให้อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดต่อไป

5) จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่ 5 คือ ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ควรปรับปรุงแก้ไข และยกระดับการพัฒนาโดยปรับปรุงในส่วนที่ยังบกพร่องให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นให้อยู่ในระดับมาก และมากที่สุดต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ดังนี้ 1) ควรมีการรณรงค์ทางการเมือง โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบทางหอกระจายข่าว, 2) ควรให้หัวหน้าครอบครัว ชักชวนคนในครอบครัว ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, 3) ควรให้ประชาชนตรวจสอบการใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล, 4) ประชาชนที่มีสิทธิ ควรสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกท้องถิ่น

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือ

- โกวิทย์ พวงงาม, ดร. (2548). *การปกครองท้องถิ่นไทยหลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- _____, รองศาสตราจารย์, ดร. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส.เอเชียเพรส. 1989 จำกัด.
- _____, และปรีดี โชติช่วง. (2544). *อะไร ทำไม อะไร อนาคต. ประชาธิปไตยของประชาชนในชนบท*. กรุงเทพมหานคร : วิเจพรีนติ้ง.
- กรมการส่งเสริมการปกครอง. กระทรวงมหาดไทย. (2547). *พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546* กรุงเทพมหานคร : กรมการส่งเสริมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการปกครอง. สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น. (2543). *คู่มือปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพมหานคร กรมการปกครอง.
- การปกครอง. กรม กระทรวงมหาดไทย คู่มือประชาชน. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน .
- เกษม อุทยานิน. (2516). *รัฐศาสตร์* กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- กัลยา วานิชปัญญา. (2548). *สถิติสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรรยา สุภาพ. (2514). *หลักรัฐศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- จิระโชค (บรรพต) วีระสัย และคณะ. (2538). *รัฐศาสตร์ทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์แอนด์พรีนติ้ง.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2518). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. (2539). *จิตวิทยาการเมือง*. กรุงเทพมหานคร : วัชรินทร์การพิมพ์
- ทิพาพร พิมพ์สุทธิ. (2542). *พัฒนาการเมือง*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีระศักดิ์ อุณาภรณ์เลิศ. (2549). *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา การสร้างและการพัฒนา*. นครปฐม ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวนน้อย ตรีรัตน์ และคนอื่น ๆ. (2545). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมดาเพรสจำกัด.
- นันทวัฒน์บรมานันท์, ศาสตราจารย์ ดร (2547) *การปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- นิภา เมธธาวิชัย. (2543). *วิทยาการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บุญธรรม นวชนพงศ์. (2537). *อบต. คืออะไร* เพชรบุรี : บริษัทเฟื่องฟ้าพรีนติ้ง จำกัด.
- ประชาสัมพันธ์. สำนัก. (2540). *สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540* กรุงเทพมหานคร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2526) *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร : พีระพัฒนา.
- ประหยัด หงส์ทองคำ. (2523). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- พรชัย รัชมีแพทย์. (2541). *หลักกฎหมายการปกครองท้องถิ่นไทย*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ. (2521). *เอกสารสอนชุดวิชาปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย*. นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- พิมลจารย์นามวัฒน์ และคณะ. (2534). *เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมือง*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- เพียว เนียะแก้ว. (2550). *การปกครองระบอบประชาธิปไตย*. นครปฐม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. (2543). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- เรื่องวิทย์เกษสุวรรณ. (2548). *หลักรัฐศาสตร์*. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์บพิธการพิมพ์จำกัด
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร. (2541). *ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- วิสุทธิ์ โปธิแทน. (2524). *ประชาธิปไตย แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ*. กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ส่งศรี ชมภูวงศ์. (2547). *การวิจัย*. นครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สถิต นิยมญาติ. (2534). *สังคมวิทยาการเมือง*. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช
- สรชัย พิศาลบุตร.รองศาสตราจารย์ ดร. (2548) *เรียนรู้สถิติและการวิจัยด้วยกรณีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ที่บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด.
- สวนาพรพัฒน์กุล. (2520). *ความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของเด็กไทย*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย หิรัญโต. (2531). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- _____ . (2523). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

2) บทความในวารสาร

สมบัติ อารังธัญวงศ์. (10 มกราคม 2539). “ลำดับขั้นตอนของการมีส่วนร่วมทางการเมือง”. *มติชนรายวัน*.

3) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

- ชัยวัฒน์ รัชชจร. (2542). “ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนอำเภอเมืองชลบุรี”. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงฉนัทธ ศรีทอง. (2557). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด”. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. *สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*.

- นันทนา วรรณะภูติ. (2539). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี”. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- นางสาวณัฐชญา ทองดี. (2552). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่ที่ 3 ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ”. *สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- นางอัจฉรา จันทวิเศษ. (2556). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ตามแนวคิดมาตรา 291”. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- นายพงศ์กวี คนไฉ. (2556). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจังหวัดมุกดาหาร”. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
- พระนิกุล ปชโชโต. (2556). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด”. *วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- พระมหาฉลอง กลุยานเมธี (เพียรหมอ). (2556). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงวิทยาลัยอาชีวศึกษานครศรีธรรมราช”. *วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- สงวน ศรีใส. (2557). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลังประชาธิปไตยของพนักงานบริษัท เอช.บี.นิตติ้ง จำกัด. อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร”. *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- สัมพันธ์ ภู่มาลา, ว่าที่ร้อยตรี. (2549). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของสตรีในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่”. *สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*.
- แสวง รัตนมงคลมาศม. (2516). “พฤติกรรมในการใช้สิทธิเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ.2510 ศึกษากรณีเทศบาลเมืองขอนแก่น และมหาสารคาม”. *รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*.

4) เอกสารอื่น ๆ ที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

- ประชากร คือประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร และผู้ให้ข้อมูล
- 1) นางวิสุตา คงฤทธิ. ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักงานปลัด. องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ. ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง 5,545 คน. 2555.
 - 2) จ.ส.ต. มานพ สมบูรณ์พร้อม. ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม. ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง 5,972 คน. 2555.

3) นายเดชา อุปรี. ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี. ประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง 3,722 คน. 2557.

อำเภออากาศอำนวย “ประวัติความเป็นมาของอำเภออากาศอำนวย” จังหวัดสกลนคร
จากเว็บไซต์ สำนักงานเทศบาลตำบออากาศอำนวย อ อากาศอำนวย จ สกลนคร
http://www.akatumnuay.go.th/index.php?option=com_content&task=view&id=35&Itemid=129

5) การสัมภาษณ์

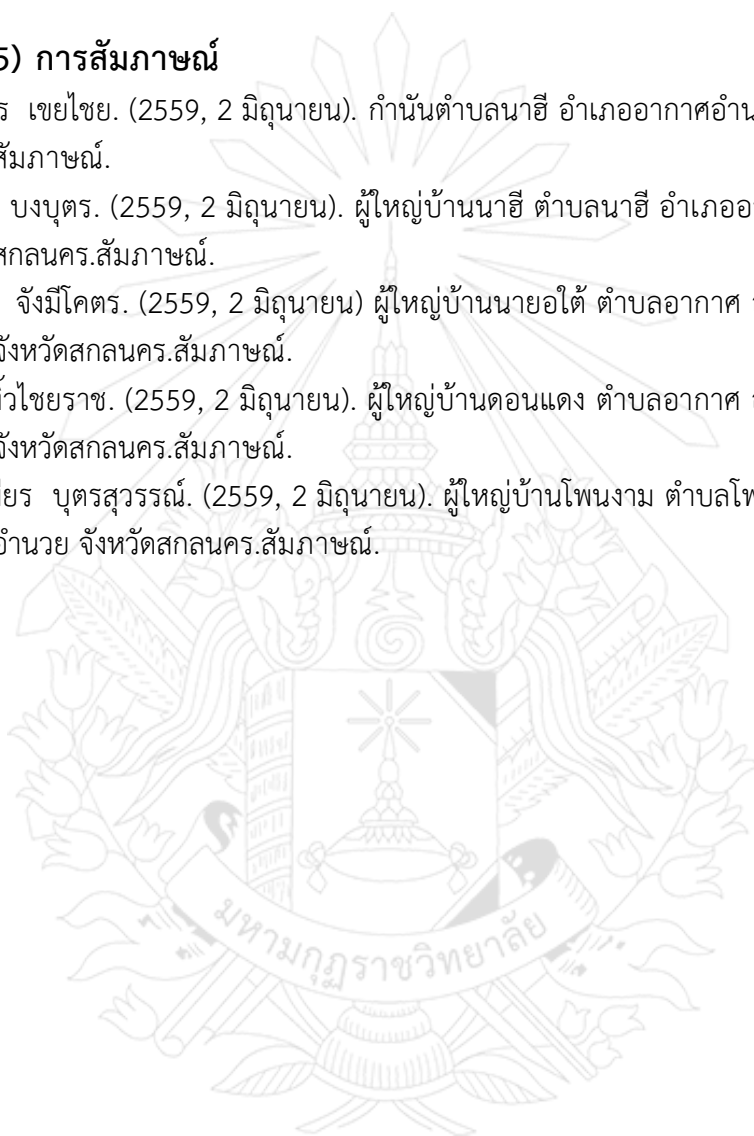
นายชมพุก ชาญชัย. (2559, 2 มิถุนายน). กำนันตำบลนาฮี อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์.

นายปรีชา บงบุตร. (2559, 2 มิถุนายน). ผู้ใหญ่บ้านนาฮี ตำบลนาฮี อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์.

นายมนชิต จังมีโคตร. (2559, 2 มิถุนายน). ผู้ใหญ่บ้านนายอใต้ ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์.

นายโฮม จิวไชยราช. (2559, 2 มิถุนายน). ผู้ใหญ่บ้านดอนแดง ตำบลอากาศ อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์.

นายประเพียร บุตรสุวรรณ. (2559, 2 มิถุนายน). ผู้ใหญ่บ้านโพนงาม ตำบลโพนงาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. สัมภาษณ์.

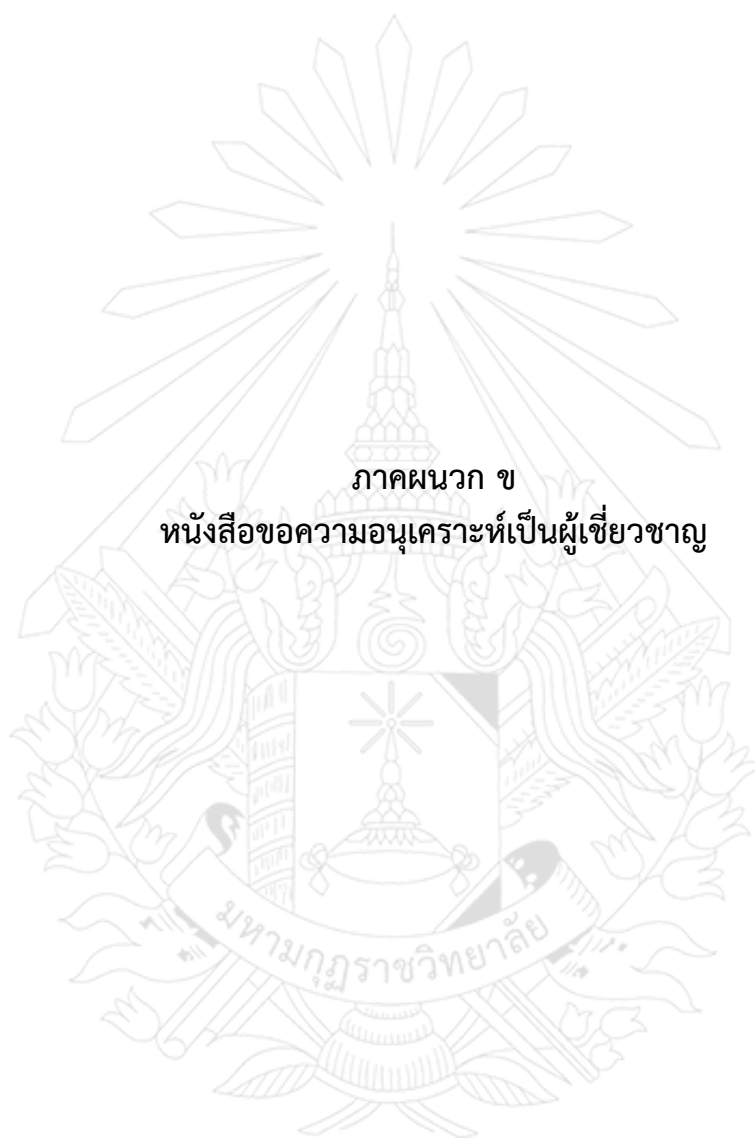
ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

- 1) รศ.(พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก
วุฒิการศึกษา B.A.Hons.(Political Science), Banaras Hindu university
M.A. (Political Science), Mahatma Gandhi Kashividya Pith
Ph.D.(Political Science), Banaras Hindu university
ตำแหน่งปัจจุบัน ประธาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
- 2) พันตำรวจเอก ศ.ดร.นิธิ ศรีวัฒนา
วุฒิการศึกษา น.บ.(นิติศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ศศ.ม.(พัฒนาสังคม/สิ่งแวดล้อม), สถาบันจิตพัฒนาบริหารศาสตร์
Ph.D.(Social Science), Magadh university
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
- 3) ดร.ชวลิต ไหลรินทร์
วุฒิการศึกษา ศน.บ., มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
M.A.(Social Science), Magadh university
Ph.D.(Political Science), Magadh university
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
- 4) ดร.กรรณา มธุลาภรังสรรค์
วุฒิการศึกษา ศน.บ.(รัฐศาสตร์การปกครอง), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ศน.ม.(รัฐศาสตร์การปกครอง), มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
Ph.D.(Political Science), Magadh university
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
- 5) นายภูมินทร์ จำรักษา
วุฒิการศึกษา ศศ.บ.(การพัฒนาชุมชน), สถาบันราชภัฏสกลนคร
รป.ม.(รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ตำแหน่งปัจจุบัน นักบริหารงานสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว๖๖๒

วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร รศ.(พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของ
ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” (LOCAL POLITICAL
PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT
AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ
เครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย
ให้นักศึกษาเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหากษัตริย์ ถาณวุฑฒโฒ,ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว๖๖๒ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร พ.ต.อ., ศ.ดร. นิธิ ศรีวัฒนา

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโธ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ททท. ดำเนินการต่อไป.

พ.ต.อ. น.ดร. 900.
19-1-2016

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว๖๖๒ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. ขวลิต ไหลรินทร์

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว๖๖๒ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. กรุณา มธุลาภรังสรรค์ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต วช.สิรินธรราชวิทยาลัยฯ

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร” (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อเก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตรวจเครื่องมือวิจัยให้นักศึกษาเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ศธ ๖๐๐๒/ว๖๖๒

(พระมหาบุญศรี ภาณุจุฑาโดม, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๓๘๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย
เจริญพร นายภูมินทร์ จำรักษา นักบริหารงานสวัสดิการสังคม องค์กรบริหารส่วนตำบลอากาศ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านรัฐศาสตร์การปกครอง เพื่อ
เก็บข้อมูลเขียนวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ
เครื่องมือดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ศษ. อากาศ/ศธ

5/11/2016

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุวุฒโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตขอนแก่น
สำนักงานอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๕๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ๗๕๐๐
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๔-๖๐๐๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๕๖

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ขอข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เจริญพร นายทองมี เดชจันทร์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลอากาศ อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการขอข้อมูลจำนวน
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

เรียน นายทองมี

เพื่อโปรดทราบ

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

เพื่อโปรดพิจารณา

- มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขอเจริญพร

ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล
ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(นางวิสุดา คงฤทธิ์)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B๗.1)

๒๕๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๕๕๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๕๕๔-๖๐๔๑

Wichon Sorncharee
ผู้อำนวยการ

(นายชัยวัฒน์ พูนทอง)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ

(นายทองมี เดชจันทร์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ

แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ตารางแสดงสถิติข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			
เพศชาย	เพศหญิง	พ.ศ.	หมายเหตุ
2,753	2,792	2555	
รวม	5,545		

รับรองตามนี้

วิกรม

ผู้ให้ข้อมูล
(นางวิสุดา คงฤทธิ์)
หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.

ตำแหน่ง.....

องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ

หมายเหตุ ได้มีการติดต่อสอบถามข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์มาแล้วในครั้งก่อน

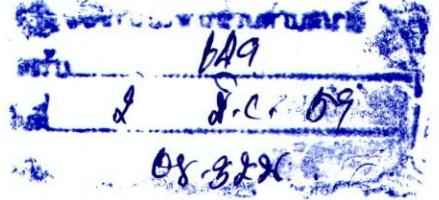
ผู้ให้ข้อมูล นางสาวธิติยา ตงแก้ว องค์การบริหารส่วนตำบลอากาศ ประชากรที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง
5,545 คน พ.ศ. 2555 จึงได้ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในเบื้องต้น

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
 โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๘๘

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ขอข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เจริญพร นายไพโรจน์ ไชยวงศ์ษา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาฮี อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
 หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
 ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
 (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
 ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
 จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการขอข้อมูลจำนวน
 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(Handwritten signature)

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นพคุณ

จ.พชร

(Handwritten signature)

วิเศษ

(Handwritten signature)

(นายเดชา เอุบริ)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)
 ๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

- ทน
- นพคุณ

(Handwritten initials)

นายไพโรจน์ ไชยวงศ์ษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี

แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในเขตตำบลนาฮี อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ตารางแสดงสถิติข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			
เพศชาย	เพศหญิง	พ.ศ.	หมายเหตุ
๓,๗๒๒		๒๕๕๗	
รวม ๓,๗๒๒			

(ลงชื่อ)

(นายเดชา อูปรี)

ผู้ให้ข้อมูล

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี

ที่ สน ๗๙๐๐๑/๒๖๗

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี
๑๒๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลนาฮี
อำเภออากาศอำนวย สน ๔๗๑๗๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอส่งข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

นมัสการ พระมหาบุญศรี ญาณวุฑโฒ,ผศ.ศร.คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง พระมหาอำนาจ อธิมุตโต นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี ใคร่ขอส่งข้อมูลดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้
จึงรายงานมาเพื่อโปรดทราบ

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(นายไพโรจน์ ไชยวงศ์ษา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี

สำนักงานปลัด

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๑๖ ๘๕๑๕

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ nahee9@hotmail.com

“ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน”

แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในเขตตำบลนาฮี อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ตารางแสดงสถิติข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			
เพศชาย	เพศหญิง	พ.ศ.	หมายเหตุ
๓,๗๒๒		๒๕๕๗	
รวม ๓,๗๒๒			

(ลงชื่อ)

ผู้ให้ข้อมูล

(นายเดชา อูปรี)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาฮี

สำนักงานปลัดฯ
 กองคลัง
 กองช่าง
 ส่วนการศึกษา
 อื่นๆ

รับทราบ

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม
 ปีที่ 1327
 วันที่ 2 ส.ย. 2559

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ต.ศาลายา-นครชัยศรี
 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
 โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๘๗

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ขอข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
 เจริญพร นายพนม บุญชาญ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
 หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
 (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
 จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการขอข้อมูลจำนวน
 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

(นายบุญส่ง แก่นท้าว)
 หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.

เรียน นายค อบต.โพนงาม

พระดินทอง อธิมุตโต
 ขอบความอนุเคราะห์ขอข้อมูล
 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

(นางสาวเพ็ญแข ราชขมมัญ)
 รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ)
 (นางเอื้องคำ จันทะพรหม)
 เจ้าพนักงานธุรการ

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

จ.ส.ต.
 (นางพ บุญศรีพร้อม)
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
 (นายพนม บุญชาญ)
 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)
 ๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ต.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
 โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

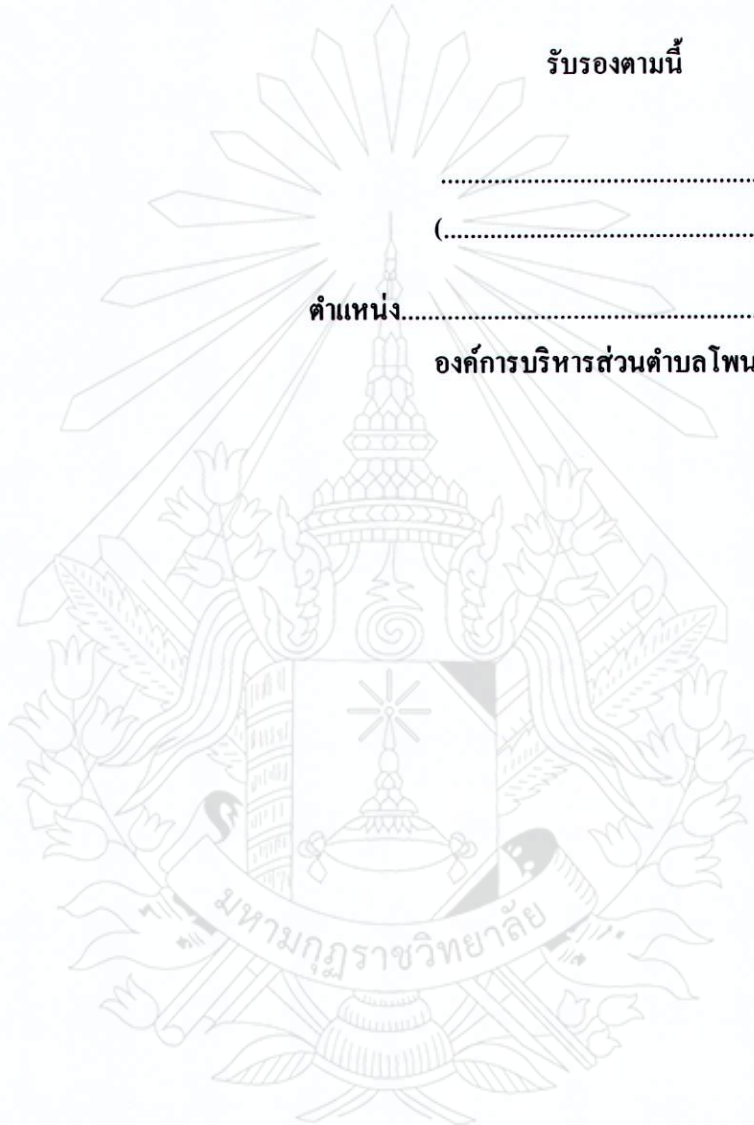
ตารางแสดงสถิติข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			
เพศชาย	เพศหญิง	พ.ศ.	หมายเหตุ
		2555	
รวม	5,972		

รับรองตามนี้

.....ผู้ให้ข้อมูล
(.....)

ตำแหน่ง.....

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

หมายเหตุ ได้มีการติดต่อสอบถามข้อมูลผ่านทางโทรศัพท์มาแล้วในครั้งก่อน

ผู้ให้ข้อมูล นางสาวจิรัชยาพร มีธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม ประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง 5,972คน พ.ศ. 2555 จึงได้ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในเบื้องต้น

ที่ สน ๗๓๘๐๑/ ๓๒๖

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม
อำเภออากาศอำนวย สน ๔๗๑๗๐

๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ขอข้อมูลประชาชนผู้มี สิทธิเลือกตั้ง

เรียน คณะผู้บริหารส่วนตำบลโพนงาม มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือ ที่ ศบ ๖๐๐๒/๒๘๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม ขอส่งสำเนาข้อมูลจำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพนม บุญชาญ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

สำนักปลัด

โทร. ๐-๔๒๑๖-๘๑๔๑

โทรสาร ๐-๔๒๑๖-๘๑๔๑

ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน”

แบบสถิติข้อมูลประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ตารางแสดงสถิติข้อมูลจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง			
เพศชาย	เพศหญิง	พ.ศ.	หมายเหตุ
	๕,๙๗๒	๒๕๕๕	
รวม	๕,๙๗๒		

รับรองตามนี้

จ.ส.ต.....ผู้ให้ข้อมูล

(มานพ สมบูรณ์พร้อม)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

แบบสรุปการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 เลือกตั้งวันที่ 6 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555
 องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

อำเภอ	อบต.	จำนวนที่จัดเลือกตั้ง		ส.อบต./ เขตเลือกตั้ง	จำนวน ผู้มีสิทธิฯ	จำนวน ผู้มาใช้สิทธิฯ	จำนวน บัตรดี	จำนวน บัตรเสีย	จำนวน บัตรไม่ประสงค์ฯ
		ผ.ถ.	ส.ถ.						
อากาศอำนวย	โพนงาม		13	ส.อบต.					
				เขต 1	673	441	436	5	0
				เขต 2	335	223	222	0	1
				เขต 3	423	277	276	1	0
				เขต 4	358	278	274	4	0
				เขต 5	801	500	494	3	3
				เขต 6	495	356	354	2	0
				เขต 7	258	242	242	0	0
				เขต 8	313	238	236	1	1
				เขต 9	474	340	340	0	0
				เขต 10	394	278	275	3	0
				เขต 11	507	362	359	3	0
				เขต 12	457	352	348	4	0
		เขต 13	446	334	332	2	5		

จำนวนเขตเลือกตั้ง

 (นายบุญสง แก่นท้าว)
 หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.

ลงชื่อ ผู้รายงาน
 (นายฉันทพงษ์ ชาติชัยราม)
 ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

ให้รายงาน สนง.กกต.จว.สกลนคร ภายในวันที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ทางโทรสารหมายเลข 042-712290
 และ/หรือบันทึกเป็นไฟล์ Microsoft Excel ส่งทาง E-mail : Pkk-53@hotmail.com
 ผู้รับผิดชอบ : คุณวริษฐา ทรัพย์แสนยากร
 (ไม่ต้องคิดจำนวนร้อยละ)

.....

 พ.น.ร.
 จ.น.

แบบสรุปการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
วันเสาร์ ที่ ๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๕

ประเภทการเลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อ	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนของรับบัตรฯ	จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้รับมา	จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนน	จำนวนบัตรเสีย	จำนวนบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน
สมาชิกสภาท้องถิ่น	๑-๑๓	๕,๙๓๔	๔,๒๒๑	๖,๓๗๕	๔,๒๒๑	๒๘	๕

ลงชื่อ ผู้รายงาน

(นายฉันทพงษ์ ฤชัยราม)

ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม

เจ้าพนักงาน

(นายบุญส่ง แก่นท้าว)

หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต.

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล Try Out

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาษา-นครชัยศรี
ต.ศาลาษา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๐๗๔

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม (Tryout)
เจริญพร นายทองมี เดชจันทร์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลอากาศ อ.อากาศอ้านวย จ.สกลนคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอ้านวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการทดลองเก็บข้อมูล (Tryout) เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอบความอนุเคราะห์ในการทดลองเก็บข้อมูล
(Tryout) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง
จึงเจริญพรมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุวุฒโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รพค.๐๐๘๓๖๖๖ พารวณค่าง๖๐๒๓๗

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาษา-นครชัยศรี ต.ศาลาษา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาษา-นครชัยศรี
ต.ศาลาษา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๑๒๓

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล
เจริญพร นายทองมี เดชพันธ์ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลอุภาภาศ อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจก
แบบสอบถามเก็บข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาษา-นครชัยศรี ต.ศาลาษา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

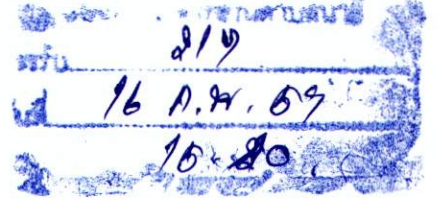
โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลา-นครชัยศรี
ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๑๒๕

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เจริญพร นายไพโรจน์ ไชยวงศ์ษา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนาฮี อ.อากาศอำนวย จ.สกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจก
แบบสอบถามเก็บข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุชุตโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมื่อ ๑๐ ก.พ. ๕๙
จ. พ. ๕๙
S.

— บัณฑิตวิทยาลัย

(นายเดชา อู่บริ)

ผู้อำนวยการบริหารส่วนตำบลนาฮี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลา-นครชัยศรี ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๘๘

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล
เจริญพร นายชมพุก ชาญไชย กำนันตำบลนาฮี หมู่ที่ ๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอบความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บ
ข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

นายชมพุก ชาญไชย
กำนันตำบลนาฮี

(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฺโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๙๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เจริญพร นายปรีชา บงบุตร ผู้ใหญ่บ้าน บ้านนาฮี หมู่ที่ ๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บ
ข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

นางปรีชา บงบุตร
อ.บ. บ้านนาฮี

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี

ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๕๑

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล

เจริญพร นายมนชิต จังมีโคตร ผู้ใหญ่บ้าน บ้านนายอใต้ หมู่ที่ ๑๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
 หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
 (LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
 จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บ
 ข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ว.จ. อธิมุตโต
ผ.บ. ช.พ. อ.อ.อ.

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุจุฑาโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๙๒

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล
เจริญพร นายโฮม จิวไชยราช ผู้ใหญ่บ้าน บ้านดอนแดง หมู่ที่ ๕
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ด้วย พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บ
ข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นางโฮม จิวไชยราช
ผบ. บ้าน ดอนแดง

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลาया-นครชัยศรี
ต.ศาลาया อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๒๕๓

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เก็บข้อมูล
เจริญพร นายประเพียร บุตรสุวรรณ ผู้ใหญ่บ้าน บ้านโพรงงาม หมู่ที่ ๑
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์

ด้วย พระอานาจ อธิมุตโต (จันทะยา) เลขประจำตัว ๕๗๒๐๑๕๐๓๑๒๐๐๑ นักศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง (GOVERNMENT) รุ่นที่ ๑๐/๒๕๕๗ บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมือง
ท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร”
(LOCAL POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN SUB-DISTRICT, ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION IN ARKAT AMNUAY DISTRICT, SAKON NAKHON PROVINCE) มีความประสงค์
จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บ
ข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ภาณุชุตโธ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นางประเพียร บุตรสุวรรณ
พ.ช. บ้านโพรงงาม

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาया-นครชัยศรี ต.ศาลาया อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

ภาคผนวก ฉ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ได้ความสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้ทั้งหมด
จะปกปิดเป็นความลับ แต่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อนำผลการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าของท่านตอบ
แบบสอบถามชุดนี้ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงการมีส่วนร่วม
ทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัด
สกลนคร ให้ดียิ่งขึ้น

พระอำนาจ อธิมุตโต (จินตะยา)

ผู้วิจัย

คณะสังคมศาสตร์

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผู้วิจัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

สำหรับ

1 2 3

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

4

2. อายุ

() 1. 18 - 27 ปี () 2. 28 - 37 ปี
() 3. 38 - 47 ปี () 4. 48 ปีขึ้นไป

5

3. ระดับการศึกษา

() 1. ประถมศึกษา () 2. มัธยมศึกษา/ปวช.
() 3. อนุปริญญา/ปวส./ปวท. () 4.ปริญญาตรีขึ้นไป

6

4. อาชีพ

() 1. เกษตรกร () 2. ส่วนตัว / ค้าขาย
() 3. รับจ้าง / พนักงาน () 4. รับราชการ

7

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ข้อ	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1) ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง							
1	ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงในการดำเนินงานของนักการเมืองท้องถิ่น						8 ☐
2	ท่านได้ร่วมรณรงค์ทางการเมืองโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ตามสายของชุมชน รถประชาสัมพันธ์หาเสียง						9 ☐
3	ท่านได้ร่วมรณรงค์แสดงความคิดเห็นกับเรื่องที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม						10 ☐
4	ท่านได้ร่วมรณรงค์หาเสียงทางการเมืองในเวทีสาธารณะ						11 ☐
5	ท่านเคยเสนอแนะหรือรณรงค์เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนให้นักการเมืองท้องถิ่นทราบ						12 ☐
2) ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน							
6	ท่านชักชวนให้สมาชิกในครอบครัวไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นักการเมืองระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน						13 ☐
7	ท่านได้ให้ความรู้/ข้อมูลเกี่ยวกับนักการเมืองระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน						14 ☐
8	ท่านชักชวนสมาชิกในครอบครัวหรือเพื่อนบ้านหาเสียงให้ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน						15 ☐
9	ท่านช่วยหาเสียงให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งระดับท้องถิ่นที่ตนสนับสนุน						16 ☐
10	ท่านช่วยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนสนับสนุน โดยการแจกแผ่นพับหรือติดป้ายประชาสัมพันธ์						17 ☐

ข้อ	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง						
11	ท่านไปตรวจดูบัญชีผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ก่อนลงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
12	ท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล					
13	ท่านมีความกระตือรือร้นในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล					
14	ท่านชักชวนเพื่อนบ้านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล					
15	ท่านติดตามผลคะแนน การเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ผ่านมา					
4) ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง						
16	ท่านเคยสมัครเข้ารับการเลือกตั้งสมาชิก การเมืองท้องถิ่น					
17	ท่านร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในพื้นที่ของตน					
18	ท่านเคยติดสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเพื่อแสดงการสนับสนุนบุคคลที่สมัครรับเลือกตั้ง ระดับท้องถิ่น					
19	ท่านเข้าร่วมเสนอแนะเพื่อเรียกร้องเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น					
20	ท่านได้มีส่วนร่วมแข่งขันกีฬาเพื่อร่วมรณรงค์ในการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง กับชุมชน					

สำหรับ
ผู้วิจัย

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

ข้อ	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5) การตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล							
21	ท่านได้สอดส่องและเฝ้าระวังพฤติกรรมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างสม่ำเสมอ						28 ☐
22	ท่านเคยขอรับทราบข้อมูลข่าวสารจากองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เห็นว่าการทำงานไม่โปร่งใส						29 ☐
23	ท่านคิดว่าข้อบังคับหรือมติขององค์การบริหารส่วนตำบล สร้างปัญหาให้ประชาชนจนได้รับความเดือดร้อน						30 ☐
24	ท่านเคยตรวจสอบแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล						31 ☐
25	ท่านตรวจสอบ ติดตามโครงการและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่าถูกต้อง โปร่งใส และเกิดประโยชน์						32 ☐

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายชมพุกกร เขยไชย

อายุ 42 ปี
วุฒิการศึกษา ม.6
ตำแหน่งปัจจุบัน กำนันตำบลนาฮี
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 41 หมู่ 1 ถนนเซกา – อากาศ ตำบลนาฮี
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170

2. นายปรีชา บงบุตร

อายุ 45 ปี
วุฒิการศึกษา ป.6
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ใหญ่บ้าน/บ้านนาฮี
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 38 หมู่ 8 ถนนเซกา – อากาศ ตำบลนาฮี
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170

3. นายมนชิต จังมีโคตร

อายุ 54 ปี
วุฒิการศึกษา ป.4
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ใหญ่บ้าน/บ้านนายอใต้
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 74 หมู่ที่ 13 ตำบลอากาศ
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170

4. นายโฮม จิวไชยราช

อายุ 45 ปี
วุฒิการศึกษา ม.6
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ใหญ่บ้าน/บ้านดอนแดง
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 161 หมู่ที่ 5 ตำบลอากาศ
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170

5. นายประเพียร บุตรสุวรรณ

อายุ 57 ปี
วุฒิการศึกษา ป.6
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ใหญ่บ้าน/บ้านโพนงาม
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 46 หมู่ที่ 1 ตำบลโพนงาม
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170

ภาคผนวก ซ
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

คำชี้แจง

ขอความกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์นี้ตามเป็นจริง หรือตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจะปกปิดเป็นความลับ แต่จะนำไปวิเคราะห์ เพื่อนำผลการวิจัยไปแก้ไขปรับปรุงใน ส่วนที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขต อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยการกรอกข้อความลงในช่องว่างตาม ความเป็นจริงเท่าที่สามารถเปิดเผยได้

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขต อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ลำดับที่สัมภาษณ์.....

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

การศึกษา.....สาขา.....

ตำแหน่ง.....เงินเดือน.....บาท

ที่อยู่ บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทร.....

**ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขต
อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร จำนวน 5 ตำบล**

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ
อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง

.....
.....
.....

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ
อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน

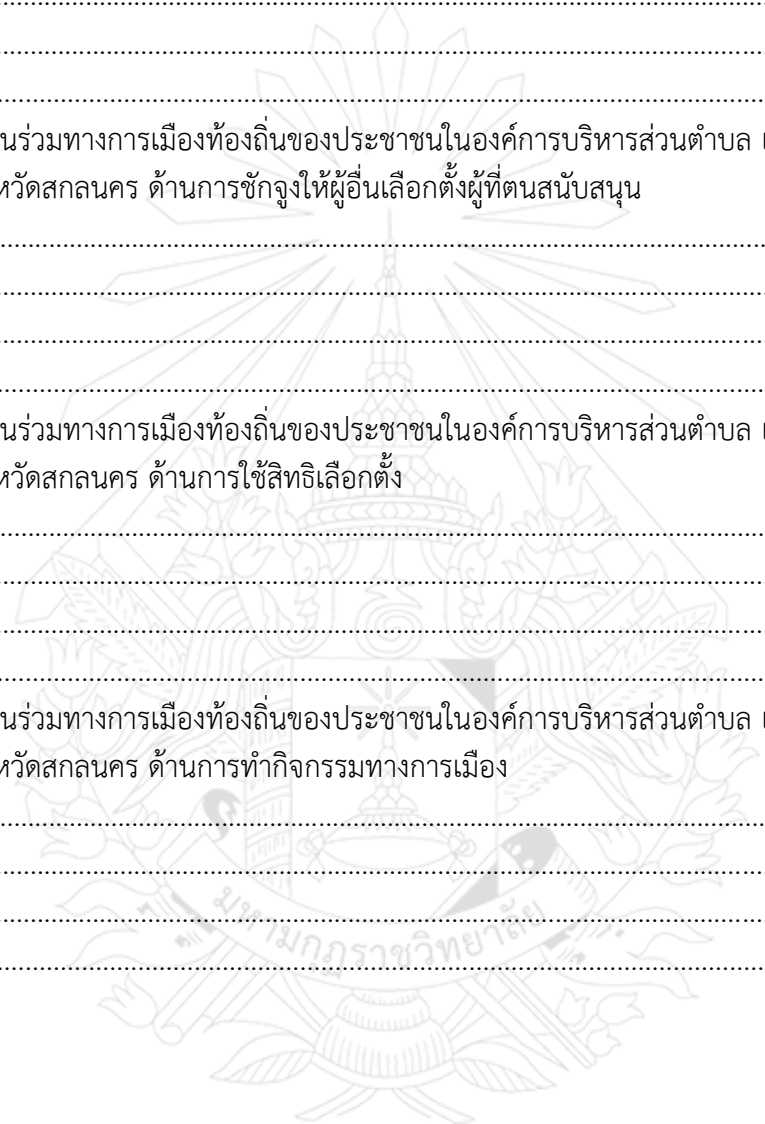
.....
.....
.....

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ
อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง

.....
.....
.....

4. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ
อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง

.....
.....
.....

5. การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภออากาศ
อำนวย จังหวัดสกลนคร ด้านการตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบล

.....

.....

.....

.....

ขออนุโมทนาขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือ

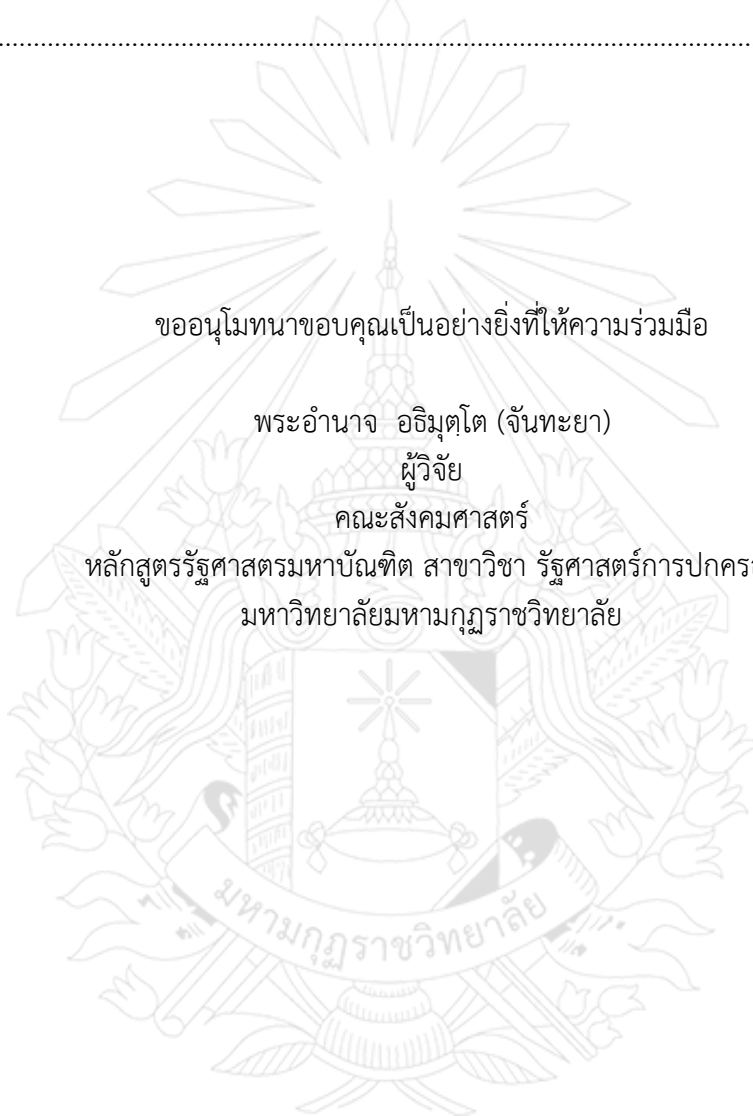
พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา)

ผู้วิจัย

คณะสังคมศาสตร์

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ฅ
รูปการสัมภาษณ์

รูปการสัมภาษณ์

นายชมพุกกร เขยไชย
กำนันตำบลนาฮี

นายปรีชา บงบุตร
ผู้ใหญ่บ้าน บ้านนาฮี หมู่ 8

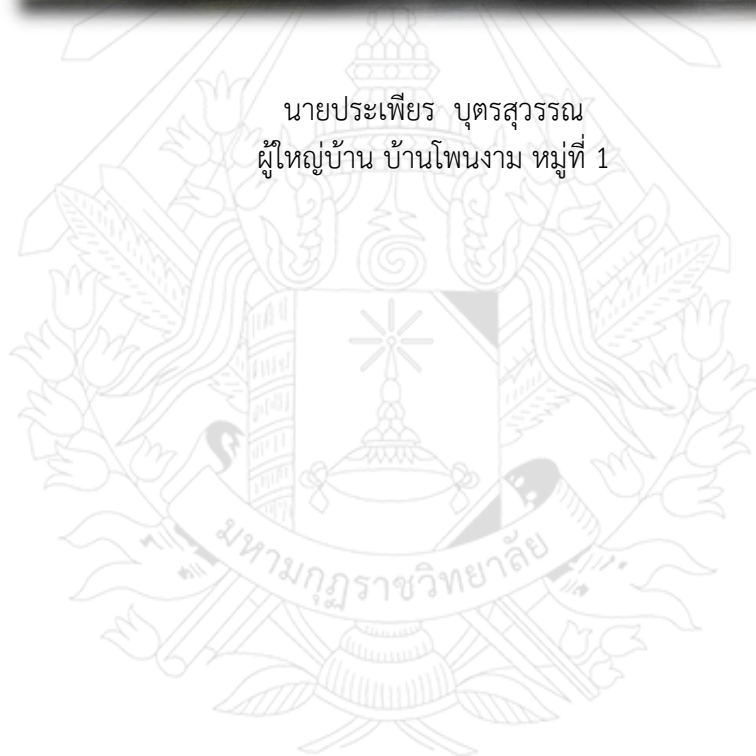
นายมนชิต จังมีโคตร
ผู้ใหญ่บ้าน บ้านนายอใต้ หมู่ที่ 13

นายโฮม จิวไชยราช
ผู้ใหญ่บ้าน บ้านดอนแดง หมู่ที่ 5

นายประเพียร บุตรสุวรรณ
ผู้ใหญ่บ้าน บ้านโพนงาม หมู่ที่ 1

ภาคผนวก ญ
แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการมีส่วนร่วม
เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล
เขตอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1) ด้านการร่วมรณรงค์ทางการเมือง								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2) ด้านการชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
3) ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4) ด้านการทำกิจกรรมทางการเมือง								
1	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของคะแนน ($\sum R$)	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
5) การตรวจสอบพฤติกรรม ควบคุมการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล								
1	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ก
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	82.3000	162.9759	.8866	.8593
A2	82.3000	161.1138	.8553	.8571
A3	82.2333	164.8057	.8714	.8592
A4	82.8333	166.4885	.8518	.8636
A5	82.5000	159.9138	.8111	.8595
B1	82.3000	156.8379	.8543	.8511
B2	82.5333	160.7402	.7690	.8567
B3	82.1667	158.7644	.7230	.8550
B4	82.4000	160.4552	.7036	.8556
B5	82.3667	168.2402	.8840	.8661
C1	81.4333	155.0816	.7309	.8513
C2	81.3667	155.4816	.8964	.8497
C3	81.5333	155.2230	.6438	.8487
C4	81.5667	154.8057	.7828	.8498
C5	81.4000	157.9034	.7967	.8508
D1	82.8667	155.9126	.7359	.8548
D2	82.0000	145.9310	.8820	.8413
D3	83.3000	170.9759	.7179	.8653
D4	82.3667	162.5161	.7479	.8572
D5	82.0667	162.8920	.7362	.8575
E1	81.9333	156.3402	.7785	.8504
E2	81.9000	155.8172	.8117	.8520
E3	83.6333	167.2057	.8292	.8642
E4	82.2000	158.7862	.8526	.8541
E5	81.7000	154.7000	.6065	.8492

Reliability Coefficients

N of Cases = 30

N of Items = 25

Alpha = .8603

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล : พระอำนาจ อธิมุตโต (จันทะยา)
วัน, เดือน, ปี, เกิด : วันอาทิตย์ที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2533
ภูมิลำเนาเดิม : 131 หมู่ 2 บ้านแพงใหญ่ ตำบลโพนแพง อำเภอกาฬสินธุ์
จังหวัดสกลนคร 47170
ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดสิรินธรเทพรัตนาราม ในพระราชูปถัมภ์ 26 หมู่ 7
ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม 73160

การศึกษาทางธรรม

พ.ศ. 2546 : นักระรมตรี สำนักเรียนวัดโพธิ์ศรีแก้ว สกลนคร
พ.ศ. 2548 : นักระรมโท สำนักเรียนวัดมหาสวัสดิ์นาคพุฒาราม นครปฐม
พ.ศ. 2550 : นักระรมเอก สำนักเรียนวัดมหาสวัสดิ์นาคพุฒาราม นครปฐม

การศึกษาทางโลก

พ.ศ. 2548 : มัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนพระปริยัติธรรมมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2551 : มัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนพระปริยัติธรรมมหาสวัสดิ์วิทยา จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2556 : ศาสตราจารย์บัณฑิต (ศน.บ)
คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2553 - 2554 : พระธรรมวิทยากรช่วยสอนในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2553 - 2555 : พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ในพระราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน : เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารทั่วไป ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย
ในพระราชูปถัมภ์